

L. VAN DEN BRANDE

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING
VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, KMO, WETENSCHAPSBELEID, ENERGIE EN
EXTERNE BETREKKINGEN

Vraag nr. 96

van 6 juni 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 16 (93-94)]

Agenda 21 van Unced-conferentie - Verband armoede en milieu-aantasting en bestrijding armoede voor duurzame economische ontwikkeling

Agenda 21 is een globaal en uitgebreid actieprogramma betreffende een duurzaam milieu- en ontwikkelingsbeleid voor de 21e eeuw dat werd goedgekeurd tijdens de Unced-conferentie. Deze Agenda houdt een aantal actieprogramma's in die door de nationale staten moeten worden vertaald naar het eigen beleid.

In hoofdstuk 3 van de Agenda wordt ingegaan op het verband tussen armoede en de aantasting van het milieu en wordt aangetoond waarom ook de bestrijding van de armoede een basisvoorwaarde is voor het realiseren van een duurzame economische ontwikkeling. In concreto betekent dit dat voor iedereen voldoende kansen moeten worden gecreëerd om in het levensonderhoud te voorzien, daarvoor de nodige financieringsbronnen moeten komen en via educatie, gezondheidszorg en emancipatie bij voorrang moet geïnvesteerd worden in de produktiefactor "mens". Belangrijk daarbij is dat de geïntegreerde beleidsprogramma's inzake armoedebestrijding zich vooral richten op achtergestelde bevolkingsgroepen en dat de bevoegdheden en verantwoordelijkheden worden gelokaliseerd op het meest geschikte niveau.

Eén concreet actiepunt dat hieruit kan worden afgeleid is dat de betrokken bevolking, met accent op de meest achtergestelde groepen, meer bij het beleid moeten worden betrokken.

Hiertoe is het aangewezen :

- dat bij de besluitvorming inzake programma's die op deze kansarme bevolkingsgroepen betrekking hebben de organisaties die kansarmen beter bereiken worden betrokken en een zekere decentralisatie naar het lokale niveau wordt doorgevoerd ;
- dat aan deze bevolkingsgroepen specifieke educatie en scholing met behulp van specifieke structuren wordt aangeboden ;
- dat de genoemde organisaties de nodige middelen worden bezorgd om het doorstromen naar het beleid van de visie die binnen deze bevolkingsgroep leeft mogelijk te maken.

1. Welke maatregelen werden door de minister reeds genomen om de doelstellingen zoals verwoord in hoofdstuk 3 van Agenda 21 naar het beleid te vertalen ?

2. Welke maatregelen werden genomen binnen het kader van de uitvoering van Agenda 21 die de kansarme bevolkingsgroepen een betere specifieke educatie en scholing moeten aanbieden ?

Antwoord

[BUL. NR 16 (93-94)]

Hoofdstuk 3 van Agenda 21 van de VN-Conferentie inzake milieu en ontwikkeling van 1992 heeft betrekking op de armoedebestrijding in de ontwikkelingslanden. Weliswaar stelt Agenda 21 duidelijk dat "de strijd tegen de armoede de gedeelde verantwoordelijkheid van alle landen is".

Ik ben van oordeel dat de federale regering via de ontwikkelingssamenwerking het best geplaatst is om aan de armoedebestrijding in de wereld een effectieve en substantiële bijdrage te leveren en mee te werken aan de uitvoering van de in Agenda 21 voorgestelde beheersactiviteiten.

In het raam van een Vlaamse bijdrage aan de duurzame ontwikkeling, is het mijn bedoeling projecten en programma's te ondersteunen die op een innoverende wijze kunnen bijdragen aan de verwezenlijking van de volgende beheersactiviteiten :

- a) mogelijkheden scheppen voor rendabele werkgelegenheid en produktieve beroepsuitoefening, in overeenstemming met de per land verschillende rijkdom aan productiefactoren, op een voldoende grote schaal om de toekomstige groei van de beroepsbevolking op te kunnen vangen en achterstanden in te kunnen lopen ;
- b) de ontwikkeling bevorderen, indien nodig met internationale steun, van de benodigde infrastructuur, marktstelsels, technologische systemen, kredietstelsels en dergelijke, alsmede de mankracht nodig om bovengenoemde activiteiten uit te voeren en zo de mogelijkheden voor het kansarme deel van de bevolking te vergroten.

L. VAN DEN BRANDE

Vraag nr. 97

van 6 juni 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 16 (93-94)]

Agenda 21 van Unced-conferentie - Verandering consumptiepatronen

Agenda 21 is een globaal en uitgebreid actieprogramma betreffende een duurzaam milieu- en ontwikkelingsbeleid voor de 21e eeuw dat werd goedgekeurd tijdens de Unced-conferentie. Deze Agenda houdt een aantal actieprogramma's in die door de nationale staten moeten worden vertaald naar het eigen beleid.

In hoofdstuk 4 van de Agenda staat de verandering van de consumptiepatronen centraal. Met name wordt in dit hoofdstuk ingegaan op de niet-duurzame consumptiepatronen die als belangrijkste oorzaak van de achteruitgang van het wereldmilieu worden beschouwd en leiden tot armoede en ongelijkheid. In hetzelfde hoofdstuk worden aanzetten gegeven tot de ontwikkeling van nationale beleidsstrategieën die deze patronen moeten ombuigen. Enerzijds moeten producenten aangespoord worden productieprocessen uit te bouwen die minder energie en grondstoffen opsorpen en zo weinig mogelijk afval produceren. Anderzijds moet de consument aangezet worden tot een andere manier van consumeren door hem te wijzen op de schadelijke effecten van zijn koopgedrag. Agenda 21 voorziet hiertoe enkele concrete activiteiten.

Eén van deze activiteiten is het opnemen van een voortrekkersrol in het ontwikkelen van consumptiepatronen in het kader van duurzame ontwikkeling en de ontwikkelingslanden op verschillende vlakken bijstaan om hetzelfde te doen.

1. Welke concrete maatregelen werden door de minister reeds genomen om de doelstellingen zoals vertaald in hoofdstuk 4 van Agenda 21 naar zijn beleidsterrein te vertalen ?
2. Welke initiatieven werden door de Vlaamse regering reeds genomen ter ontwikkeling van consumptiepatronen in het kader van duurzame ontwikkeling ?
3. Pleit de Vlaamse regering er bij de federale regering voor op internationaal vlak een voortrekkersrol te nemen inzake de ontwikkeling van duurzame consumptiepatronen ? Zo ja, welke initiatieven hiertoe ondernam de Vlaamse regering reeds ?

Antwoord
[BUL. NR 16 (93-94)]

Het antwoord op de in rand vermelde vraag behoort tot de bevoegdheid van de Vlaamse minister bevoegd voor Leefmilieu.

L. VAN DEN BRANDE

Vraag nr. 98

van 6 juni 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 16 (93-94)]

Agenda 21 van Unced-conferentie - Verandering consumptiepatronen

Agenda 21 is een globaal en uitgebreid actieprogramma betreffende een duurzaam milieu- en ontwikkelingsbeleid voor de 21e eeuw dat werd goedgekeurd tijdens de Unced-conferentie. Deze Agenda houdt een aantal actieprogramma's in die door de nationale staten moeten worden vertaald naar het eigen beleid.

In hoofdstuk 4 van de Agenda staat de verandering van de consumptiepatronen centraal. Met name wordt in dit hoofdstuk ingegaan op de niet-duurzame consumptiepatronen die als belangrijkste oorzaak van de achteruitgang van het wereldmilieu worden beschouwd en leiden tot armoede en ongelijkheid. In hetzelfde hoofdstuk worden aanzetten gegeven tot de ontwikkeling van nationale beleidsstrategieën die deze patronen moeten ombuigen. Enerzijds moeten producenten aangespoord worden productieprocessen uit te bouwen die minder energie en grondstoffen opslorpen en zo weinig mogelijk afval produceren. Anderzijds moet de consument aangezet worden tot een andere manier van consumeren door hem te wijzen op de schadelijke effecten van hun koopgedrag. Agenda 21 voorziet hiertoe enkele concrete activiteiten.

Eén van deze actiepunten is de uitbouw van de vereiste logistiek en methodologie.

1. België is een van de weinige westerse landen waarvoor in internationale publikatie veelvuldig "non-available" wordt genoteerd wanneer het gaat om de aanwezigheid van adequate databanken. Werden op Vlaams niveau reeds adequate databanken met allerlei statistische gegevens opgezet die de doelstellingen van hoofdstuk 4 van de Agenda 21 in concreto omzetten ? Zo ja, welke ?

2. Worden door de minister-president maatregelen genomen ter bevordering van de aanleg van databanken, de ontwikkeling van analysemethodes, impactstudies en fundamenteel wetenschappelijk onderzoek inzake economie

gericht op duurzame ontwikkeling en inzake de ontwikkeling van duurzame consumptiepatronen ? Zo ja, dewelke ?

3. Hoever staat het met de operationalisering van GIS-Vlaanderen ? Welke concrete maatregelen werden hiertoe reeds genomen ?

Antwoord
[BUL. NR 16 (93-94)]

Het antwoord op de punten 1 en 2 van de in rand vermelde vraag behoort tot de bevoegdheid van de Vlaamse minister bevoegd voor Leefmilieu.

Het antwoord op punt 3 van de in rand vermelde vraag behoort tot de bevoegdheid van de Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken.

L. VAN DEN BRANDE

Vraag nr. 99

van 6 juni 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 16 (93-94)]

Agenda 21 van Unced-conferentie - Verandering consumptiepatronen

In hoofdstuk 4 van Agenda 21 staat de verandering van de consumptiepatronen centraal. Met name wordt in dit hoofdstuk ingegaan op de niet-duurzame consumptiepatronen die als belangrijkste oorzaak van de achteruitgang van het wereldmilieu worden beschouwd en leiden tot armoede en ongelijkheid. In hetzelfde hoofdstuk worden aanzetten gegeven tot de ontwikkeling van nationale beleidsstrategieën die deze patronen moeten ombuigen. Enerzijds moeten producenten worden aangespoord productieprocessen uit te bouwen die minder energie en grondstoffen opsorpen en zo weinig mogelijk afval produceren. Anderzijds moet de consument aangezet worden tot een andere manier van consumeren door hen te wijzen op de schadelijke effecten van hun koopgedrag. Agenda 21 voorziet hiertoe enkele concrete activiteiten.

Eén van deze actiepunten is de ontwikkeling van methodes om, binnen het kader van de stimulering van de keuze door de consumenten voor milieuvriendelijke produkten, de milieueffecten van stoffen en produkten gedurende de hele levenscyclus te analyseren, aan duidelijke informatie over deze effecten en algemene voorlichting over de algemene gevolgen voor milieu en gezondheid van bepaalde produkten te doen, en algemene educatieprogramma's gericht op duurzaamheidsondersteunende waarden en speciale consumentgerichte programma's op te zetten. Een van de beleidsinstrumenten die moeten toelaten dat de consument de mogelijkheid krijgt om de meest milieuvriendelijke keuze te maken is het uitvoeren van specifieke en langlopende sensibiliseringsprogramma's gericht op de consument. Deze moeten ingaan op algemene attitudes en op meer concrete acties waarin de medewerking van de consument bepalend is voor het succes.

Werden door de Vlaamse regering reeds stappen gezet om de specifieke en langlopende sensibiliseringsprogramma's, gericht op de consument, te ontwikkelen en uit te voeren ? Zo ja, welke programma's werden reeds ontwikkeld ? Zo neen, wat is de reden voor het ontbreken van dergelijke programma's ?

Antwoord
[BUL. NR 16 (93-94)]

Het antwoord op de in rand vermelde vraag behoort tot de bevoegdheid van de Vlaamse minister bevoegd voor Leefmilieu.

L. VAN DEN BRANDE

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSEREGERING
VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, KMO, WETENSCHAPSBELEID, ENERGIE EN
EXTERNE BETREKKINGEN

Vraag nr. 112

van 21 juni 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 18 (93-94)]

Vertaling Agenda 21 van Unced-conferentie - Vergunningsverlening en aansprakelijkheidsregeling voor biotechnologische bedrijven

Hoofdstuk zestien van de Agenda 21 heeft de biotechnologie als onderwerp. Kernpunt van dit hoofdstuk is dat ontwikkelingslanden toegang moeten krijgen tot veilige en milieuvriendelijke biotechnologieën. Vandaag bevinden immers de biologische grondstoffen zich in de ontwikkelingslanden, terwijl de kennis en het kapitaal om deze grondstoffen voor biotechnologische produktie aan te wenden zich voornamelijk in het Noorden bevinden. Dit hoofdstuk besteedt echter vooral aandacht aan de baten van biotechnologie, en weerspiegelt hiermee in grote mate de visies van de biotechnologie-industrie. Met een aantal belangrijke aspecten wordt geen rekening gehouden.

Desondanks kunnen een aantal concrete actiepunten uit dit hoofdstuk worden afgeleid. Zo moet een aangepast juridisch instrumentarium worden gecreëerd. Op Vlaams bevoegdheidsniveau moet in dit verband een aansprakelijkheidsregeling bij mogelijke ongevallen worden gecreëerd. Anderzijds moet de vergunningsverlening aan biotechnologische bedrijven vereenvoudigd en transparanter worden. Hierbij dient de indeling in risicoklassen met telkens gestandaardiseerde vergunningsprocedures overwogen te worden.

1. Welke concrete maatregelen werden door de minister-president reeds genomen om de doelstellingen zoals vertaald in Hoofdstuk 16 van de Agenda 21 naar zijn beleidsterrein te vertalen ?
2. Werd reeds een dergelijke aansprakelijkheidsregeling bij mogelijke ongevallen uitgewerkt ? Zo ja, wat zijn hiervan de krachtlijnen ? Zo neen, wordt de uitwerking van een dergelijke aansprakelijkheidsregeling voorbereid ?
3. Hoe worden momenteel vergunningen aan biotechnologische bedrijven verleend ? Wordt hierbij rekening gehouden met de aard van de risico's ? Zo ja, op welke manier wordt hiermee rekening gehouden ?
4. Hoe kan deze vergunningverlening transparanter en eenvoudiger worden gemaakt ? Worden reeds stappen in deze richting ondernomen ?

Antwoord
[BUL. NR 18 (93-94)]

Het antwoord op de in rand vermelde vraag behoort tot de bevoegdheid van de Vlaamse minister bevoegd voor Leefmilieu.

L. VAN DEN BRANDE

Vraag nr. 117

van 5 juli 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 18 (93-94)]

Vertaling Agenda 21 van Unced-conferentie - Systematisch onderzoek rond zoetwatervoorraden

Hoofdstuk achttien van de Agenda 21 heeft de zoetwatervoorraden als onderwerp. Dit hoofdstuk promoot een integraal waterbeheer. Daarbij wordt uitgegaan van de algemene doelstelling om de geschikte watervoorraden van goede kwaliteit te bewaren met handhaving van de hydrologische, biologische en chemische functies van de ecosystemen, waarbij de menselijke activiteiten zich aan de draagkracht van de natuur aanpassen en de dragers van waterverbonden ziekten bestreden worden. De actuele schaarsheid, vernieling en verontreiniging van zoetwatervoorraden vereist een integrale planning en een beheer dat alle types van onderling verbonden zoetwatervoorraden omvat en zowel kwantiteits- als kwaliteitsaspecten in ogenschouw neemt. Agenda 21 somt deze bruikbare zoetwatervoorraden op.

Eén van de concrete actiepunten van dit hoofdstuk is de schatting van watervoorraden en de ter beschikking stelling van de know-how terzake voor alle landen. Tegen het jaar 2000 moet hiertoe worden onderzocht hoe en door wie de berekening van watervoorraden kan gerealiseerd worden, op langere termijn moeten hiervoor diensten operationeel worden die zich baseren op meetnetten die in voldoende hoge densiteit zijn genstalleerd. Concreet betekent dit o.a. een intensivering van het wetenschappelijk onderzoek terzake.

1. Werden door de Vlaamse regering reeds stappen gezet om systematisch onderzoek naar hoe en door wie de berekening van watervoorraden kan gerealiseerd worden, uit te voeren ? Zo ja, welke onderzoeksprojecten werden met dit doel reeds opgezet ?
2. Zo neen, wat is de reden voor het ontbreken van dergelijk systematisch onderzoek ? Hoe zal aan deze lacune worden verholpen ?
3. Werden reeds stappen gezet om systematisch onderzoek op te zetten naar hoe de bestaande en nog op te bouwen know-how naar derde wereldlanden toe kan gevaloriseerd worden ? Zo ja, welke onderzoeksprojecten werden met dit doel reeds opgezet ? Welke onderzoeksprojecten worden met dit doel nog voorzien ?

Antwoord
[BUL. NR 18 (93-94)]

In antwoord op de vraag van het lid naar het onderzoek dat kadert in hoofdstuk achttien van de Agenda 21 van de Unced-conferentie met betrekking tot het systematisch onderzoek rond zoetwatervoorraden, kan ik het volgende meedelen.

Aan de verschillende Vlaamse universiteiten, alsook in de Katholieke Hogeschool te Antwerpen en het Instituut voor Natuurbehoud lopen momenteel 81 onderzoeksprojecten die betrekking hebben op kwantiteits- en kwaliteitsaspecten van rivieren en oppervlaktewateren in Vlaanderen.

In dit verband dient uiteraard ook verwezen te worden naar de opdrachten van de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening (studie en beheer van watervoorziening en waterzuivering) en de Vlaamse Milieumaatschappij (beheer van meetnetten i.v.m. waterkwaliteit van het oppervlaktewater).

Voor wat betreft de valorisatie van deze know-how naar Derde Wereldlanden toe lopen momenteel 6 onderzoeksprojecten van Vlaamse onderzoekers inzake de waterkwaliteit in Derde Wereldlanden (Burundi, Kameroen, Kenia, Papoea-Nieuw-Guinea, Rwanda, Zaïre). Daarnaast lopen er 10 internationale wetenschappelijke samenwerkingsverbanden met instanties in 6 verschillende Derde Wereldlanden met betrekking tot hogervermeld onderzoek.

Voor wat betreft de vertaling van de Agenda 21 van de UNCED-conferentie naar het Vlaamse beleid kan ik meedelen dat de Vlaamse regering op 20 juli jl. beslist heeft om een ad hoc werkgroep te belasten met het doorvoeren van een onderzoek naar concrete nieuwe beleidsmaatregelen in alle beleidsdomeinen die tot de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest behoren, ter uitvoering van de aanbevelingen van de conferentie van de Verenigde Naties over Milieu en Ontwikkeling (Agenda 21).

De vertegenwoordigers van het Vlaamse Gewest in de Nationale Raad voor Duurzame Ontwikkeling zullen bij deze werkgroep betrokken worden.

De werkgroep zal rekening dienen te houden met de gegevens van het Milieu- en Natuurrapport Vlaanderen en met het advies van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen van 23 november 1993.

De resultaten van de werkzaamheden van voornoemde werkgroep dienen voor 1 december 1994 aan de Vlaamse regering te worden voorgelegd teneinde de Vlaamse regering toe te laten voor 1 januari 1995 een eerste reeks beleidsmaatregelen goed te keuren.

L. VAN DEN BRANDE

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING
VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, KMO, WETENSCHAPSBELEID, ENERGIE EN
EXTERNE BETREKKINGEN

Vraag nr. 100

van 6 juni 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 17 (93-94)]

Agenda 21 van Unced-conferentie - Bevolkingsgroei in ontwikkelingslanden en rol van de vrouw

In hoofdstuk vijf van Agenda 21 wordt de nadruk gelegd op de positieve bevolkingsgroei in ontwikkelingslanden en op de centrale rol van de vrouw en haar emancipatie daarin. Een concreet actiepoint ter uitvoering van dit hoofdstuk is het ontwerpen van een geïntegreerd beleid inzake groei, milieu en bevolkingsontwikkeling en de uitvoering van geïntegreerde programma's. Hiertoe dient onderzoek te worden verricht met betrekking tot de te verwachten evolutie van de bevolking, en met betrekking tot de vraag of een inkrimping op lange termijn van de

bevolking wenselijk en/of noodzakelijk is in functie van het streven naar duurzame ontwikkeling. Wanneer een inkrimping wordt voorspeld of wordt nagestreefd dienen programma's te worden opgesteld om de problemen op te vangen die hieruit, alsook uit de daaraan gerelateerde vergrijzing, voortspruiten. Bovendien dient binnen het kader van dit hoofdstuk en het ontwerpen van een geïntegreerd bevolkingsbeleid onderzoek te worden verricht op het

vlak van stadsontwikkeling en moeten de verbanden worden onderzocht tussen het ziektebeeld en mortaliteit enerzijds en ziekte- en doodsoorzaken en de diverse vormen van milieuverontreiniging anderzijds.

1. Welke initiatieven werden door de minister-president reeds genomen ter uitvoering van hoofdstuk vijf van Agenda 21 ?

2. Welk wetenschappelijk onderzoek met betrekking tot de verwachten evolutie van de bevolking en met betrekking tot de vraag of een inkrimping van de bevolking wenselijk en/of noodzakelijk is in functie van het streven naar duurzame ontwikkeling wordt momenteel reeds in Vlaanderen gevoerd ? Welk onderzoek wordt in dit verband nog gepland en voorbereid ?

3. Welk wetenschappelijk onderzoek wordt momenteel in Vlaanderen uitgevoerd op het vlak van stadsontwikkeling ? Wordt verder onderzoek in dit verband gepland en/of voorbereid ?

4. Welk wetenschappelijk onderzoek wordt momenteel in Vlaanderen uitgevoerd naar het verband tussen morbiditeit en mortaliteit en ziekte- en doodsoorzaken en de diverse vormen van milieuverontreiniging anderzijds ? Wordt verder dergelijk onderzoek gepland en/of voorbereid ?

Antwoord

[BUL. NR 18 (93-94)]

1. Een voorstel is thans in onderzoek om, in uitvoering van hoofdstuk 5 van Agenda 21 en naar aanleiding van de Internationale Conferentie over Bevolking en Ontwikkeling, die in september 1994 te Caïro wordt gehouden, in het Centrum voor Bevolkings- en Gezinsstudiën (CBGS), wetenschappelijke instelling van de Vlaamse Gemeenschap, een eenheid Bevolking en Ontwikkeling op te richten die als taak zou hebben het onderzoek over die problematiek te coördineren en technische bijstand aan ontwikkelingslanden te verlenen.

2. Onderscheid moet worden gemaakt tussen onderzoek dat betrekking heeft op de bevolkingsontwikkeling in Vlaanderen en in de wereld.

Over Vlaanderen worden in het Centrum voor Bevolkings- en Gezinsstudiën en aan de Vlaamse Universiteiten een brede waaier aan demografische onderzoeken ondernomen die de belangrijkste problemen van de toekomstige bevolkingsontwikkeling - vruchtbaarheid en gezinsvorming, immigratie en veroudering - en hun maatschappelijke en beleidsimplicaties behandelen. Het bestaan van het CBGS waarborgt continuïteit en systematiek van dergelijk onderzoek in de toekomst. Over de bevolkingsgroei op wereldschaal en in het bijzonder in de ontwikkelingslanden zijn er duidelijk minder activiteiten en wordt nagegaan of een initiatief zoals gesuggereerd sub 1, dient te worden uitgewerkt.

3. Over stadsontwikkeling wordt er aan de Vlaamse universiteiten en andere studiebureaus onderzoek ondernomen dat tal van aspecten van urbanisering behandelt - structuurplannen, milieu-effectrapportering, residentiële en sociale differentiatie, mobiliteit. - De meeste van die onderzoeken hebben betrekking op het Vlaamse Gewest en op Brussel. Enkele onderzoeken betreffen stadsontwikkeling in derdewereldlanden.

4. Binnen het pakket van wetenschapsbeleid waarvoor ik bevoegd ben wordt wetenschappelijk onderzoek gesteund dat de wisselwerking bestudeert tussen de volksgezondheid en het leefmilieu en meer in het bijzonder de blootstelling van cadmium (Cadmibel-studie). Uit de Cadmibel studie werden volgende conclusies getrokken

-de lichaamsbelasting met cadmium is 30 percent hoger in gepollueerde gebieden ;

-cadmiumblootstelling via het leefmilieu geeft aanleiding tot functionele stoornissen ter hoogte van de niertubuli en vermoedelijk ook tot een versnelde decalcificatie van het skelet ;

-er bestaat een omgekeerd verband tussen creatinineklaring en loodblootstelling via het leefmilieu.

Bovendien wordt in navolging op de Cadmibel-studie een prospectief bevolkingsonderzoek verricht naar de verschillende risicofactoren voor de incidentie van morbiditeit en mortaliteit in de bevolking (PheeCad-studie).

L. VAN DEN BRANDE

Vraag nr. 101

van 6 juni 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 17 (93-94)]

Agenda 21 van Unced-conferentie - Belangrijkste gezondheidsproblemen

In hoofdstuk zes van Agenda 21 staan de belangrijkste gezondheidsproblemen waarmee de meeste mensen momenteel worden geconfronteerd centraal. Naast de mondiale gezondheidsproblemen komen in dit hoofdstuk de grootstedelijke gezondheidsproblemen aan bod. Bijzondere aandacht gaat hierbij naar de aan milieuverontreiniging gerelateerde gezondheidsrisico's en de positie van sociaal kwetsbare groepen. Deze risico's houden onder andere in : verkeersongevallen, kinder- en vrouwenmishandeling, alcohol- en druggebruik, ziekten als gevolg van gestoorde zelfzorg, contaminatie via voedingsadditieven en milieuverontreiniging, en ongelijke verdeling en toegankelijkheid van de gezondheidszorg.

Een concreet actiepoint ter uitvoering van hoofdstuk zes van Agenda 21 is de ontwikkeling van een specifiek instrumentarium met nadruk op interdisciplinair onderzoek en dito opleiding. In concreto moet onder andere wetenschappelijk onderzoek inzake de gecombineerde effecten van verschillende polluenten en de impact van blootstelling aan deze polluenten gestimuleerd worden.

1. Welke concrete initiatieven werden door de minister-president reeds genomen ter uitvoering van hoofdstuk zes van Agenda 21 ?
2. In hoeverre wordt dergelijk wetenschappelijk onderzoek en de ontwikkeling van een specifiek instrumentarium gestimuleerd en gepland ?

Antwoord

[BUL. NR 18 (93-94)]

Het antwoord op bovenvermelde vraag behoort tot de bevoegdheid van Mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin.

L. VAN DEN BRANDE

Vraag nr. 106

van 21 juni 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 18 (93-94)]

Vertaling Agenda 21 van Unced-conferentie - Onderzoek naar behoud van biodiversiteit

Hoofdstuk vijftien van de Agenda 21 heeft de biologische diversiteit als onderwerp. De eerste prioriteit volgens Agenda 21 is hierbij het verschaffen van informatie waarmee men op elk niveau in de besluitvorming rekening kan houden. Voorts moeten methodes worden ontwikkeld waarmee de voordelen van biologische bronnen in kaart kunnen worden gebracht. Ten derde moeten ecosystemen met al hun levensvormen worden beschermd als zijnde de meest effectieve manier om biodiversiteit in stand te houden. Tenslotte moet op elk institutioneel niveau gewerkt worden aan het vergroten van de capaciteit om biologische bronnen duurzaam te beheren.

Een concreet actiepoint is hierbij de stimulering van het wetenschappelijk onderzoek en de informatie-opbouw gericht op biodiversiteit. Ook Vlaanderen kan, via een instrument als het Vlina, het onderzoek naar het behoud van de biodiversiteit stimuleren.

1. Welke concrete maatregelen werden door de minister-president reeds genomen om de doelstellingen

zoals vertaald in hoofdstuk 15 van de Agenda 21 naar zijn beleidsterrein te vertalen ?

2. In hoeverre wordt door de Vlaamse regering reeds onderzoek naar het behoud van de biodiversiteit ondersteund ? Welk onderzoek wordt in dit verband nog gepland en voorbereid ?

Antwoord

[BUL. NR 18 (93-94)]

In antwoord op het eerste deel van de vraag van het lid naar concrete maatregelen voor het onderzoek naar behoud van biodiversiteit dat kadert in de Agenda 21 van de UNCED-conferentie kan ik het volgende meedelen.

De Vlaamse regering heeft op 20 juli jl. beslist om een ad hoc werkgroep te belasten met het doorvoeren van een onderzoek naar concrete nieuwe beleidsmaatregelen in alle beleidsdomeinen die tot de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest behoren, ter uitvoering van de aanbevelingen van de conferentie van de Verenigde Naties over Milieu en Ontwikkeling (Agenda 21).

De vertegenwoordigers van het Vlaamse Gewest in de Nationale Raad voor Duurzame Ontwikkeling zullen bij deze werkgroep betrokken worden.

De werkgroep zal rekening dienen te houden met de gegevens van het Milieu- en Natuurrapport Vlaanderen en met het advies van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen van 23 november 1993.

De resultaten van de werkzaamheden van voornoemde werkgroep dienen voor 1 december 1994 aan de Vlaamse regering te worden voorgelegd teneinde de Vlaamse regering toe te laten voor 1 januari 1995 een eerste reeks beleidsmaatregelen goed te keuren.

Het antwoord op het tweede deel van de vraag behoort tot de bevoegdheid van de Vlaamse minister bevoegd voor het leefmilieu.

L. VAN DEN BRANDE

Vraag nr. 107

van 21 juni 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 18 (93-94)]

Vertaling Agenda 21 van Unced-conferentie - Ontwikkeling van human resources, gericht op landbouwvraagstukken

Hoofdstuk veertien van de Agenda 21 heeft de landbouw en plattelandsontwikkeling in het kader van duurzame ontwikkeling als onderwerp. Agenda 21 besteedt hierbij aandacht aan een duurzame vergroting van de voedselproductie. Prioriteit wordt hierbij gelegd op het handhaven en verbeteren van de capaciteit van landbouwgronden. Centraal hierbij staan duurzame bemesting, het bewaren en herstellen van minder vruchtbare gronden en de ontwikkeling van duurzame voedselvoorziening via economische maatregelen.

Een concreet actiepunt is de sterkere ontwikkeling van de human resources, specifiek gericht op landbouwvraagstukken, waarmee in Agenda 21 wordt bedoeld op de acties die te maken hebben met voorlichting, sensibilisering en participatie van de betrokken groepen en sectoren. Hierbij moet gedacht worden aan een verdere heroriëntering van de landbouwvoorlichting naar praktijkgerichte duurzaamheidssystemen en de uitbouw van samenwerkingsverbanden tussen landbouwers, hun organisaties en milieu-NGO's om te komen tot de ontwikkeling en de promotie van praktische, milieuvriendelijke teeltsystemen en het geven van voorlichting ter zake.

1. Hoe denkt de minister-president een sterkere ontwikkeling van de human resources, specifiek gericht op landbouwgewassen, te kunnen bereiken ?
2. Werden reeds initiatieven genomen ter verdere heroriëntering van de landbouwvoorlichting naar praktijkgerichte duurzaamheidssystemen ? Zo ja, welke initiatieven werden hiertoe reeds genomen ?
3. Werden reeds initiatieven genomen ter uitbouw van samenwerkingsverbanden tussen landbouwers, hun organisaties en milieu-NGO's met als doel te komen tot de ontwikkeling en promotie van praktische, milieuvriendelijke teeltsystemen ?

Antwoord

[BUL. NR 18 (93-94)]

Betreffende het duurzaamheidsaspect in de landbouw, zoals aangehaald in Agenda 21 werd in uitvoering van de EEG-verordening nr. 2078/92 betreffende landbouwproductiemethoden die verenigbaar zijn met de eisen inzake natuurbescherming en betreffende natuurbeheer een steunprogramma ingediend door de Belgische federale overheid, de Gewesten en de Gemeenschappen.

1. De Vlaamse Gemeenschap en in het bijzonder de dienst landbouwworming stelt zich tot doel in het kader van de verordening 2078/92 van de Raad een aantal opleidingscursussen en voorlichtingsvergaderingen te organiseren.

Deze specifieke opleidingen waren reeds voorzien in het executievebesluit van 21/12/1992 meer bepaald in artikel 2, 1, 2e alinea : "Het geven van bijscholingscursussen om voor te bereiden op de kwalitatieve omschakeling van de productie en op de toepassing van produktiemethodes die verenigbaar zijn met de eisen van milieu en natuurbehoud".

Enkele grote thema's zijn hieromtrent af te leiden :

- minder mestgebruik door opstellen van een mineraalbalans en het bereiken van de mestnormen (mestactieplan).
- minder gewasbeschermingsmiddelen gebruiken door toepassing van geïntegreerde bestrijdingsmethoden.
- minder intensieve productiemethodes met inbegrip van een verlaagde veebezetting.
- biologische/ecologische teeltmethodes.
- extensivering om zo tot een marktevenwicht te komen en de doelstelling van het landbouwbeleid en milieubeleid te verwezelijken.

Deze thema's worden voorgesteld door de verschillende organisatoren van naschoolse vormingsactiviteiten om vanaf 1994 opgenomen en gesubsidieerd te worden door de Vlaamse Gemeenschap.

2. De klassieke landbouwvoorlichting is en blijft ook na het Sint-Michielsakkoord een federale bevoegdheid. Voor de specifieke maatregelen die door de federale overheid op dit vlak gepland zijn, verwijs ik naar hoofdstuk II van het in de inleiding vermeld programma.

3. Het steunprogramma van het Vlaamse Gewest voorziet in het afsluiten van beheersovereenkomsten. Door het afsluiten van deze beheersovereenkomsten met landbouwers op vrijwillige basis, maar met stimulansen voor een gestuurde gebiedsgerichte aanpak, wordt betracht de landbouwproductie een meer duurzaam karakter te geven ter vrijwaring van de milieu- en natuurwaarden. Deze aanpak, die in eerste instantie is gericht op pilootprojecten waarbij de landbouwsector en de Vlaamse overheid betrokken zijn, moet normalerwijze uitmonden in een permanente betrokkenheid van zowel de landbouwsector als de milieuorganisaties bij het realiseren van milieuvriendelijke teeltsystemen.

L. VAN DEN BRANDE

Vraag nr. 111

van 21 juni 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 18 (93-94)]

Vertaling Agenda 21 van Unced-conferentie - Inpasbaarheid van de biotechnologische ontwikkeling in de doelstellingen van Agenda 21

Hoofdstuk zestien van de Agenda 21 heeft de biotechnologie als onderwerp. Kernpunt van dit hoofdstuk is dat ontwikkelingslanden toegang moeten krijgen tot veilige en milieuvriendelijke biotechnologieën. Vandaag bevinden immers de biologische grondstoffen zich in de ontwikkelingslanden, terwijl de kennis en het kapitaal om deze grondstoffen voor biotechnologische produktie aan te wenden zich voornamelijk in het Noorden bevinden. Dit hoofdstuk besteedt echter vooral aandacht aan de baten van biotechnologie, en weerspiegelt hiermee in grote mate de visies van de biotechnologie-industrie. Met een aantal belangrijke aspecten wordt geen rekening gehouden.

Desondanks kunnen een aantal concrete actiepunten uit dit hoofdstuk worden afgeleid. Zo moet een brede "technology assessment" om biotechnologische ontwikkelingen te beoordelen worden ontwikkeld. Onder deze technology assessment moet ook een ecologische "riscassessment" worden begrepen. Hierdoor moet worden voorkomen dat biotechnologische toepassingen worden ingevoerd die tot sociaal en ecologisch ongewenste effecten kunnen leiden.

Vlaanderen speelt een vooraanstaande rol op het vlak van de biotechnologie. Het is dan ook aan te bevelen dat geval per geval wordt onderzocht in welke mate de resultaten van de biotechnologie inpasbaar zijn in de doelen van Agenda 21 en te verzoenen zijn met duurzame ontwikkeling in het algemeen.

1. Onderzoekt de Vlaamse overheid reeds geval per geval in welke mate de biotechnologische ontwikkelingen inpasbaar zijn in de doelen van Agenda 21 en te verzoenen zijn met duurzame ontwikkeling in het algemeen ?
2. Zo ja, op welke manier onderzoekt de Vlaamse overheid dit ?
3. Zo neen, lijkt het de geachte minister niet zinvol geval per geval aan dergelijk onderzoek te onderwerpen ? Welke concrete maatregelen moeten worden genomen om dergelijk onderzoek toe te laten en te verplichten ?

Antwoord

[BUL. NR 18 (93-94)]

Terecht wordt door het lid gesteld dat Vlaanderen een vooraanstaande rol speelt op het vlak van de biotechnologie. De Vlaamse overheid heeft ter zake dan ook een aantal concrete initiatieven genomen, om deze technologie in Vlaanderen te stimuleren, waaronder het Vlaams Actieprogramma Biotechnologie. Dit actieprogramma richt zich niet enkel op het stimuleren van de technologische vooruitgang, maar heeft uiteraard aandacht voor de sociale, maatschappelijke, economische en milieu-gevolgen, zowel nuttige als ongewenste, die het implementeren van deze hoogtechnologie met zich zou kunnen meebrengen. Dit onderzoek is samengebracht binnen het TA-luik van het VLAB, één van de drie krachtlijnen van het actieprogramma. In dit kader werden in totaal 10 overeenkomsten afgesloten met onderzoeksgroepen die in Vlaanderen specifieke onderwerpen ter zake bestuderen. Daaronder zijn de aandachtspunten vervat die het geacht lid heeft aangeraakt, zoals risico-inschatting, de sociaal en ecologisch ongewenste effecten van de biotechnologie, de problematiek van de publieksvoorlichting, onderzoek naar ethische standpunten, kennis, beeldvorming en verwachtingen bij de Vlaamse bevolking, de rol van biotechnologie bij de ontwikkeling van duurzame landbouw, de veiligheids- en gezondheidsrisico's voor werknemers in de productiesector, enzovoort.

Het zijn de resultaten van dit onderzoek die inderdaad de basis kunnen uitmaken om te komen tot een brede technology assessment om biotechnologische ontwikkelingen te beoordelen. Het mag dus duidelijk zijn dat ook op dit vlak Vlaanderen een vooraanstaande rol speelt.

Voor wat de vertaling betreft van de Agenda 21 van de Unced-conferentie naar het Vlaamse beleid kan ik meedelen dat de Vlaamse regering op 20 juli jl. beslist heeft om een ad hoc werkgroep te belasten met het doorvoeren van een onderzoek naar concrete nieuwe beleidsmaatregelen in alle beleidsdomeinen die tot de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest behoren, ter uitvoering van de aanbevelingen van de conferentie van de Verenigde Naties over milieu en ontwikkeling (Agenda 21).

De vertegenwoordigers van het Vlaamse Gewest in de Nationale Raad voor Duurzame Ontwikkeling zullen bij deze werkgroep worden betrokken.

De werkgroep zal rekening dienen te houden met de gegevens van het Milieu- en Natuurrapport Vlaanderen en met het advies van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen van 23 november 1993.

De resultaten van de werkzaamheden van voornoemde werkgroep dienen vóór 1 december 1994 aan de Vlaamse regering te worden voorgelegd teneinde de Vlaamse regering toe te laten vóór 1 januari 1995 een eerste reeks beleidsmaatregelen goed te keuren.

L. VAN DEN BRANDE

Vraag nr. 113

van 21 juni 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 18 (93-94)]

Vertaling Agenda 21 van Unced-conferentie - Wetenschappelijk onderzoek klimaatverandering - Marien milieu

Hoofdstuk zeventien van de Agenda 21 heeft de oceanen als onderwerp. Dit hoofdstuk omvat alle relevante beleidsmaatregelen ten aanzien van de bescherming van mariene ecosystemen. Het mariene ecosysteem moet, gezien haar enorme invloed op ons bestaan, prioritair worden beschermd tegen de schadelijke effecten van menselijke activiteiten. Bovendien moet op een verstandige en duurzame manier gebruik worden gemaakt van de daarin aanwezige voedselbronnen en grondstoffenvoorraden. Bij de uitwerking van dit hoofdstuk ligt de nadruk op principes van beleidsintegratie, voorzorg, "capacity building" en internationale samenwerking.

Eén van de concrete actiepunten van dit hoofdstuk is de stimulering van het wetenschappelijk onderzoek naar de kritische onzekerheden inzake de effecten van de globale klimaatverandering op het beheer van het mariene milieu. Het systematisch onderzoek op dit terrein staat in ons land nog in zijn kinderschoenen zodat extra inspanningen noodzakelijk zijn. Dit onderzoek moet, conform de Agenda 21, gericht zijn op kwetsbaarheidsstudies, het opstellen van modellen, het ontwikkelen van responsstrategieën en het nagaan van de mariene biologische effecten van verhoogde niveaus van UV-straling. Hierbij is coördinatie tussen de verschillende onderzoeksprogramma's en instituten noodzakelijk.

1. Welke concrete maatregelen werden door de minister-president reeds genomen om de doelstellingen zoals vertaald in Hoofdstuk 17 van de Agenda 21 naar zijn beleidsterrein te vertalen ?
2. Werden door de Vlaamse regering reeds stappen gezet om systematisch onderzoek naar de kritische onzekerheden inzake de effecten van de globale klimaatverandering op het beheer van het mariene milieu te stimuleren en uit te bouwen ? Zo ja, welke onderzoeksprojecten werden reeds opgezet ? Hoe worden deze projecten gecoördineerd ?
3. Zo neen, wat is de reden voor het ontbreken van dergelijk systematisch onderzoek ? Hoe zal aan deze lacune worden verholpen ?

Antwoord

[BUL. NR 18 (93-94)]

In antwoord op de vraag van het lid naar concrete maatregelen voor het wetenschappelijk onderzoek inzake de effecten van de globale klimaatverandering op het beheer van het mariene milieu verwijs ik in eerste instantie naar de lopende federale impulsprogramma's inzake zeewetenschappen en global change, waarin dit aspect aan bod komt.

Aan deze beide impulsprogramma's, nemen ook Vlaamse onderzoeksploegen deel.

Voor wat de vertaling betreft van de Agenda 21 van de Unced-conferentie naar het Vlaamse beleid kan ik meedelen dat de Vlaamse regering op 20 juli jl. beslist heeft om een ad hoc werkgroep te belasten met het doorvoeren van een onderzoek naar concrete nieuwe beleidsmaatregelen in alle beleidsdomeinen die tot de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest behoren, ter uitvoering van de aanbevelingen van de conferentie van de Verenigde Naties over milieu en ontwikkeling (Agenda 21).

De vertegenwoordigers van het Vlaamse Gewest in de Nationale Raad voor Duurzame Ontwikkeling zullen bij deze werkgroep worden betrokken.

De werkgroep zal rekening dienen te houden met de gegevens van het Milieu- en Natuurrapport Vlaanderen en met het advies van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen van 23 november 1993.

De resultaten van de werkzaamheden van voornoemde werkgroep dienen vóór 1 december 1994 aan de Vlaamse regering te worden voorgelegd teneinde de Vlaamse regering toe te laten vóór 1 januari 1995 een eerste reeks beleidsmaatregelen goed te keuren.

L. VAN DEN BRANDE

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING
VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, KMO, WETENSCHAPSBELEID, ENERGIE EN
EXTERNE BETREKKINGEN

Vraag nr. 109

van 21 juni 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 18 (93-94)]

Vertaling Agenda 21 van Unced-conferentie - Rol van Vlaanderen binnen het federaal energiebeleid

Hoofdstuk negen van Agenda 21 heeft de bescherming van de atmosfeer als onderwerp. Dit hoofdstuk behandelt met name de belangrijkste milieuproblemen die betrekking hebben op lucht, met name het broeikaseffect, de aantasting van de ozonlaag en de luchtverontreiniging in grote agglomeraties. Agenda 21 draagt hiertoe specifieke actieprogramma's aan gericht op verdergaand wetenschappelijk onderzoek, ontwikkeling van duurzame energiebronnen, en beperking van luchtverontreiniging door industrie via energie-efficiëntie, preventie en desnoods zuiveringstechnieken. Bovendien wordt in dit hoofdstuk gepleit voor een strikte uitvoering van de afspraken in de Conventie van Wenen (1985) en het Protocol van Montréal. Een concreet actiepunt binnen dit hoofdstuk is de promotie van een duurzaam energiebeleid met specifieke aandacht voor efficiëntie en consumptie, hernieuwbare energiebronnen en ontwikkelingssamenwerking via technologie-overdracht.

Het rapport Naar een duurzaam energiebeleid in Vlaanderen van 1991 is een goed uitgangspunt voor de uitvoering van de doelstellingen van hoofdstuk 9 van de Agenda 21. Maar de Vlaamse regering moet haar rol voortspelen binnen de uitwerking van het federaal energie-beleid dat, in het kader van het rationeel energiebeleid, voor de elektriciteitsmaatschappijen zo vlug mogelijk tot een nieuw uitrustingsplan moet komen waarbij Integrated Resource Planning aan bod komt en waarin een prijsbeleid dat REG aanmoedigt, wordt uitgewerkt. Hiertoe dient het tariefmechanisme te worden veranderd, waarbij winst wordt gekoppeld aan het aantal verkochte kWh. In dit kader moet ook aandacht gaan naar onderzoek en toepassing van hernieuwbare energiebronnen.

1. Werde het rapport Naar een duurzaam energiebeleid in Vlaanderen reeds geactualiseerd ? Hoeveel staat het met de uitbouw en uitvoering van een Vlaams energiebeleid ?
2. In hoeverre speelt de Vlaamse regering haar rol binnen de uitwerking van een federaal energiebeleid ? Werde in dit kader reeds een nieuw uitrustingsplan voor de elektriciteitsmaatschappijen opgesteld ? Zo ja, in hoeverre werd rekening gehouden met Integrated Resource Planning ? Welk tariefmechanisme wordt in dit uitrustingsplan weerhouden ?
3. In hoeverre wordt op Vlaams niveau onderzoek gedaan naar de toepassing van hernieuwbare energiebronnen ? Welke concrete maatregelen werden reeds genomen die de toepassing van alternatieve en hernieuwbare

energiebronnen moeten aanmoedigen ?

Antwoord

[BUL. NR 20 (93-94)]

1. Het beleidsdokument Naar een duurzaam energiebeleid in Vlaanderen is het resultaat van een initiatief dat in 1990 genomen werd door de toenmalige Vlaamse minister bevoegd voor onder andere energie, en dat uitgevoerd werd door het betreffende kabinet in samenwerking met de professoren A. Verbruggen (UIA-STEM) en S. Proost (KU Leuven - CES).

De voorbereiding en de uitvoering van het Energiebeleid in Vlaanderen, en van het hiermee nauw verwante Milieubeleid, en dit in overeenstemming met de huidige bevoegdheidsverdeling tussen de betreffende federale en gewestelijke overheden, behoort tot de taken van de hiernavermelde Vlaamse administraties :

- de administratie Economie, met haar bestuur voor Natuurlijke Rijkdommen en Energie (BNRE)
- de administratie Milieu, Natuur en Landinrichting (AMINAL)
- de administratie Programmatie Wetenschapsbeleid (APWB)
- het Vlaams Instituut voor de bevordering van het Wetenschappelijk Technologisch onderzoek in de industrie (IWT)

Volledigheidshalve kan hier ook de GIMV worden vermeld.

Op 15 juni 1994 heeft de Vlaamse regering het document CO2/REG-beleidsplan van het Vlaams Gewest, goedgekeurd. Deze nota, die opgesteld werd door de Vlaamse CO2/REG-werkgroep, was onder andere bedoeld als de bijdrage van het Vlaams Gewest in het federaal beleidsdokument Nationaal Belgisch Programma ter vermindering van de CO2-uitstoot. Dit federaal document werd opgesteld onder de verantwoordelijkheid van de federale minister voor Leefmilieu. Het was niet alleen bestemd voor de federale ministerraad maar ook voor de bevoegde diensten van de Europese Commissie.

In het Vlaams beleidsplan worden enerzijds beleidsstandpunten inzake rationeel energiegebruik (REG) verwoord, en worden anderzijds REG-maatregelen en -acties besproken die respectievelijk reeds in uitvoering zijn, of die gepland zijn maar nog moeten worden opgestart, of die nog bestudeerd worden. Deze maatregelen en acties worden als volgt ingedeeld :

1.1. Multisectoriële acties :

- het Vlaams Energie-overleg (VLEO)
- het Energie-informatiesysteem voor het Vlaams Gewest (EIS)
- REG-demonstratieprojecten
- het Vlaams Impulsprogramma Energietechnologie (VLIET)
- de cofinanciering van internationale R&D of studieprojecten, uitgevoerd in het raam van programma's van respectievelijk de Europese Commissie, het International Energie-agentschap (IEA) van de OESO, of het Eureka-programma.

1.2. Beleidsstandpunten en multisectoriële acties op het gebied van energie-productie, -omzetting, en -verdeling :

- acties gericht op de beheersing van de vraag naar elektriciteit en gas
- elektriciteitsproductie m.b.v. fossiele en nucleaire brandstoffen ; het energie-bevoorradingsbeleid

-elektriciteitsproductie m.b.v. alternatieve energievormen en brandstoffen

-de uitbreiding en vernieuwing van bestaande gas- en elektriciteitsdistributienetwerken

1.3. REG-acties die specifiek gericht zijn op de Vlaamse bedrijfswereld. Hierbij kunnen de volgende actieprogramma's met een relatief belangrijke budgettaire impact worden geciteerd :

-het ecologisch van de economische expansiesteun

-de verhoogde fiscale aftrek voor energiebesparende investeringen

-REG-demonstratieprojecten

1.4. REG-maatregelen en acties afgestemd op de huisgezinnen en de tertiaire sector.

1.5. Beleidsstandpunten, REG-maatregelen en acties op gebied van respectievelijk het openbaar vervoer, het wegverkeer, het goederenvervoer via de Vlaamse zeehavens en waterwegen, het multimodaal goederenverkeer.

In aanvulling van de bovenvermelde beslissing van de Vlaamse regering op 15 juni 1994, heeft zij tevens opdracht gegeven dit CO2/REG beleids- en actieplan verder uit te werken. Dit impliceert onder andere het voorstellen van een financieringsplan.

2. Zoals hierboven reeds vermeld werd, heeft mijn administratie regelmatig overlegd met de federale

instanties bevoegd op energiegebied. Dit gebeurt onder andere in het raam van de volgende comités en werkgroepen :

-de Energie-overleggroepen Staat - Gewesten (ENOVER), en haar ad hoc werkgroepen (onder andere voor CO2/REG-beleid, de EG-programma's, enzovoort)

-het Controlecomité voor Gas en Elektriciteit

-de Belgische afvaardiging (met voor het Vlaams Gewest : het BNRE of het IWT) in de beheerscomités van de niet-nucleaire energieprogramma's van de Europese Commissie :

-Thermie (met onder andere de technologie-promotie-actie OPET)

-Joule

-Save-Pace

-Altener

De meerjareninvesteringsplannen (de zgn. uitrustingsplannen) op gebied van respectievelijk elektriciteitsproductie en interzonale en internationale hoogspanningslijnen (met een spanning m 70 kV) zijn in principe nog steeds een federale bevoegdheid.

Het laatste uitrustingsplan omvat de periode 1988-1998 en op initiatief van het ministerie van Economische Zaken zal binnenkort over een geactualiseerd plan over de periode 1995-2005 worden onderhandeld.

In het kader van het Controlecomité voor de Elektriciteit en het Gas werd door de elektriciteitssector uiteengezet dat het volgende uitrustingsplan gebaseerd zal zijn op het Integrated Resource Planning-concept en een afweging zal doen tussen vraag- en aanbodopties. Deze afweging steunt onder meer op de ontwikkelingskost van het productiepark.

Naar aanleiding van de vernieuwing van dit Comité zullen de Regionale overheden in alle werkzaamheden ervan betrokken worden. Dit impliceert dat de Vlaamse overheid op een actieve manier kan meewerken op het vlak van

het tarievenbeleid en het uitrustingsplan.

Daarenboven heeft de Vlaamse overheid een reële impact op alle investeringsbeslissingen, vermits zij exclusief bevoegd is voor het toekennen van de betreffende bouwvergunningen en uitbatingsvergunningen (onder andere op basis van de VLAREM)-wetgeving).

Elektriciteitsproductie en -verdeling, evenals de energiebevoorrading van Vlaanderen zijn, zowel vanuit economisch en strategisch oogpunt, als omwille van de milieubelangen en de mogelijke effecten op de tewerkstelling, dermate belangrijk dat de Vlaamse overheid rechtstreeks betrokken moet zijn in de betreffende beleidsvoorbereiding en -uitvoering.

Een dergelijk standpunt geldt uiteraard ook voor het beleid inzake de eindgebruikersprijzen voor gas en elektriciteit.

Ook de samenwerking tussen de Vlaamse overheid en de Vlaamse Intercommunales voor Gas- en elektriciteitsdistributie wordt steeds intenser. Dit gebeurt onder andere in het raam van het Vlaams Energie-overleg en het REG-demonstratieprogramma. Het is hierbij de bedoeling om, via diverse acties, het REG te bevorderen bij de bedrijven, de gezinnen, en de gemeentediensten.

Daarenboven wil ik erop wijzen dat er reële synergieën bestaan tussen deze energie-intercommunales en die die actief zijn op het vlak van respectievelijk waterdistributie en kabel-TV-distributie, evenals de uitbaters van telecommunicatienetwerken (Belgacom, en binnenkort ook andere bedrijven) Het is daarom mijn bedoeling om een betere coördinatie tussen deze bedrijven te bevorderen, onder andere met de bedoeling om tot een gecoördineerde (gezamenlijke) aanleg te komen van nieuwe leidingen en kabels.

3.1. Onderzoek op Vlaams niveau naar de toepassing van hernieuwbare energiebronnen

Hier dient vooreerst te worden verwezen naar de bestaande afvalverbrandingseenheden, die met de aldus geproduceerde warmte (stoom) elektriciteit produceren en/of een afstandsverwarmingsnet voeden.

Daarnaast heeft het Vlaams Gewest reeds heel wat projecten op het gebied van onderzoek-, ontwikkeling en demonstratie (het aantonen van de haalbaarheid), inzake de hernieuwbare energiebronnen financieel gesteund, namelijk :

- de ontwikkeling van een grootvermogen-windturbine met een elektrisch vermogen van max. 1.200 kW ;
- de exploitatie van het windturbinepark in Zeebrugge (geïnstalleerd nominaal vermogen : 21 x 200 kW, en 1 x 1000 kW) ;
- WKK-systemen met stortgas (biogas) ;
- stookketel werkend op hout of houtafval ;
- personenwagens die rijden op 100 percent diester van koolzaadolie ;
- foto-voltaïsche systemen of zonnecellen, de betreffende activiteiten in Vlaanderen situeren zich bij IMEC (met als R&D-uitgaven : ca 75 MF in 1993 en ca. 60 MF in 1994) en bij de bedrijven ENE en Soltec.
- kleine hydro-elektrische centrales.

Ook in het raam van het VLIET-programma (Vlaams Impulsprogramma Energietechnologie), zal een belangrijk gedeelte (20-25 percent) van de R&D begroting van 610 MBF, worden toegewezen aan projecten in verband met hernieuwbare energievormen. Daartoe behoren vooral de projecten op het gebied van het industrieel basisonderzoek, de prototypes en de ontwikkelingsprojecten, namelijk meer specifiek in de domeinen :

- integratie van hernieuwbare energiebronnen, onder andere in de bouw ;
- energieproductie met behulp van foto-voltaïsche cellen ;

- windturbines,
- waterkracht,
- biomassa (natte en droge omzetting).

Ook studieprojecten in verband met de toepassingsmogelijkheden van alternatieve energievormen en -systemen dienen hier te worden vermeld :

- een (reeds voltooide) studie over het potentieel in Vlaanderen voor windturbinesparken ;
- in het raam van het Altener-programma in de Europese Commissie werden dit jaar twee projecten goedgekeurd, die worden geleid door Vlaamse onderzoeksinstituten, en waarvoor cofinanciering door het Vlaamse Gewest wordt overwogen ;
- een plan ter bevordering van het gebruik van zonne-energie voor de verwarming en verlichting van woningen en andere gebouwen ;
- een studie in verband met de toepassingsmogelijkheden van kleine waterkracht-centrales ; deze studie omvat een inventarisatie van de mogelijke sites, en een bijhorende micro- en macro-ekonomische rendabiliteitsstudie.

3.2. Concrete maatregelen

Naast de bovengenoemde projecten (vooral O, O&D) die effectief tot een verdere implementatie van de hernieuwbare energiebronnen in Vlaanderen hebben geleid of nog zullen leiden, kunnen nog enkele algemene maatregelen worden vermeld die niet enkel de toepassing van de hernieuwbare energievormen zullen stimuleren, maar tevens een opwaardering zullen geven aan de toepassing van de alternatieve energiebronnen in het algemeen.

3.2.1. Het ecologiecriterium als belangrijk onderdeel van de ekonomische expansiesteun

In het kader van het ecologieluik van de ekonomische expansiesteun kunnen de volgende bedrijfsinvesteringen worden gesteund :

- investeringen in hernieuwbare energiebronnen zoals zonne-energie, windenergie, hydraulische energie, energie uit biomassa en geothermische energie ;
- investeringen in alternatieve energiebronnen zoals bijvoorbeeld waterstoftechnologie, indien die een belangrijke energiebesparing opleveren ;
- studie en audits in verband met de twee bovengaande punten.

De investeringssteun die door de Vlaamse overheid zal worden toegekend, bedraagt normaal gezien 12 tot 21 percent van de aanvaarde bedrijfsinvestering.

3.2.2. Verhoogde investeringsaftrek voor investeringen in hernieuwbare of alternatieve energiebronnen

In het kader van de inkomstenbelastingen kunnen bedrijven, naast de basisaftrek, een supplementaire fiscale aftrek (voor fiscaal jaar 1993 : 10 percent) verkrijgen voor ("fysische") investeringen in hernieuwbare energiebronnen.

3.2.3. Deelname aan Europese of meer internationale initiatieven

Vlaanderen is in toenemende mate als overheidsorgaan nadrukkelijk aanwezig in verscheidene programma's van de EU die zich richten naar de toepassing van hernieuwbare en alternatieve energiebronnen zoals THERMIE, ALTENER, JOULE enzovoort. Deze aanwezigheid op Europees niveau wordt tevens geconcretiseerd doordat er meer beslissingen worden genomen die leiden tot een cofinanciering van de Vlaamse projecten in dit EU-verband.

Onder punt 3.1. worden ter illustratie enkele (overheids)projecten opgegeven die kunnen of konden rekenen op

Europese financiering. Het aandeel van de Europese financiering van de Vlaamse hernieuwbare energieprojecten in hun globaliteit, is natuurlijk nog veel groter.

Voorts wordt er actief deel genomen aan activiteiten in het kader van het IEA, vooral op het gebied van de gebouwen en de informatieverbreiding (CADDET). Tevens worden ook Eureka-projecten gefinancierd.

L. VAN DEN BRANDE

Vraag nr. 110

van 21 juni 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 18 -93-94]

Vertaling Agenda 21 van Unced-conferentie - Industrie en bescherming van de atmosfeer

Hoofdstuk negen van Agenda 21 heeft de bescherming van de atmosfeer als onderwerp. Dit hoofdstuk behandelt met name de belangrijkste milieuproblemen die betrekking hebben op lucht, met name het broeikaseffect, de aantasting van de ozonlaag en de luchtverontreiniging in grote agglomeraties. Agenda 21 draagt hiertoe specifieke actieprogramma's aan gericht op verdergaand wetenschappelijk onderzoek, ontwikkeling van duurzame energiebronnen, en beperking van luchtverontreiniging door industrie via energie-efficiëntie, preventie en desnoods zuiveringstechnieken. Bovendien wordt in dit hoofdstuk gepleit voor een strikte uitvoering van de afspraken in de conventie van Wenen (1985) en het Protocol van Montréal. Een concreet actiepunt binnen dit hoofdstuk is de promotie van een industrieel beleid in het kader van duurzame ontwikkeling, met specifieke aandacht voor efficiënter energiegebruik, industrie-gerichte beleidsvoornemens-, plan- en programma-MER's en kosten-efficiëntieanalyses.

Om de industrie efficiënter te laten omgaan met grondstoffen en energie, bepleit Agenda 21 innoverende schone technologie, wijzigingen in de produktiestructuren en industriële beleids-MER's. Volgens de EG moet daarenboven een vooruitstrevend industrieel milieubeleid tot een belangrijk concurrentievoordeel worden ontwikkeld en citeert hiertoe een expliciet instrumentarium.

In Vlaanderen is dergelijke benadering van de industrie vooralsnog afwezig. De Mina-raad beveelt daarom aan op korte termijn een holistisch sectorplan "Vlaams industriebeleid in het kader van duurzame ontwikkeling" op te stellen.

1. Welke concrete initiatieven werden door de Vlaamse regering reeds genomen om het industriebeleid beter af te stemmen op duurzame ontwikkeling ?
2. Is de minister-president van oordeel dat de opstelling van een holistisch sectorplan "Vlaams industriebeleid in het kader van duurzame ontwikkeling" op korte termijn een noodzaak is ?

Antwoord

[BUL. NR 20 (93-94)]

Vanuit het standpunt van de Vlaamse bevoegdheden inzake economie en energie, kunnen de gestelde vragen worden beantwoord met de verwijzing naar ons antwoord op vraag nr. 109 van 21 juni 1994 (Vragen en Antwoorden, Vlaamse Raad, 1993-1994, nr. 20 van 26 september 1994, blz. 1131). Paragraaf 1 van dit antwoord

bevat namelijk een samenvatting van het document CO2/REG-beleidsplan van het Vlaamse Gewest, dat door de Vlaamse regering werd goedgekeurd op 15 juni 1994. Dit beleidsdocument geeft een bondige beschrijving van respectievelijk de reeds lopende, de geplande en de overwogen acties en maatregelen van de Vlaamse overheid op gebied van rationeel energiegebruik (REG). Deze acties hebben respectievelijk een multisectorieel (horizontaal) karakter of zijn sectorieel of subsectorieel van aard. Er wordt hierbij ook uitdrukkelijk verwezen naar de reeds in werking zijnde Vlaamse wetgeving, zoals VLAREM en het isolatiedecreet.

Ook het belang van een gediversifieerde energiebevoorrading van ons land wordt hier benadrukt.

Eveneens vermeldenswaard zijn de Vlaamse voorstellen in verband met mogelijke maatregelen op het gebied van wegverkeer welke tot de bevoegdheid van de federale overheid behoren, waarvan wij een wezenlijke impact op het energieverbruik en de bijhorende emissies van uitlaatgassen en -stoffen verwachten.

L. VAN DEN BRANDE

Vraag nr. 120

van 18 juli 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 19 (93-94)]

Agenda 21 van Unced-conferentie - Vertegenwoordiging van vrouwen

Hoofdstuk 24 van Agenda 21 van de Unced-conferentie heeft speciale aandacht voor de rol die vrouwen spelen in duurzame ontwikkeling. Te vaak wordt voorbij gegaan aan de bijdrage die vrouwen leveren aan economische ontwikkeling en besluitvorming. Het is dan ook volkomen logisch dat zij gelijkwaardig vertegenwoordigd zijn in besluitvorming, niet alleen aangaande milieu en ontwikkeling, maar in alle aspecten van het openbare leven. Concreet moet ook de Vlaamse overheid op alle niveaus stappen ondernemen om de vertegenwoordiging van vrouwen in besluitvormingsorganen, adviesorganen en openbare instellingen te verhogen en een gelijkwaardige vertegenwoordiging te bereiken en te garanderen.

1. Welke concrete maatregelen werden door de minister-president reeds genomen om de doelstellingen zoals vertaald in hoofdstuk 24 van Agenda 21 naar zijn beleidsterrein te vertalen ?

2. Hoeveel vrouwen zijn vertegenwoordigd in ieder van de adviesorganen die ressorteren onder de bevoegdheid van de minister-president, in 1980, 1990 en 1993 ? Welke evolutie m.b.t. de vertegenwoordiging van vrouwen valt in ieder van deze adviesorganen waar te nemen ? Welke concrete maatregelen werden door de minister-president genomen om de vertegenwoordiging van vrouwen in deze organen te verhogen ?

3. Hoeveel vrouwen zijn vertegenwoordigd in ieder van de besluitvormingsorganen die ressorteren onder de bevoegdheid van de minister-president, in 1980, 1990 en 1993 ? Welke evolutie m.b.t. de vertegenwoordiging van vrouwen valt in ieder van deze besluitvormingsorganen waar te nemen ? Welke concrete maatregelen werden door de minister-president genomen om de vertegenwoordiging van vrouwen in deze organen te verhogen ?

4. Hoeveel vrouwen zijn vertegenwoordigd in ieder van de openbare instellingen die ressorteren onder de bevoegdheid van de minister-president, in 1980, 1990 en 1993 ? Welke evolutie m.b.t. de vertegenwoordiging van vrouwen valt in ieder van deze openbare instellingen waar te nemen ? Welke concrete maatregelen werden door de minister-president genomen om de vertegenwoordiging van vrouwen in deze instellingen te verhogen ?

5. Hoeveel vrouwen zijn vertegenwoordigd in de diensten van de administratie die onder de bevoegdheid ressorteren van de minister-president, in 1980, 1990 en 1993 ? Hoe is de vertegenwoordiging van vrouwen per niveau ? Welke evolutie valt hierin waar te nemen sinds 1980 ? Welke concrete maatregelen werden door de minister-president genomen om de vertegenwoordiging van vrouwen te verhogen ?

6. Hoeveel vrouwen zijn vertegenwoordigd in het kabinet van de minister-president ? Hoe is de vertegenwoordiging per niveau ?

N.B. : Deze vraag werd aan alle Vlaamse ministers gesteld.

Antwoord

[BUL. NR 20 (93-94)]

Gelet op de omvang van de gevraagde informatie en op het vereiste opzoekingswerk zal het gecoördineerd antwoord op deze vraag rechtstreeks aan de vraagsteller worden overgemaakt.

L. VAN DEN BRANDE

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING
VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, KMO, WETENSCHAPSBELEID, ENERGIE EN
EXTERNE BETREKKINGEN

Vraag nr. 138

van 6 september 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 21 (93-94)]

Vertaling actieprogramma's Agenda 21 van Unced-conferentie - NGO's

In hoofdstuk 27 van de Agenda 21 wordt de rol van NGO's belicht. Er wordt van uitgegaan dat NGO's een vitale rol spelen in de participatiedemocratie en bijgevolg moeten erkend worden als volwaardige partners bij de implementatie van de Agenda 21. De ervaring wijst echter uit dat zowel op het vlak van volwaardige participatie als inzake onafhankelijkheid de NGO-situatie ook in Vlaanderen nog niet echt ideaal te noemen is. Niet zelden worden NGO's betrokken in overlegstructuren om het besluitvormingsproces te legitimeren, terwijl met hun inbreng uiteindelijk weinig rekening wordt gehouden.

In Agenda 21 wordt daarom gepleit voor de verbetering van financiële en administratieve ondersteuning van NGO's om hun rol als sociale partners te versterken. Tot nu toe is aan deze voorwaarde op Vlaams niveau absoluut niet op een bevredigende manier voldaan. In een aantal dossiers worden de NGO's zelfs nog compleet genegeerd.

1. Welke concrete maatregelen heeft de minister-president reeds genomen om de doelstellingen zoals gesteld in hoofdstuk 27 van de Agenda naar zijn beleidsterrein te vertalen ?

2. Hoe worden momenteel NGO's betrokken bij de implementatie van Agenda 21 ? Welke rol spelen deze NGO's in concreto ? Is een daadwerkelijke participatie van NGO's gegarandeerd ?

3. Bij welke beleidsaspecten van Agenda 21 ontbreekt de participatie van NGO's bij de implementatie naar het

federale beleid ? Hoe denkt de minister-president de NGO's hieraan toch nog te laten participeren ?

4. Werden door de federale regering reeds stappen gezet om NGO's dichter bij het beleid te betrekken en daadwerkelijk en volwaardig te laten participeren ? Welke maatregelen hiertoe werden reeds genomen ?

Antwoord

[BUL. NR 21 (93-94)]

1. De Vlaamse regering heeft tijdens haar vergadering van 20 juli 1994 beslist om een bijzondere werkgroep op te richten, met vertegenwoordigers van alle Vlaamse ministers, om voorstellen uit te werken voor de uitvoering van Agenda 21 en de andere aanbevelingen van de milieuconferentie van Rio.

Deze werkgroep onderzoekt welke maatregelen nodig zijn op alle terreinen waarvoor de Vlaamse regering bevoegd is, om uitvoering te geven aan de aanbevelingen van "Agenda 21".

Een eerste reeks concrete maatregelen zullen voor het einde van het jaar ter goedkeuring worden voorgelegd aan de Vlaamse regering.

2. Binnen België werd op 12 oktober 1993 de Nationale Raad van Duurzame Ontwikkeling opgericht, die onder meer als taak heeft als forum te dienen waar van gedachten kan worden gewisseld over de inhoud en modaliteiten van Agenda 21. Deze Raad voor Duurzame Ontwikkeling telt onder zijn leden 6 vertegenwoordigers van de NGO's bevoegd inzake de milieubescherming, gekozen uit een dubbele lijst, voorgesteld voor de helft door de gewestelijke federaties en voor de andere helft door de in België vertegenwoordigde internationale organisaties. Een volgende 6 leden vertegenwoordigen de NGO's bevoegd voor ontwikkelingssamenwerking, gekozen uit een dubbele lijst, voorgesteld door de federaties die als representatief erkend werden.

De Vlaamse regering wordt in deze Nationale Raad voor Duurzame Ontwikkeling vertegenwoordigd door 2 leden.

3. Het antwoord op deze vraag behoort tot de bevoegdheid van de betrokken federale minister.

4. Evenals voor vraag 3 behoort het antwoord op deze vraag tot de bevoegdheid van de betrokken federale minister.

L. VAN DEN BRANDE

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING
VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, KMO, WETENSCHAPSBELEID, ENERGIE EN
EXTERNE BETREKKINGEN

Vraag nr. 108

van 21 juni 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 18 (93-94)]

Vertaling Agenda 21 van Unced-conferentie - Internationale samenwerkingsakkoorden inzake milieu

Hoofdstuk negen van de Agenda 21 heeft de bescherming van de atmosfeer als onderwerp. Dit hoofdstuk

behandelt met name de belangrijkste milieuproblemen die betrekking hebben op lucht, met name het broeikaseffect, de aantasting van de ozonlaag en de luchtverontreiniging in grote agglomeraties. Agenda 21 draagt hiertoe specifieke actieprogramma's aan, gericht op verdergaand wetenschappelijk onderzoek, ontwikkeling van duurzame energiebronnen en beperking van luchtverontreiniging door industrie via energie-efficiëntie, preventie en desnoods zuiveringstechnieken. Bovendien wordt in dit hoofdstuk gepleit voor een strikte uitvoering van de afspraken in de Conventie van Wenen (1985) en het Protocol van Montréal. Een concreet actiepunt binnen dit hoofdstuk is de aanpak van de luchtverontreiniging, met specifieke aandacht voor zogenaamde early warning-systemen, uitwisseling van gegevens en regionale akkoorden ter zake.

In dit verband moet de aandacht gevestigd worden op de samenwerkingsakkoorden die meerdere ministers de laatste drie jaren sloten met vooral Oost- en Middeneuropese landen, die relevant zijn voor de milieukwaliteit of voor grensoverschrijdende luchtverontreiniging. Deze akkoorden blijken niet of zeer stroef te werken. Nochtans kunnen deze akkoorden in een gecoördineerd verband een efficiënt middel zijn om zeer doelgericht geselecteerde milieuproblemen aan te vatten. Een inventaris van deze akkoorden en de stand van uitvoering ervan is dan ook noodzakelijk.

1. Welke samenwerkingsakkoorden die ook relevant zijn voor de milieukwaliteit in het algemeen of voor grensoverschrijdende luchtverontreiniging in het bijzonder, werden door leden van de Vlaamse regering de laatste drie jaar gesloten ? Welke bepalingen met betrekking tot het leefmilieu en meer bepaald de luchtverontreiniging, zijn in de respectieve akkoorden vervat ?
2. In hoeverre werken deze akkoorden ? Is het juist dat de werking van deze akkoorden niet of zeer stroef gebeurt ? Zo ja, wat zijn hiervoor de redenen ? Hoe kan de uitvoering van deze akkoorden worden verbeterd ?
3. In hoeverre worden deze akkoorden en hun stand van uitvoering op Vlaams niveau geïnventariseerd ?

Antwoord

[BUL NR 02 (94-95)]

1. a. Gedurende de laatste drie jaren werden door de Vlaamse regering drie bilaterale overeenkomsten afgesloten waarin bepalingen werden opgenomen inzake leefmilieu. Het gaat om het samenwerkingsakkoord tussen de Vlaamse Gemeenschap en Noordrijn-Westfalen van 7 november 1991, het verdrag tussen de Vlaamse regering en de republiek Polen dd. 6 juni 1994, en het samenwerkingsverdrag tussen de Vlaamse regering en de regering van de republiek Hongarije van 3 oktober 1994.

Met Baden-Württemberg, Nord-Pas de Calais, Québec, Catalonië, Tsjechië en Hongarije, werden intentieverklaringen ondertekend waarin wordt verwezen naar het leefmilieu als een domein waarop samenwerking wordt beoogd.

b. De milieubepalingen in het verdrag tussen de Vlaamse regering en de republiek Polen van 6 juni 1994 vallen onder artikel 8.

Artikel 8 : Beide partijen bevorderen de samenwerking en uitwisseling op het gebied van leefmilieu, ruimtelijke ordening (met inbegrip van grondbeleid), huisvesting, gemeentelijk beleid, infrastructuur, verkeer en telecommunicatie. Zij bevorderen de uitwisseling van wetenschappelijke, technische en statistische informatie en de overdracht van technologie, in het bijzonder op het gebied van milieubescherming en -sanering.

De milieubepalingen in het samenwerkingsverdrag tussen de Vlaamse regering en de regering van de republiek Hongarije van 3 oktober 1994 vallen onder de artikelen 3 en 9.

Artikel 3 : (...) (beide partijen) bevorderen de uitwisseling van wetenschappelijke en technische gegevens en ervaringen en de overdracht van technologie, in het bijzonder inzake de duurzame landbouw en de milieubescherming.

Artikel 9 : Voor zover deze werkgebieden tot de bevoegdheid van de Vlaamse regering behoren, bevorderen beide partijen de samenwerking en de uitwisseling op het gebied van leefmilieu, ruimtelijke ordening, huisvesting,

infrastructuur, communicatie, waterbeleid, verkeer en transport.

Zij stimuleren de uitwisseling van wetenschappelijke, technische en statistische informatie, de vergelijking van ervaringen, de uitwisseling van gegevens van onderzoek en de overdracht van technologie, onder meer op het gebied van milieubescherming en -sanering.

De milieubepalingen in het samenwerkingsakkoord tussen de Vlaamse Gemeenschap en Noordrijn-Westfalen van 7 november 1991 vallen onder titel III Milieubescherming.

c. Er is slechts één bilaterale overeenkomst afgesloten door de Vlaamse regering waarin bepalingen zijn opgenomen inzake luchtverontreiniging. Het gaat om het samenwerkingsakkoord tussen de Vlaamse Gemeenschap en Noordrijn-Westfalen. De bepalingen zijn terug te vinden onder titel III Milieubescherming, punt 2 Luchtzuivering.

2. Luchtzuivering

-uitwisseling van ervaringen teneinde ervaringen tussen luchtverontreiniging en nieuwe soorten schade aan bossen te verklaren (biochemische oriëntering van bosbeschadigingsresearch) ;

-uitwisseling van ervaringen over grenswaarden en praktische maatregelen ter beperking van belasting van de lucht ;

-meettechnische controle van de kwaliteit van de lucht in Noordrijn-Westfalen en in het Vlaamse gewest ;

-uitwisseling van praktijkervaringen op het gebied van de observatie van installaties, fabrieken en centrales (die over een vergunning moeten beschikken) met grote emissies.

2. Wat de opvolging en de werking van deze akkoorden betreft, is de toestand als volgt.

De uitvoering van het luik leefmilieu van het samenwerkingsakkoord tussen de Vlaamse Gemeenschap en Noordrijn-Westfalen is nooit echt op gang gekomen.

Ter uitvoering van het verdrag tussen de Vlaamse regering en de regering van de republiek Polen van 6 juni jl. wordt momenteel gewerkt aan de voorbereiding van een globaal werkprogramma. Reeds voor de ondertekening van laatstgenoemd verdrag bestonden echter uitgebreide en vruchtbare contacten met Polen op het vlak van het leefmilieu. Die kwamen tot stand na de ondertekening van een "memorandum of understanding" tussen de Vlaamse en Poolse ministeries voor Leefmilieu van 9 november 1989.

Het samenwerkingsverdrag tussen de Vlaamse regering en de regering van de republiek Hongarije is slechts enkele dagen geleden ondertekend. Met de uitvoering ervan moet nog een aanvang worden gemaakt.

Een intentieverklaring tussen Vlaanderen en Hongarije van 23 september 1992 wordt inmiddels goed opgevolgd. In uitvoering van de intentieverklaring werd een grootscheeps vormingsprogramma opgezet. Hooggeplaatste Hongaarse ambtenaren kunnen in het kader daarvan stages volgen bij verschillende administraties van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

Ook wat de sector-leefmilieu betreft werden dergelijke stages georganiseerd. Tijdens de tweede helft van januari 1994 vond dergelijke stage plaats bij de administratie Milieu, Landinrichting en Natuurbehoud, en bij vier Vlaamse openbare instellingen in de milieusector : nl. de Vlaamse Milieu Maatschappij (VMM), de Vlaamse Landmaatschappij (VLM), de Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaams gewest (OVAM), en de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening (VMW). Zes hoge Hongaarse ambtenaren hebben aan die stage deelgenomen.

3. De door de Vlaamse regering afgesloten internationale akkoorden die bepalingen bevatten betreffende het leefmilieu, evenals de uitvoering van die akkoorden, worden aandachtig opgevolgd door de administratie Milieu, Landinrichting en Natuurbehoud. Laatstgenoemde administratie gaat hierbij evenwel niet te werk via een formele en stelselmatige inventarisatie.

L. VAN DEN BRANDE

Vraag nr. 136

van 6 september 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 21 (93-94)]

Vertaling Agenda 21 - Unced-conferentie - Landbouw en naschoolse vorming

Op vraag nr. 107 van 21 juni 1994 hoe de minister-president denkt een sterkere ontwikkeling van de human resources te kunnen bereiken, specifiek gericht op de landbouwgewassen, antwoordt hij dat "door de verschillende organisatoren van naschoolse vormingsactiviteiten thema's worden voorgesteld om vanaf 1994 opgenomen en gesubsidieerd te worden door de Vlaamse Gemeenschap".

Graag vernam ik van de minister-president welke van deze thema's zullen worden opgenomen en gesubsidieerd door de Vlaamse Gemeenschap.

Aan welke organisatoren van naschoolse vormingsactiviteiten en voor welke specifieke vormingsactiviteiten zullen subsidies worden verleend ? Welk bedrag is hiermee gemoeid ?

Antwoord

[BUL. NR 02 (94-95)]

Bovenvermelde vraag heeft tot doel aanvullende informatie te verkrijgen bij het antwoord op de parlementaire vraag nr. 107 van 21 juni 1994, meer in het bijzonder betreffende de milieuthema's die voorgesteld worden door de verschillende organisatoren en gesubsidieerd worden door de Vlaamse Gemeenschap.

Hier volgt een opsomming van de milieuthema's die reeds opgenomen werden of eerstdaags opgenomen worden in het lessen- en voordrachtenpakket van de verschillende erkende organisaties

NCBL :

-milieubewust bemesten

-optimaal benutten van drijfmest

-geïntegreerde bemesting en bestrijding

-afstellen van meststofstrooiers en spuittoestellen

GORSEM :

-geïntegreerde bestrijding in de fruitteelt

VAC :

-ecologische landbouw

-ecologische melkveehouderij

PCLT :

-bemesting

-rijenbemesting

-injecteren stalmest

NAC :

-beheerslandbouw in de Blankaert/later in de IJzervallei

-afstellen van spuittoestellen

KVLT :

-geïntegreerde landbouw

-mestbeperking

-regeling spuitmachines

-beperking gebruik van pesticiden

NEMEC :

-bijscholing van de lesgevers in milieu- en natuur behoudstechnieken

De dienst Landbouwworming richt, in samenwerking met het ministerie van Volksgezondheid, de arbeidsgeneeskunde en het ministerie van Landbouw, cursussen "erkend gebruiker en verkoper van phytoproducten" in.

Hierbij volgt de lijst van de toegekende subsidies voor milieuthema's aan de erkende centra

-NCBL

1.170.000 frank-GORSEM

630.000 frank-VAC

600.000 frank-PCLT

882.000 frank-NAC

318.000 frank-KVLT

1.150.000 frank-NEMEC

200.000 frank-DE DIENST

600.000 frank

5.550.000 frankAls de programma's op kruissnelheid zullen zijn zal de subsidie voor de milieu-onderwerpen een bedrag van 10.000.000 frank vertegenwoordigen.

L. VAN DEN BRANDE

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING
VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, KMO, WETENSCHAPSBELEID, ENERGIE EN
EXTERNE BETREKKINGEN

Vraag nr. 11

van 9 november 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 05 (94-95)]

Vertaling Agenda 21 van Unced-conferentie - Financiering

Hoofdstuk 33 van de Agenda 21 behandelt de financiering van de Agenda 21. Volgens Unced hebben de ontwikkelingslanden, voor de uitvoering van de in Agenda 21 opgesomde activiteiten gedurende de periode 1993-2000, jaarlijks meer dan 600 miljard dollar nodig.

Mede in dit kader valt de kwijtschelding van schulden voor de armste landen. Deze kwijtschelding moet deze landen meer ademruimte geven o.m. voor het aanschaffen van technologie gericht op duurzame ontwikkeling.

Hoewel ontwikkelingssamenwerking een bevoegdheid is van de federale regering, kan ook de Vlaamse regering actief deelnemen aan de schuldverlichting van de armste landen via de tweedehandsmarkt voor schulden. Meer bepaald kan worden gedacht aan swaps van Derde Wereld-schulden, waardoor de verkregen tegenwaarde in lokale munt wordt gebruikt voor de financiering van de verspreiding van aangepaste technologie onder lokale gemeenschappen of de aankoop van ecologisch waardevolle terreinen.

1. Heeft Vlaanderen reeds schulden van de armste landen via swaps overgenomen ? Zo ja, om welke operaties gaat het ?

2. Zo neen, acht de minister-president het niet de taak van de Vlaamse regering een actieve rol te spelen in de schuldvermindering voor de armste landen, om op die manier de overdracht van aangepaste technologie te bevorderen ?

Antwoord

[BUL. NR 05 (94-95)]

In antwoord op zijn vraag inzake een mogelijke bijdrage van de Vlaamse regering aan schuldverlichtingsoperaties via swaps ten gunste van de armste landen, kan ik het lid meedelen dat de Vlaamse regering ter zake nog geen initiatieven heeft genomen. Zij kent ook geen concrete voorstellen in dit verband van ontwikkelingslanden.

L. VAN DEN BRANDE

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING
VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, KMO, WETENSCHAPSBELEID, ENERGIE EN

EXTERNE BETREKKINGEN

Vraag nr. 10

van 9 november 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 05 (94-95)]

Vertaling Agenda 21 van Unced-conferentie - Rol van het zakenleven en de industrie i.c. KMO

Hoofdstuk dertig van de Agenda 21 handelt over de rol van het zakenleven en de industrie in het aanpakken van milieu- en ontwikkelingsproblemen. In dit hoofdstuk wordt gesteld dat voor een daadwerkelijk efficiënt grondstoffengebruik en een significante afvalreductie economische prikkels nodig zijn die innovatie en vrijwillige initiatieven van het bedrijfsleven stimuleren. Ook KMO's moeten tot een dergelijk verantwoordelijk ondernemerschap gestimuleerd worden.

Een concreet actiepunt is hier inderdaad het meetrekken van KMO's. Hiertoe moeten bedrijfsfederaties, werkgeversorganisaties en KMO's de verantwoordelijkheid opnemen om KMO's aan te moedigen tot het inzetten van meer milieuvriendelijke produktiemethoden. Daartoe moet de overdracht van know-how ter zake naar KMO's en dochterondernemingen vergemakkelijkt worden.

1. Welke maatregelen werden reeds genomen om KMO's aan te zetten tot het gebruik van meer milieuvriendelijke produktiemethoden ? Hoe denkt de minister-president het gebruik van dergelijke produktiemethoden verder aan te moedigen ?
2. Hoe verloopt momenteel de overdracht van know-how naar KMO's ?
3. Hoe denkt de minister-president ecologisch verantwoord ondernemerschap te bevorderen ?

Antwoord

[BUL. NR 05 (94-95)]

1. Sinds de regionalisering heeft de Vlaamse overheid zich ingezet om de Vlaamse ondernemerswereld te stimuleren in het aanwenden van meer ecologische produktiemethoden. Dit komt tot uiting in het economisch investeringsbeleid dat voor kleine en middelgrote ondernemingen in het Vlaamse Gewest gevoerd wordt. Krachtens de wet van 4 augustus 1978 en overeenkomstig de EU-kaderregeling inzake staatssteun ten behoeve van het milieu die loopt tot eind 1999, is in de vigerende richtlijnen een extra stimulans ingebouwd voor kleine ondernemingen die de nodige inspanningen leveren om op een milieuvriendelijke wijze te produceren.

Concreet betekent dit dat een steun van 15 % kan worden toegekend op investeringen die gericht zijn op grondstoffenbesparing of hergebruik van grondstoffen, energiebesparing en vermindering van milieubelastende effecten. Tevens kunnen, in het kader van de bestrijding van milieuverontreiniging, ondernemingen met als hoofdactiviteit het ontwikkelen van nieuwe technieken en/of het produceren van nieuwe machines ter bestrijding van milieuverontreiniging een maximumsteun van 15 % genieten.

2. Wat betreft de overdracht van know-how kunnen drie voorbeelden worden gegeven.

-De Vlaamse overheid werkt momenteel aan de ontwikkeling van een Energie en Milieu Informatie Systeem (afgekort EMIS) met als doel alle energie- en milieu-informatie te verzamelen en ter beschikking te stellen van de industrie en het bedrijfsleven, de KO's in het bijzonder. Het BAT-expertise centrum (BAT = Best Available

Technology ; Best Beschikbare Technologie) vormt één van de belangrijkste pijlers van het systeem. Dit expertise-centrum bestudeert en centraliseert de know-how van de meest haalbare en best beschikbare technologieën, zowel economisch als milieutechnisch, die voor een bepaalde industriële activiteit van toepassing zijn.

Door deze specifieke dienstverlening aan de bedrijven zal het kenniscentrum de verspreiding van nieuwe, commerciële technologieën vergemakkelijken en aldus de technologische vernieuwing van de industrie stimuleren.

- De vijf Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappijen (GOM's) beschikken elk over een milieucel, waarop KO's een beroep kunnen doen voor de invoering van hun milieutechnologieën. De milieuconsulenten bespreken met de bedrijven niet alleen de invoering van nieuwe, mogelijke technologieën, maar geven hen tevens informatie voor mogelijke steun in het kader van de expansiewetgeving.

- Tot slot is er op Europees vlak het CRAFT II-programma. Dit programma is specifiek gericht naar KO's om hen steun te geven bij de opleiding van personeel bij de invoering van nieuwe technologieën. Dit Europees programma wordt opgevolgd door het IWT die op volgende vlakken zorgt voor de dienstverlening :

- sensibilisering en informatie verstrekken aan KO's over de voorwaarden gekoppeld aan het indienen van CRAFT-projecten ;

- advies verstrekken aan KO's over het feit of een project onder het CRAFT II-programma of een of ander Europees programma valt ;

- begeleiden van de KO's bij het indienen van voorstellen, of het mee helpen formuleren en definiëren van mogelijke projectvoorstellen ;

- het zoeken naar partners voor eventuele samenwerking.

3. Naast de maatregelen aangehaald in punt 1 komen de initiatieven van overheidswege tevens tot uiting in het gevoerde delfstoffen-, geologie- en energiebeleid.

Inzake de natuurlijke rijkdommen streeft men naar duurzame ontwikkeling en produktie. Maatregelen in die zin werden reeds getroffen sinds de regionalisering door in te werken op het vergunningenbeleid. Recentelijk kwamen daar volgende concrete maatregelen bij :

- de organisatie van de milieu-effectbeoordeling van bepaalde categorieën van hinderlijke inrichtingen ;

- de oprichting van het grindfonds en de regeling van de grindwinning ;

- de voorbereiding van een decreet tot regeling van alle oppervlakteontginningen waarbij een Vlaamse Oppervlakedelfstoffenraad zal worden opgericht die nauwlettend zal toezien op de ontginningen en het gebruik der delfstoffen.

Tevens wens ik op te merken dat door het nieuwe afvalstoffendecreet van 20 april 1994 het hergebruik van inerte afvalstoffen sterk wordt bevorderd en hierdoor de druk op de ontginning van oppervlakedelfstoffen afneemt.

Ter ondersteuning van het efficiënt Vlaams grondstoffengebruik wordt het geologiebeleid in Vlaanderen reeds verschillende jaren bijgestuurd.

Een van de doelstellingen van het geologisch onderzoek uitgevoerd door het Vlaamse Gewest is een duidelijk beeld verwerven naar de beste lokalisatie voor ontginningen, en dit ter voorbereiding van ruimtelijke plannen (gewestplannen, structuurplannen).

Daarnaast omvat het geologisch onderzoek de inventarisatie van de geologische gegevens van het Vlaamse Gewest en de organisatie om deze gegevens ter beschikking te stellen van alle betrokken diensten en ondernemingen.

Een derde luik waarbij het geologisch onderzoek kan bijdragen tot duurzame ontwikkeling situeert zich in het uitvoeren van pilootprojecten teneinde de haalbaarheid na te gaan van de toepassing van nieuwe technieken.

Bij het beleid inzake natuurlijke rijkdommen en geologie wordt er naar gestreefd "werk met werk" te maken. Als de toevallige of doelgerichte winning van oppervlaktedelfstoffen kan gepaard gaan met andere maatschappelijke en milieuvriendelijke doelstellingen, wordt hieraan de voorkeur gegeven.

L. VAN DEN BRANDE

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING
VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, KMO, WETENSCHAPSBELEID, ENERGIE EN
EXTERNE BETREKKINGEN

Vraag nr. 12

van 9 november 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 05 (94-95)]

Vertaling Agenda 21 van Unced-conferentie - Transfer van milieuvriendelijke technologie

In hoofdstuk 34 van de Agenda 21 staat de transfer van milieuvriendelijke technologie centraal. Hiermee wordt technologie bedoeld die minder verontreinigt, hulpbronnen efficiënter gebruikt, afval en eindprodukten meer recycleert en overblijvend afval meer aanvaardbaar behandelt. Overdracht van dergelijke technologie wordt mogelijk geacht via samenwerkingsverbanden tussen ondernemingen, onderzoeksinstituten en de overheden van zowel ontwikkelde als ontwikkelingslanden. Het bedrijfsleven kan een belangrijke rol spelen inzake een betere toegang tot technologie voor ontwikkelingslanden via het aangaan van jointventures. Ook kan technologie worden overgedragen als onderdeel van ontwikkelingssamenwerking. Als minister van Economie behoort de omzetting van de doelstellingen van dit hoofdstuk ook tot de bevoegdheden van de minister.

Graag vernam ik antwoord op de vraag welke concrete maatregelen door de minister reeds werden genomen om de doelstellingen van hoofdstuk 34 van de Agenda 21 naar zijn beleidsterrein te vertalen.

L. VAN DEN BRANDE

Vraag nr. 13

van 9 november 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 05 (94-95)]

Vertaling Agenda 21 van Unced-conferentie - Rol van het zakenleven en de industrie

Hoofdstuk dertig van de Agenda 21 handelt over de rol van het zakenleven en de industrie in het aanpakken van

milieu- en ontwikkelingsproblemen. In dit hoofdstuk wordt gesteld dat voor een daadwerkelijk efficiënt grondstoffengebruik en een significante afvalreductie economische prikkels nodig zijn die innovatie en vrijwillige initiatieven van het bedrijfsleven stimuleren. Ook KMO's moeten tot een dergelijk verantwoordelijk ondernemerschap gestimuleerd worden.

Concreet kan aan deze doelstelling antwoord geboden worden door de industrie te betrekken bij een stabiel beleid. Doordat het bedrijfsleven vaak over de expertise beschikt inzake een efficiënt milieubeleid, is een duidelijke en open betrokkenheid van het bedrijfsleven bij de beleidsontwikkeling verantwoord. Om belangenvermenging tegen te gaan is uiteraard noodzakelijk dat dit overleg formeel en publiek gebeurt en dat ook andere partners (milieu- en ontwikkelings-NGO's) hieraan deelnemen.

1. Welke concrete maatregelen heeft minister reeds genomen om de doelstellingen van hoofdstuk 30 van Agenda 21 naar zijn beleidsterrein te vertalen ?
2. Op welke manier verloopt momenteel het overleg in Vlaanderen met het bedrijfsleven bij de beleidsontwikkeling gericht op de bevordering van duurzame ontwikkeling ?
3. Zijn bij dit overleg andere groepen (bijvoorbeeld NGO's) betrokken ? Zo neen, waarom niet ?
4. Hoe worden momenteel bedrijven concreet aangespoord te investeren in duurzaamheid ?

L. VAN DEN BRANDE

Vraag nr. 14

van 9 november 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 05 (94-95)]

Vertaling Agenda 21 van Unced-conferentie - Coördinatie tussen wetenschap en technologie

In hoofdstuk 31 van de Agenda 21 staat de wetenschappelijke en technologische gemeenschap centraal. Dit hoofdstuk is gericht op een meer efficiënte bijdrage van de wetenschappelijke en technologische gemeenschap aan duurzame ontwikkeling en het behoud van de milieugebruikruimte, en dit op een meer open manier. Klemtonen liggen hierbij op een verbetering van de communicatie tussen wetenschap, beleid en bevolking en op het uitwerken en promoten van praktijkcodes en richtlijnen voor wetenschap en technologie.

Een concreet actiepunt vormt de verbetering van de coördinatie tussen wetenschappelijke en technologische programma's. Voor de verbetering van de coördinatie tussen regionale en private onderzoeksterreinen en het intensiveren van onderzoek en ontwikkeling in de private sector werden nationale structuren gecreëerd.

Om internationaal op voldoende hoog wetenschappelijk niveau mee te werken, volstaan deze coördinatiemechanismen niet. Hiervoor is een investering van 2 percent van het BNP een streefnorm. Daarnaast moet bijzondere aandacht worden besteed aan het meer betrekken van vrouwen op kader- en topkader-niveau in wetenschappelijke en technologische disciplines.

1. Hoe gebeurt momenteel in Vlaanderen de coördinatie tussen wetenschappelijke en technologische programma's ?
2. Op welke manier wordt getracht onderzoek en ontwikkeling in de private sector te intensiveren ?

3. Welke percentage van het BNP wordt momenteel in Vlaanderen geïnvesteerd in wetenschappelijk onderzoek ? Welke inspanningen worden gedaan om deze investering te verhogen ?

4. Worden inspanningen gedaan om vrouwen meer te betrekken op kader- en topniveau in wetenschappelijke en technologische disciplines ? Zo neen, waarom niet ? Zo ja, welke inspanningen worden hiertoe momenteel gedaan ?

L. VAN DEN BRANDE

Vraag nr. 15

van 9 november 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 05 (94-95)]

Vertaling Agenda 21 van Unced-conferentie - Technologisch aspectenonderzoek

In hoofdstuk 31 van de Agenda 21 staat de wetenschappelijke en technologische gemeenschap centraal. Dit hoofdstuk is gericht op een meer efficiënte bijdrage van de wetenschappelijke en technologische gemeenschap aan duurzame ontwikkeling en het behoud van de milieugebruikruimte, en dit op een meer open manier. Klemtonen liggen hierbij op een verbetering van de communicatie tussen wetenschap, beleid en bevolking en op het uitwerken van promoten van praktijkcodes en richtlijnen voor wetenschap en technologie.

Een concreet actiepoint vormt onder andere het toepassen van Technologisch Aspectenonderzoek. Dit is een instrument waardoor bij nieuwe wetenschappelijke en technologische ontwikkelingen op het juiste moment de juiste vragen worden gesteld. Bovendien is TA een instrument dat moet worden toegepast op ieder beleidsniveau. Hiertoe moet nog een specifiek op duurzaamheid gericht beleidsreferentiekader worden ontwikkeld. De Stichting Technologie Vlaanderen heeft hiertoe reeds een aantal stappen gezet.

Indien echter de continuïteit van de lopende TA-initiatieven in het kader van de bestaande impulsprogramma's niet worden gegarandeerd, zal de ontwikkeling van richtlijnen voor de verdere oriëntatie van het technologisch onderzoek en de mogelijke toepassingen stilvallen. Op termijn moeten daarenboven alle instanties die met wetenschaps- en technologiegebied te maken hebben, op duurzaamheid gerichte TA in hun criteria opnemen.

1. Welke concrete maatregelen nam de minister-president reeds om de doelstellingen van hoofdstuk 31 van de Agenda 21 naar zijn beleidsterrein te vertalen ?

2. In hoeverre werden reeds richtlijnen inzake de ontwikkeling van wetenschap en technologie met betrekking tot duurzame ontwikkeling uitgewerkt ?

3. Hoever staat het met de ontwikkeling van een op duurzaamheid gericht beleidsreferentiekader met betrekking tot de toepassing van TA ?

4. Op welke manier wordt de continuïteit van de lopende TA-initiatieven in het kader van de bestaande impulsprogramma's gegarandeerd ?

5. Welke instanties in Vlaanderen die met wetenschaps- en technologiebeleid te maken hebben, hebben reeds op duurzaamheid gerichte TA opgenomen in hun criteria ? Welke niet ?

6. Welke inspanningen worden geleverd opdat op termijn in Vlaanderen al deze instanties op duurzaamheid gerichte TA opnemen in hun criteria ?

L. VAN DEN BRANDE

Vraag nr. 16

van 14 november 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 05 (94-95)]

Zie :

Minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting

Vraag nr. 20

van 14 november 1994

van de heer J. DE MOL

N. DE BATSELIER

MINISTER VICE-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING
VLAAMSE MINISTER VAN LEEFMILIEU EN HUISVESTING

Vraag nr. 220

van 6 juni 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 17 (93-94)]

Agenda 21 van Unced-conferentie - Verandering consumptiepatronen

Agenda 21 is een globaal en uitgebreid actieprogramma betreffende een duurzaam milieu- en ontwikkelingsbeleid voor de 21e eeuw dat werd goedgekeurd tijdens de Unced-conferentie. Deze Agenda houdt een aantal actieprogramma's in die door de nationale staten moeten worden vertaald naar het eigen beleid.

In hoofdstuk 4 van de Agenda staat de verandering van de consumptiepatronen centraal. Met name wordt in dit hoofdstuk ingegaan op de niet-duurzame consumptiepatronen die als belangrijkste oorzaak van de achteruitgang van het wereldmilieu worden beschouwd en leiden tot armoede en ongelijkheid. In hetzelfde hoofdstuk worden aanzetten gegeven tot de ontwikkeling van nationale beleidsstrategieën die deze patronen moeten ombuigen. Enerzijds moeten producenten aangespoord worden productieprocessen uit te bouwen die minder energie en grondstoffen opslorpen en zo weinig mogelijk afval produceren. Anderzijds moet de consument worden aangezet tot een andere manier van consumeren door hem te wijzen op de schadelijke effecten van zijn koopgedrag. Agenda 21 voorziet hiertoe in enkele concrete activiteiten.

Eén van deze actiepunten is de uitbouw van de vereiste logistiek en methodologie en met name de opstelling van een "staat van het leefmilieu".

1. Welke concrete maatregelen werden door de minister reeds genomen om de doelstellingen zoals vermeld in hoofdstuk 4 van Agenda 21 naar zijn beleidsterrein te vertalen ?

2. Binnen het kader van de milieuplanning dient de nodige aandacht te gaan naar informatievergaring als startpunt voor dit planningsproces. Werd reeds een aanvang gemaakt met het opstellen van een "staat van het leefmilieu" ? Zo ja, hoever staat men met deze opstelling ? Zo neen, waarom werd nog niet begonnen met het opstellen van een "staat van het leefmilieu" ?

Antwoord

[BUL. NR 17 (93-94)]

Het veranderen van productie- en consumptiepatronen in een duurzame richting is een opdracht die mijn bevoegdheid als minister van Leefmilieu ver te buiten gaat, zoals blijkt wanneer men de verschillende aanbevelingen van hoofdstuk 4 van Agenda 21 overloopt. Veel van de voorgestelde maatregelen hebben betrekking op produktnormen en consumentenbeleid ; aangelegenheden die tot de bevoegdheid van de federale regering behoren.

Als voorbeeld van een concreet recent beleidsinitiatief in het kader van het Vlaams milieubeleid wens ik het lid te wijzen op het decreet van 20 april 1994 tot wijziging van het afvalstoffendecreet, waardoor het nieuwe beleidsinstrument van de aanvaardingsplicht, dat kan worden aangewend om "de introductie van meer milieuverantwoorde produkten aan te moedigen" en "het overdadig verpakken van produkten terug te dringen"

zoals aanbevolen in paragraaf 4.19 van Agenda 21.

Wat de "staat van het leefmilieu" betreft is in het Vlaamse Gewest een belangrijke eerste stap gezet met het Milieu- en Natuurrapport Vlaanderen, dat op mijn initiatief door de Vlaamse Milieumaatschappij werd opgesteld. In het ontwerp van decreet houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, dat ik eerstdaags voor principiële goedkeuring aan de Vlaamse regering zal voorleggen, is in een tweejaarlijkse rapportering over de staat van het leefmilieu voorzien.

N. DE BATSELIER

Vraag nr. 221

van 6 juni 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 17 (93-94)]

Agenda 21 van Unced-conferentie - Integratie van milieu en ontwikkeling in besluitvorming

Hoofdstuk acht van Agenda 21 heeft de integratie van milieu en ontwikkeling in de besluitvorming als onderwerp. Dit hoofdstuk behandelt met name de mogelijkheden om de zorg voor het milieu en de natuur beter te integreren in de socio-politieke besluitvorming. Een van deze mogelijkheden is de integratie van milieu en ontwikkeling in het beleid, de planning en het beheer.

In het kader hiervan dient, zoals in het regeerakkoord van de Vlaamse regering zoals ook door de beleidsminister wordt aangekondigd, een nieuw ontwerp van decreet betreffende de milieu-effectenrapportering te worden uitgevaardigd. Hierbij moet voor ogen worden gehouden dat het toepassingsgebied van de MER niet wordt beperkt tot de projecten, maar wordt verbreed tot beleidsvoornemens, plannen en programma's. Voorts moeten ook andere effecten kunnen worden gemeten dan tot nu toe het geval is (bijvoorbeeld mobiliteitseffecten). Ook moet worden overwogen om de veiligheidsrapportering in deze wetgeving te integreren.

1. Hoever staat het met de opstelling van een nieuw ontwerp van decreet betreffende de milieu-effectenrapportering ? Wanneer denkt de minister dat dit ontwerp kan worden ingediend ? Waarvan is de indiening van het ontwerp nog afhankelijk ?
2. Wordt bij de opstelling van dit ontwerp in een verbreding van het toepassingsgebied van de MER voorzien ? Zo ja, in welke zin wordt in een verbreding voorzien ?
3. Wordt bij de opstelling van dit ontwerp rekening gehouden met de veiligheidsrapportering ?

Antwoord

[BUL. NR 17 (93-94)]

1. De stand van zaken van het ontwerp-decreet inzake milieueffect- en veiligheidsrapporten is de volgende : op dit ogenblik wordt het ontwerp van MER + VR-decreet, dat gebaseerd is op de voorstellen van de Interuniversitaire Commissie voor de herziening van het milieurecht, samen met de adviezen van SERV, MINA-raad en AMINAL besproken op niveau van de diverse betrokken kabinetten wat de timing betreft : dit ontwerp van MER + VR-decreet kan in de loop van volgende maand worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering voor principiële goedkeuring. Daarna zal het advies van de Raad van State worden gevraagd. Ik verwacht dat het ontwerp tegen het

einde van 1994 zal kunnen aan de Vlaamse Raad.

2. Ontegensprekelijk beoogt het ontwerp van decreet "Milieueffect- en Veiligheidsrapportage" een verbreding van het huidig werkingsveld onder meer met bepaalde beleidsplannen en programma's. Tevens ligt het ook in mijn bedoeling de huidige lijsten van MER-plichtige hinderlijke inrichtingen en van MER-plichtige infrastructuurwerken bij te sturen en aan te vullen.

3. De veiligheidsrapportering maakt inderdaad deel uit van het nieuwe ontwerp, zoals trouwens blijkt uit de titel ervan.

N. DE BATSELIER

Vraag nr. 222

van 6 juni 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 17 (93-94)]

Agenda 21 van Unced-conferentie - Integratie van milieu en ontwikkeling in besluitvorming

Hoofdstuk acht van Agenda 21 heeft de integratie van milieu en ontwikkeling in de besluitvorming als onderwerp. Dit hoofdstuk behandelt met name de mogelijkheden om de zorg voor het milieu en de natuur beter te integreren in de socio-politieke besluitvorming. Een van deze mogelijkheden is de integratie van milieu en ontwikkeling in het beleid, de planning en het beheer.

In het kader hiervan dient door het Vlaamse Gewest snelle vooruitgang te worden geboekt met het opmaken van op duurzaamheid gerichte milieurapporten en milieubeleidsplannen, waar momenteel aan wordt gewerkt.

1. Welke concrete maatregelen werden door de minister reeds genomen om de doelstellingen van dit hoofdstuk van Agenda 21 naar zijn beleidsterrein te vertalen ?

2. Hoever staat het met het opmaken van op duurzaamheid gerichte milieurapporten en milieubeleidsplannen ? Welke vooruitgang werd geboekt ?

3. Worden bij de procedures die bij de uitwerking van deze rapporten en plannen wordt gevolgd, voldoende controlemechanismen voorzien waardoor deze uitwerking inzake duurzaamheidsaspecten getoetst kan worden ? Welke controlemechanismen worden voorzien ?

Antwoord

[BUL. NR 17 (93-94)]

In antwoord op zijn vraag kan ik het lid mededelen dat ik eerstdaags aan de Vlaamse regering een voorontwerp van decreet houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid zal voorleggen, waardoor een decretaal kader in het leven zal worden geroepen voor op duurzaamheid gerichte milieurapporten en milieubeleidsplannen in het Vlaamse Gewest. De ruime inspraakprocedure die voor het opstellen van deze beleidsplannen is voorzien, zal maatschappelijke controle op de beleidsplanning en toetsing van de duurzaamheidsdoelstellingen mogelijk maken.

N. DE BATSELIER

MINISTER VICE-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING
VLAAMSE MINISTER VAN LEEFMILIEU EN HUISVESTING

Vraag nr. 229

van 21 juni 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 18 (93-94)]

Agenda 21 van Unced-conferentie - Uitwerking van een beleidsplan inzake biologische diversiteit

Hoofdstuk vijftien van de Agenda 21 heeft de biologische diversiteit als onderwerp. De eerste prioriteit volgens Agenda 21 is hierbij het verschaffen van informatie waarmee men op elk niveau in de besluitvorming rekening kan houden. Voorts moeten methodes worden ontwikkeld waarmee de voordelen van biologische bronnen in kaart kunnen worden gebracht. Ten derde moeten ecosystemen met al hun levensvormen worden beschermd als zijnde de meest effectieve manier om biodiversiteit in stand te houden. Tenslotte moet op elk institutioneel niveau gewerkt worden aan het vergroten van de capaciteit om biologische bronnen duurzaam te beheren.

Een concreet actiepunt is hierbij de uitwerking van een beleidsplan inzake biologische diversiteit, als onderdeel van de globale milieubeleidsplanning, dat wordt ondersteund door een gepast juridisch instrumentarium. Juridische instrumenten zijn onder andere de nieuwe EG-Habitat-richtlijn en de vogelrichtlijngebieden.

1. Welke concrete maatregelen werden door de minister reeds genomen om de doelstellingen zoals vertaald in Hoofdstuk 15 van de Agenda 21 naar zijn beleidsterrein te vertalen ?
2. In hoeverre wordt het Vlaams departement Leefmilieu betrokken bij de omzetting van de Europese Habitat-richtlijn in de nationale wetgeving ?
3. In hoeverre werden de vogelrichtlijngebieden reeds gecomplementeerd ?
4. Deelt de minister de mening dat ter bescherming van de biodiversiteit de opstelling van een beleidsplan inzake biodiversiteit moet worden opgesteld ? Wat moeten de krachtlijnen van dergelijk plan zijn ?

Antwoord

[BUL. NR 18 (93-94)]

1. In de eerste plaats wil ik, via een specifieke bepaling, opgenomen in het voorontwerp van decreet inzake het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, de nodige decretale basis leggen voor de toepassing van het verdrag over de biologische diversiteit, ondertekend te Rio de Janeiro op 5 juni 1992.

Door de bevoegde administratie werd een eerste algemene nota opgesteld over een algemeen beleid gericht op het bekomen van een duurzaam natuurlijk leefmilieu in Vlaanderen. Aan deze nota is een overzicht gehecht van de verschillende wettelijke, decretale en reglementaire bepalingen die kunnen worden aangewend voor het bekomen van deze duurzame ontwikkeling. Daarbij werd rekening gehouden met de adviezen van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen van 2 juli en 23 november 1993 over de toepassing van Agenda 21 in Vlaanderen m.b.t. het ruimtelijk beleid, het bosbeleid, de plattelandsontwikkeling, de biologische diversiteit en de acties t.b.v. de lokale overheden.

2. In het federale België zijn de gewesten bevoegd voor het natuurbehoud. De omzetting van de zg. Habitat-richtlijn behoort dan ook volledig tot de bevoegdheid van de gewesten, die daartoe het nodige moeten doen.

Bondig samengevat, legt de Habitat-richtlijn de volgende verplichtingen op :

a) Aanwijzing van gebieden ter bescherming van de in bijlage I bij de richtlijn aangewezen habitats en aanwijzing van gebieden ter bescherming van de habitats van de in bijlage II vermelde soorten.

Overeenkomstig artikel 4.1 van de richtlijn zenden de lidstaten, binnen de drie jaar na kennisgeving van de richtlijn (d.i. voor 5 juni 1995), aan de commissie van de EU, op basis van de criteria van bijlage III (fase 1) van de richtlijn en van de relevante wetenschappelijke criteria, een lijst van de gebieden waarop staat aangegeven welke typen van natuurlijke habitats van bijlage I van de richtlijn en welke inheemse soorten van bijlage II in die gebieden voorkomen.

Op 27 maart 1992 werd aan het Instituut voor Natuurbehoud opdracht gegeven de natuurlijke habitats en de inheemse soorten bedoeld door voormeld artikel 4.1 te inventariseren.

Op 21 januari 1994 ontving het bestuur Natuurbehoud en Ontwikkeling een "Ontwerplijst van Speciale beschermingszones van het Vlaamse Gewest in uitvoering van de Habitatrichtlijn 92/43/EEG" opgesteld door voormeld instituut (rapport I.N. 93.17 van oktober 1993). De verbeterde versie van deze ontwerplijst werd door het Instituut opgesteld op 24 mei 1994. Het is aangewezen dat deze voorlopige lijst een interne en externe advisering zou ondergaan, alvorens een definitieve lijst op te stellen die aan de commissie van de EU wordt voorgelegd. In het raam van de interne adviseringen kregen de diensten bevoegd voor natuurbehoud de opdracht om de ontwerplijst te onderzoeken. In het raam van de externe consultatie wordt de ontwerplijst voorgelegd aan :

-het Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer

-de Vlaamse Hoge Raad voor Natuurbehoud

-de Vlaamse Hoge Bosraad

-de Vlaamse Landmaatschappij.

De definitieve lijst zal door de Vlaamse minister bevoegd voor Natuurbehoud via de Permanente Vertegenwoordiger van België bij de EU, aan de commissie van de E.U. wordt voorgelegd om, op grond van de procedure beschreven in de artikelen 4.2., 4.3 en 21 van de richtlijn, eventueel te worden opgenomen in het netwerk "Natura 2000".

b) Voor de omzetting van de gewestelijke reglementering van de niet specifieke gebiedsgerichte bepalingen, heb ik reeds in 1992, via de Permanente Vertegenwoordiger van België, aan de Commissie van de EU medegedeeld welke de thans reeds bestaande wettelijke en reglementaire bepalingen zijn die kunnen worden ingeroepen om uitvoering te geven aan de diverse bepalingen van de richtlijn (artikelen 2-6 en 10-22 van deze laatste).

In het voorontwerp van decreet inzake het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, wordt, zoals dit ook inzake de biologische diversiteit het geval is, aan de omzetting van de Europese aktes m.b.t. het natuurbehoud, een speciaal artikel gewijd.

3. De zg. vogelrichtlijn 79/409/EEG, werd reeds in het koninklijk besluit van 9 september 1981, betreffende de bescherming van vogels in het Vlaamse Gewest, zoals dit besluit herhaaldelijk werd aangepast, omgezet in de interne Vlaamse wetgeving wat de niet gebiedsgerichte bepalingen betreft. De aanwijzing van bijzondere beschermingszones voor vogels overeenkomstig artikel 4 van deze richtlijn gebeurde bij besluit van de Vlaamse regering van 17 oktober 1988. Diverse besluiten, evenals het aankoop- en subsidiebeleid van de Vlaamse regering inzake natuurgebieden, zijn specifiek gericht op de verdere invulling van de bescherming van de in deze bijzondere beschermingszones aanwezige natuurwaarden.

4. Het reeds vermelde voorontwerp van decreet inzake het natuurbehoud bevat een aanzet tot het opstellen van een

vijfjaarlijks natuurbeleidsplan, dat een onderdeel vormt van het milieubeleidsplan en dat uitgaat van een wetenschappelijk natuurrapport. De door de Milieu- en Natuurraad voor Vlaanderen in zijn advies van november 1993 aangedragen elementen inzake natuurbehoud en duurzame ontwikkeling zullen worden opgenomen in dit natuurbeleidsplan. Een eerste concrete aanzet tot een natuurbeleidsplan werd gegeven in het Sectoraal Milieubeleidsplan Natuur 1994-1997, dat onlangs, samen met de andere sectorale plannen voor het milieu, via de Vlaamse Milieumaatschappij werd opgesteld.

N. DE BATSELIER

Vraag nr. 231

van 21 juni 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 18 (93-94)]

Vertaling Agenda 21 van Unced-conferentie - Aanpak van luchtverontreiniging met specifieke aandacht voor early warning-systeem

Hoofdstuk negen van de Agenda 21 heeft de bescherming van de atmosfeer als onderwerp. Dit hoofdstuk behandelt met name de belangrijkste milieuproblemen die betrekking hebben op lucht, met name het broeikaseffect, de aantasting van de ozonlaag en de luchtverontreiniging in grote agglomeraties. Agenda 21 draagt hiertoe specifieke actieprogramma's aan gericht op verdergaand wetenschappelijk onderzoek, ontwikkeling van duurzame energiebronnen, en beperking van luchtverontreiniging door industrie via energie-efficiëntie, preventie en desnoods zuiveringstechnieken. Bovendien wordt in dit hoofdstuk gepleit voor een strikte uitvoering van de afspraken in de conventie van Wenen (1985) en het Protocol van Montréal.

Een concreet actiepunt binnen dit hoofdstuk is de aanpak van de luchtverontreiniging, met specifieke aandacht voor zogenaamde 'early warning'-systemen, uitwisseling van gegevens en regionale akkoorden terzake. Hiertoe dringt zich een actiever beleid op onder andere om de VOC- en NOx-emissies doeltreffend terug te dringen. Om de in Europees verband gestelde doelstellingen met betrekking tot zware metalen en dioxines dringt zich een actiever beleid op. Inzake kankerverwekkende luchtverontreinigers als benzeen en sommige PAK's en PIC's ontbreekt een Vlaams beleid volledig.

1. In hoeverre zijn de in het MINA-plan geformuleerde reductiedoelstellingen voor de globale verzurende emissies reeds op Vlaams niveau gerealiseerd ? Welke moeilijkheden stellen zich nog ? Welke maatregelen zijn noodzakelijk om deze doelstellingen te realiseren ?
2. Welke maatregelen worden genomen om het probleem van de hoge troposferische ozonconcentraties in de zomer terug te dringen ?
3. In hoeverre worden de in Europees verband gestelde doelstellingen met betrekking tot zware metalen en dioxines reeds gehaald ? Welke maatregelen werden in dit verband door het Vlaams Gewest genomen ?
4. Waarom ontbreekt een Vlaams beleid inzake kankerverwekkende luchtverontreinigers ? Hoe denkt de geachte minister dergelijk beleid te kunnen uitbouwen ? Waarvan is dit afhankelijk ?

Antwoord

[BUL. NR 18 (93-94)]

In antwoord op zijn vragen kan ik het lid mededelen dat, gezien de hoeveelheid aan gegevens, het antwoord rechtstreeks zal worden overgemaakt.

N. DE BATSELIER

Vraag nr. 232

van 21 juni 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 18 (93-94)]

Vertaling Agenda 21 van Unced-conferentie - Recuperatie van CFK en HFK van afgedankte koelkasten

Hoofdstuk negen van de Agenda 21 heeft de bescherming van de atmosfeer als onderwerp. Dit hoofdstuk behandelt met name de belangrijkste milieuproblemen die betrekking hebben op lucht, met name het broeikaseffect, de aantasting van de ozonlaag en de luchtverontreiniging in grote agglomeraties. Agenda 21 draagt hiertoe specifieke actieprogramma's aan gericht op verdergaand wetenschappelijk onderzoek, ontwikkeling van duurzame energiebronnen, en beperking van luchtverontreiniging door industrie via energie-efficiëntie, preventie en desnoods zuiveringstechnieken. Bovendien wordt in dit hoofdstuk gepleit voor een strikte uitvoering van de afspraken in de conventie van Wenen (1985) en het Protocol van Montréal. Concreet moet gestreefd worden naar de voorkoming van de afbraak van de stratosferische ozonlaag en meer concreet naar de uitvoering van het geamendeerde protocol van Montréal.

Op dit vlak werden tijdens de Kopenhagen-conferentie (eind 1992) door de EG-commissie doelstellingen geformuleerd. Er is echter gebleken dat het voorlopig in België uitgezette beleid zeer voluntaristisch en ongecontroleerd is.

Op Vlaams niveau zou zo snel mogelijk moeten gekomen worden tot het opzetten van een recuperatie-systeem voor CFK's en HFK's van afgedankte koelkasten.

Is de minister overtuigd van de noodzaak om een recuperatiesysteem voor CFK's en HFK's van afgedankte koelkasten op te zetten ? Zo ja, welke initiatieven werden reeds genomen tot de opzetting van dergelijk systeem ?

Antwoord

[BUL. NR 18 (93-94)]

Als minister ben ik overtuigd over de noodzaak om een recuperatiesysteem voor CFK's en HFIC's van afgedankte koelkasten op te zetten.

Aan OVAM heb ik opgedragen om een actieplan van de inzameling en de verwerking van koelkasten en diepvriezers voor te bereiden. De problematiek wordt behandeld in samenspraak met het Waalse en het Brusselse Gewest.

OVAM neemt deel aan een werkgroep met potentiële industriële verwerkers. Deze werkgroep zal nagaan op welke ecologisch verantwoorde wijze deze verwerking van koelkasten en diepvriezers dient plaats te grijpen.

Daartoe zal OVAM in de komende maanden een bestaande installatie laten doorlichten door het VITO en laten

vergelijken met specifieke installaties in het buitenland. Dit VITO-rapport zal mede de aanpak van deze problematiek bepalen.

Uiteraard zullen de producenten en invoerders van koelkasten en diepvriezers betrokken worden bij dit opzet. Zij zijn verantwoordelijk voor het gestelde probleem. Zo nodig, kan dit leiden tot het instellen van de aanvaardingsplicht van koelkasten en diepvriezers, waartoe de decretale grondslag gelegd werd in het vernieuwde afvalstoffendecreet. De finalisering van het opzet hangt af van de geciteerde onderzoeken en onderhandelingen en worden voorzien in 1995.

N. DE BATSELIER

Vraag nr. 233

van 21 juni 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 18 (93-94)]

Vertaling Agenda 21 van Unced-conferentie - Heroverwegen van het landbouwbeleid en ontwikkelen van geïntegreerde landbouwprogramma's

Hoofdstuk veertien van de Agenda 21 heeft de landbouw en plattelandsontwikkeling in het kader van duurzame ontwikkeling als onderwerp. Agenda 21 besteedt hierbij aandacht aan een duurzame vergroting van de voedselproductie. Prioriteit wordt hierbij gelegd op het handhaven en verbeteren van de capaciteit van landbouwgronden. Centraal hierbij staan duurzame bemesting, het bewaren en herstellen van minder vruchtbare gronden en de ontwikkeling van duurzame voedselvoorziening via economische maatregelen.

Een concreet actiepunt is het heroverwegen van het landbouwbeleid en het ontwikkelen en uitvoeren van geïntegreerde landbouwprogramma's, met vanuit duurzaamheidsoogpunt specifieke aandacht voor bodembescherming, geïntegreerde gewasbescherming, plantenvoeding en energievoorziening. Om dit in de praktijk te brengen is het in de eerste plaats aanbevolen op Vlaams niveau een meerjaren-programma 'Landbouw in het kader van duurzame ontwikkeling' op te stellen, waarin een consistente uitwerking van doelstellingen, maatregelen en instrumenten, gericht op landbouwsystemen die passen binnen duurzame ontwikkeling, aan bod komen. Als globaal concept van dit meerjarenprogramma moet gelden het ontwikkelen van teeltsystemen met niet meer externe input van fossiele energie, nutriënten en chemicaliën dan voor landbouw in het kader van duurzame ontwikkeling strikt noodzakelijk is.

1. Welke concrete maatregelen werden door de minister reeds genomen om de doelstellingen zoals vertaald in Hoofdstuk 14 van de Agenda 21 naar zijn beleidsterrein te vertalen ?

2. Deelt de minister de mening dat de uitwerking van een meerjaren-programma 'Landbouw in het kader van duurzame ontwikkeling' op Vlaams niveau noodzakelijk is ? Hoe moet dergelijk programma eruit zien ? Werd reeds een begin gemaakt aan de opstelling van dergelijk programma ?

Antwoord

[BUL. NR 18 (93-94)]

Het heroverwegen van het landbouwbeleid en het ontwikkelen van geïntegreerde landbouwprogramma's behoren niet tot mijn bevoegdheidsdomein. Een duurzame landbouwontwikkeling zoals beoogd in het door het lid

geciteerde document van de Unced-conferentie heeft uiteraard vele raakvlakken met het leefmilieu en is slechts mogelijk indien de in Vlaanderen beschikbare landbouwgrond of bodem als duurzame produktiefactor van voedsel-, voedings- en nijverheidsgewassen kwalitatief in stand gehouden of verbeterd wordt. Als minister bevoegd voor leefmilieu en landinrichting zal ik derhalve onrechtstreeks mijn bijdrage blijven leveren ter ondersteuning van de bedoelde duurzame landbouw, enerzijds door het nemen van bodembeschermingsmaatregelen, anderzijds door het verbeteren van de externe landbouwstructuren.

1.1. Bodembeschermingsmaatregelen :

- mestdecreet
- bodemdecreet in voorbereiding
- Vlarem I en II onrechtstreeks

1.2. Verbetering van de externe landbouwstructuren :

- ruilverkavelingsprojecten
- landinrichtingsprojecten
- waterhuishouding

2. Een door het lid gesuggereerd meerjaren-programma 'Landbouw in het kader van duurzame ontwikkeling', dat gericht is op de ontwikkeling van teeltsystemen waarbij o.a. de inputs van fossiele energie, nutriënten en chemicaliën beperkt zouden worden tot wat noodzakelijk is in het kader van een duurzame ontwikkeling, komt integraal tegemoet aan mijn beleidsopties inzake een beter leefmilieu. Een dergelijk programma opzetten en opstarten behoort evenwel tot het bevoegdheidsdomein van de minister bevoegd voor landbouw. Indien een dergelijk programma tot stand komt, ben ik bereid hieraan mee te werken in het raam van mijn bevoegdheden.

N. DE BATSELIER

Vraag nr. 234

van 21 juni 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 18 (93-94)]

Vertaling Agenda 21 van Unced-conferentie - Probleem van ontbossing

Hoofdstuk elf van de Agenda 21 heeft de ontbossing als onderwerp. In dit hoofdstuk worden vooral de macro-economische functies van bossen behandeld. De programma's in Agenda 21 richten zich vooral op de bebossings- en herbebossingsactiviteiten en hebben weinig aandacht voor het voorkomen van verdergaande herbebossing. Voorts gaat veel aandacht naar het opbouwen van bosrelevante informatie.

Concrete agendapunten zijn onder andere :

- het onderhouden van de multifunctionaliteit van het bos en de bosgronden ;
- het beheren en bewaren van bestaande bossen volgens duurzaamheidscriteria en het herstellen van gedegradeerde

zones door (her)bebossing ;

-het promoten van een efficiënt gebruik en een volledige valorisatie van bosprodukten en diensten ;

-het ontwikkelen van een goede beschrijving en planning van bossen en programma's die erop betrekking hebben.
In dit kader dient erop gewezen te worden dat betrouwbare en gedetailleerde informatie inzake bossen in Vlaanderen nog steeds niet beschikbaar is.

1. Welke concrete maatregelen werden door de minister reeds genomen om de doelstellingen zoals vertaald in Hoofdstuk 11 van de Agenda 21 naar zijn beleidsterrein te vertalen ?

2. Is reeds sprake van concrete ecologisch verantwoorde bosbouwactieprogramma's en van een ecologisch verantwoord bosbeheer ?

3. Welke maatregelen werden reeds genomen om een efficiënt gebruik van bosprodukten en -diensten te stimuleren ?

4. Waarom is betrouwbare en gedetailleerde informatie inzake bossen in Vlaanderen nog steeds niet beschikbaar ?
Hoe denkt de minister deze lacune te kunnen wegwerken ?

Antwoord

[BUL. NR 18 (93-94)]

1. Het Vlaams bosbeleid gaat uit van een drievoudige doelstelling :

-bosbehoud

-bosuitbreiding tot een voldoende oppervlakte bereikt is om de verschillende functies te kunnen vervullen

-het bos in een toestand brengen waarbij verschillende functies voor de samenleving kunnen worden vervuld en mogelijkheden worden opgehouden om toekomstige nieuwe functies te vervullen, zonder het ecosysteem bos te verarmen of zijn voortbestaan in gevaar te brengen

Dit werd vertaald in het Bosdecreet van 13 juni 1990, een kaderdecreet waarop reeds verschillende uitvoeringsbesluiten verschenen. Het Bosdecreet weerspiegelt de doelstellingen van hoofdstuk 11 van Agenda 21, voordat er van een Agenda 21 sprake was.

Enkele concrete maatregelen die werden genomen i.v.m. herbebossing zijn :

-het aankoopbeleid richt zich meer en meer op het aankopen en bebossen van niet beboste gronden

-er wordt momenteel een voorstudie uitgevoerd omtrent de mogelijke aanleg van een stadsbos in de regio Kortrijk

-er worden subsidies voorzien voor bebossing en herbebossing. Deze zullen worden uitgebreid n.a.v. de implementatie van EU-verordening 2080/92.

Het Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer levert eveneens een bijdrage om de bestaande bossen in de meest optimale groeivoorwaarden te behouden door actief deel te nemen aan verscheidene internationale onderzoeksprojecten in verband met de bosbescherming en het behoud van de standplaatskwaliteit.

2. Overeenkomstig artikel 5 en afdeling IV van hoofdstuk II van het Bosdecreet moet bij het beheer van de bossen o.a. met enkele ecologische streefdoelen rekening houden.

Dit gebeurt bij het beheer van de openbare bossen door :

-homogene bossen geleidelijk om te vormen naar gemengde bestanden

- bij de bosverjonging kaalslagen te vermijden en gebruik te maken van natuurlijke verjonging of, indien dit niet mogelijk is, van aangeplante inheemse boomsoorten
- het bevorderen van ongelijkjarigheid en ongelijkvormigheid door het toepassen van geschikte bosbouwkundige technieken (plenterslag, femelslag,...)
- diverse kleinschalige ingrepen ten voordele van de fauna en flora
- het inbouwen van randvoorwaarden bij het afleveren van kapmachtigingen, naargelang van de plaatselijke omstandigheden (bijvoorbeeld ruimingsstop tijdens het broedseizoen, gebruik van zware machines beperken, ...)

Bij het beleid ten opzichte van het privé-bos wordt dit gestimuleerd door :

- subsidies voor be- en herbebossing, waarbij voor de inheemse soorten die op korte termijn economisch minder rendabel zijn het hoogste bedrag wordt betaald
- stimuleren van het opstellen van beheersplannen door de privé-eigenaars, waarin richtlijnen t.o.v. de ecologische functie worden vastgelegd
- stimuleren van het vormen van bosgroeperingen

Verder zijn er een aantal projecten, bijvoorbeeld een overeenkomst met Pro Silva Vlaanderen en het Educatief Bosbouwcentrum Groenendaal voor het organiseren van praktijkgericht voorlichting i.v.m. natuurgetrouwe bosbouw. ook werd een project 'kansen voor natuurontwikkeling in bossen op arme zandgronden' opgestart, waarbij 30 jongeren in het kader van het Jeugdwerkgarantieplan gedurende 2 jaar worden ingezet ter bestrijding van de uitheemse vogelkers.

3. - het besluit van de Vlaamse regering van 22 juli 1993 regelt de toegankelijkheid en het occasioneel gebruik van de bossen

- een studieovereenkomst werd afgesloten met Xylindus v.z.w. en het labo voor Houttechnologie van de UG, inzake kwaliteitsonderzoek van inlands hout.
- een uitvoeringsbesluit van het Bosdecreet wordt voorbereid om onder bepaalde voorwaarden de verkoop uit de hand van hout uit openbare bossen mogelijk te maken
- de week van het bos 1994, met als thema 'hout voor altijd', staat in het teken van duurzaam bosbeheer
- in samenwerking met de provincie Antwerpen wordt een project uitgevoerd in de zgn. 'Kempische heuvelrug' (omgeving Turnhout), waarbij onrendabele bosbeheerswerkzaamheden bij privé-eigenaars kunnen worden uitgevoerd mits een beheersplan wordt opgesteld. Tegelijk worden bosgroeperingen gestimuleerd.

4. De afwerking van de boskartering van het Vlaamse Gewest wordt voor eind dit jaar voorzien.

Momenteel is de lange termijnplanning bosbouw en het actieplan bosbouw voor advies voorgelegd aan de Vlaamse Hoge Bosraad, de Vlaamse Hoge Raad voor Natuurbehoud en de Vlaamse Hoge Bosraad. Overeenkomstig artikel 6 van het Bosdecreet dienen deze plannen goedgekeurd te worden door de Vlaamse regering en worden ze medegedeeld aan de Vlaamse Raad.

Het opstellen van een gegevensbank voor beboste eigendommen en het uitvoeren van een bosinventaris zijn hierin prioritaire punten.

N. DE BATSELIER

Vraag nr.235

van 21 juni 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 18 (93-94)]

Vertaling Agenda 21 van Unced-conferentie - Bescherming van het mariene milieu

Hoofdstuk zeventien van de Agenda 21 heeft de oceanen als onderwerp. Dit hoofdstuk omvat alle relevante beleidsmaatregelen ten aanzien van de bescherming

van mariene ecosystemen. Het mariene ecosysteem moet, gezien haar enorme invloed op ons bestaan, prioritair beschermd worden tegen de schadelijke effecten van menselijke activiteiten. Bovendien moet op een verstandige en duurzame manier gebruik gemaakt worden van de daarin aanwezige voedselbronnen en grondstoffenvoorraden. Bij de uitwerking van dit hoofdstuk ligt de nadruk op principes van beleidsintegratie, voorzorg, "capacity, building" en internationale samenwerking.

Eén van de concrete actiepunten van dit hoofdstuk is de bescherming van het mariene milieu door voorkoming en bestrijding van mariene verontreiniging vanaf het land en door activiteiten op zee zelf. Een belangrijk deel van dit beleidsdomein wordt voor ons land reeds opgevangen door toepassing van het nieuwe verdrag van Parijs, het MARPOL-verdrag en de Noordzeeconferenties. De opvolging en implementatie verloopt echter niet steeds even vlot. De rol van het Vlaams Gewest is bij de opvolging.

1. Welke verantwoordelijkheden rusten bij het Vlaams Gewest ter opvolging van deze verdragen en de Noordzeeconferenties ? Hoe verloopt de implementatie van deze verantwoordelijkheden op Vlaams Gewest ?
2. In welke mate en hoe wordt het Vlaams Gewest concreet betrokken bij de opvolging van deze engagementen ? Hoe verloopt de coördinatie tussen de federale en Vlaamse regering ?

Antwoord

[BUL. NR 18 (93-94)]

Om uitvoering te geven aan de afspraken van de Tweede Noordzeeconferentie werd een samenwerkingsakkoord opgesteld tussen de federale overheid en de gewesten. Alhoewel dit samenwerkingsakkoord nooit door alle partijen werd ondertekend, vormde het de basis voor een beslissing van de Interministeriële Conferentie Leefmilieu (ICL) die op 12 november 1990 besliste een Technische Commissie ad hoc Noordzee op te richten. In deze Commissie zetelen afgevaardigden van de gewesten en van de federale overheid. Het voorzitterschap en het secretariaat van deze Commissie worden waargenomen door de Beheerseenheid Mathematisch Model Noordzee en Schelde-estuarium (BMM).

Naast de implementatie en de opvolging van de uitvoering van de afspraken van de derde Noordzeeconferentie is de Technische Commissie Noordzee belast met de opvolging van de andere internationaal gemaakte afspraken ter bescherming van de Noordzee (Verdrag van Parijs, MARPOL, ...). In deze Commissie zetelen twee afgevaardigden (een ambtenaar van Aminal en een ambtenaar van de Vlaamse Milieumaatschappij) en diverse experts van het Vlaamse Gewest.

Binnen de Technische Commissie Noordzee wordt een taakverdeling afgesproken voor de naleving van de diverse internationaal gemaakte afspraken. Deze taakverdeling wordt bekrachtigd door de ICL. Voor de implementatie van de te nemen maatregelen m.b.t. leefmilieu zijn, sinds de laatste ronde van de staatshervorming, uitsluitend de gewesten bevoegd. De Technische Commissie Noordzee treedt hier op als overlegplatform waar deze maatregelen

op elkaar worden afgestemd en waar de andere gewesten worden geïnformeerd over het stadium van implementatie.

N. DE BATSELIER

Vraag nr. 246

van 7 juli 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 18 (93-94)]

Vertaling Agenda 21 van Unced-conferentie - Beoordeling van risico's van gevaarlijke stoffen

Hoofdstuk negentien van de Agenda 21 handelt over het milieuverantwoord beheer van gevaarlijke stoffen. De risico's van het gebruik van milieugevaarlijke stoffen moeten zoveel mogelijk worden beperkt door toepassing van het voorzorgsprincipe en door een brede analyse van de levenscyclus van de stof. Dit hoofdstuk van de Agenda 21 bevat hiertoe een heel reeks acties die vooral gericht zijn op het beheer en op internationale samenwerking.

Eén van de concrete actiepunten van dit hoofdstuk is de uitbreiding en de versnelling van de internationale beoordeling van risico's ten gevolge van blootstelling aan gevaarlijke stoffen. In Agenda 21 wordt erkend dat de gemeenschap en de werknemers, in het licht van hun eigen veiligheid, in principe het recht hebben om de risico's van gevaarlijke stoffen te kennen. Dit principe mag echter niet worden ondergeschikt aan het commercieel geheim en het recht van de industrie om vertrouwelijke industriële en handelsinformatie te beschermen.

1. Welke concrete maatregelen werden door de minister reeds genomen om de doelstellingen zoals vertaald in hoofdstuk 19 van de Agenda 21 naar zijn beleidsterrein te vertalen ?
2. Op welke manier wordt in Vlaanderen aan de gemeenschap en werknemers het recht om, in het licht van hun eigen veiligheid, de risico's van gevaarlijke stoffen te kennen, gegarandeerd ? Welke wettelijke basis bestaat hiervoor ? Is de industrie verplicht de risico's van en blootstelling aan gevaarlijke stoffen aan zijn werknemers te melden ?
3. Is de minister van oordeel dat dit recht voldoende gegarandeerd wordt ? Hoe denkt de minister dit recht en de bescherming ervan verder te optimaliseren ?

Antwoord

[BUL. NR 18 (93-94)]

In antwoord op zijn vraag moet ik het lid erop wijzen dat de bescherming van werknemers tegen risico's verbonden aan blootstelling aan gevaarlijke stoffen op het werk tot de bevoegdheid van de federale overheid behoort.

N. DE BATSELIER

Vraag nr. 253

van 18 juli 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 18 (93-94)]

Vertaling Agenda 21 van Unced-conferentie - Vertegenwoordiging van vrouwen

Hoofdstuk vierentwintig van de Agenda 21 van de Unced-conferentie heeft speciale aandacht voor de rol die vrouwen spelen in duurzame ontwikkeling. Te vaak wordt voorbij gegaan aan de bijdrage die vrouwen leveren aan economische ontwikkeling en besluitvorming. Het is dan ook volkomen logisch dat zij gelijkwaardig vertegenwoordigd zijn in besluitvorming, niet alleen aangaande milieu en ontwikkeling, maar in alle aspecten van het openbare leven. Concreet moet ook de Vlaamse overheid op alle niveaus stappen ondernemen om de vertegenwoordiging van vrouwen in besluitvormingsorganen, adviesorganen en openbare instellingen te verhogen en een gelijkwaardige vertegenwoordiging te bereiken en te garanderen.

1. Welke concrete maatregelen werden door de minister reeds genomen om de doelstellingen zoals vertaald in hoofdstuk 24 van Agenda 21 naar zijn beleidsterrein te vertalen ?
2. Hoeveel vrouwen zijn vertegenwoordigd in ieder van de adviesorganen die ressorteren onder de bevoegdheid van de minister, in 1980, 1990 en 1993 ? Welke evolutie m.b.t. de vertegenwoordiging van vrouwen valt in ieder van deze adviesorganen waar te nemen ? Welke concrete maatregelen werden door de minister genomen om de vertegenwoordiging van vrouwen in deze organen te verhogen ?
3. Hoeveel vrouwen zijn vertegenwoordigd in ieder van de besluitvormingsorganen die ressorteren onder de bevoegdheid van de minister, in 1980, 1990 en 1993 ? Welke evolutie m.b.t. de vertegenwoordiging van vrouwen valt in ieder van deze besluitvormingsorganen waar te nemen ? Welke concrete maatregelen werden door de minister genomen om de vertegenwoordiging van vrouwen in deze organen te verhogen ?
4. Hoeveel vrouwen zijn vertegenwoordigd in ieder van de openbare instellingen die ressorteren onder de bevoegdheid van de minister, in 1980, 1990 en 1993 ? Welke evolutie m.b.t. de vertegenwoordiging van vrouwen valt in ieder van deze openbare instellingen waar te nemen ? Welke concrete maatregelen werden door de minister genomen om de vertegenwoordiging van vrouwen in deze instellingen te verhogen ?
5. Hoeveel vrouwen zijn vertegenwoordigd in de diensten van de administratie die onder de bevoegdheid ressorteren van de minister, in 1980, 1990 en 1993 ? Hoe is de vertegenwoordiging van vrouwen per niveau ? Welke evolutie valt hierin waar te nemen sinds 1980 ? Welke concrete maatregelen werden door de minister genomen om de vertegenwoordiging van vrouwen te verhogen ?
6. Hoeveel vrouwen zijn vertegenwoordigd in het kabinet van de minister ? Hoe is de vertegenwoordiging per niveau ?

N.B. : Deze vraag werd aan alle Vlaamse ministers gesteld.

Antwoord

[BUL. NR 19 (93-94)]

Het antwoord op hogergenoemde vraag kan, gezien de hoeveelheid aan gegevens en de vakantieperiode van de betrokken personeelsleden, niet binnen de gestelde termijn verstrekt worden. Het antwoord zal in september 1994 overgemaakt worden.

N. DE BATSELIER

Vraag nr. 254

van 19 juli 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 18 (93-94)]

Vertaling Agenda 21 van Unced-conferentie - Beheer van vast en vloeibaar afval

Hoofdstuk eenentwintig van de Agenda 21 van de Unced-conferentie handelt over het beheer van vast en vloeibaar afval. Een concreet actiepoint binnen dit hoofdstuk is de toepassing van een aantal maatregelen om de preventie en recyclage van afvalstoffen te stimuleren. Agenda 21 formuleert hier een aantal aanbevelingen in functie van meer recyclage. Een aantal van deze aanbevelingen zijn min of meer innoverend voor het Vlaamse afvalbeleid en kunnen een bijdrage leveren aan het afvalstoffenplan. Deze suggesties zijn o.a. de aanpassing van de normen voor gerecycleerde materialen ; de inventarisatie van bestaande werkzame systemen inzake hergebruik en recyclage ; research en pilootprojecten op het vlak van kleinschalige recyclage-, waterzuiverings- en composteringsinitiatieven ; verstevigen van de marktpositie van gerecycleerd afval. Om de voorkomingsstrategie een impuls te geven is het noodzakelijk dat het PRESTI-project opnieuw wordt geactiveerd en dat een aantal preventiegerichte instrumenten vermeld in het Afvalstoffenplan zo snel mogelijk worden uitgewerkt.

1. Welke concrete maatregelen werden door de minister reeds genomen om de doelstellingen zoals vertaald in hoofdstuk 21 van Agenda 21 naar zijn beleidsterrein te vertalen ?
2. Hoe denkt de minister de normen voor gerecycleerde materialen onder meer in functie van het wegnemen van discriminatie van deze materialen ten opzichte van nieuwe materialen te kunnen aanpassen ?
3. Werden de bestaande werkzame systemen inzake hergebruik en recyclage reeds geïnventariseerd ? Zo neen, wat is de reden voor het ontbreken van deze inventarisatie ?
4. Welke research- en pilootprojecten op het vlak van kleinschalige initiatieven inzake recyclage, compostering en waterzuivering worden momenteel gesteund ? Welke piloot- en researchprojecten worden nog voorbereid ?
5. Welke initiatieven werden reeds genomen ter versteviging van de marktpositie van gerecycleerd afval ? Welke initiatieven worden nog voorbereid ?
6. Wat is de stand van zaken van het PRESTI-project ? Hoe kan dit project opnieuw worden geactiveerd ?
7. Hoever staat het met de uitwerking van de preventiegerichte instrumenten zoals vermeld in het Afvalstoffenplan ? Welke stappen moeten nog worden gezet vooraleer deze instrumenten operationeel kunnen worden ? Wanneer zullen deze instrumenten daadwerkelijk kunnen worden toegepast ?

Antwoord

[BUL. NR 18 (93-94)]

1. De OVAM is bevoegd voor het beleid inzake de preventie en het beheer van afvalstoffen. Wat betreft de recente concrete maatregelen die werden genomen wordt verwezen naar de hierna volgende antwoorden en naar het jaarverslag 1993 van de OVAM.
2. Het gewijzigde afvalstoffendecreet van 20 april 1994, beschrijft in artikel 11 de voorwaarden waaronder

afvalstoffen als secundaire grondstoffen mogen gebruikt worden, namelijk zonder gevaar voor de gezondheid van de mens en zonder nadelige gevolgen voor het milieu.

Anderzijds is door de bijzondere wet van 16 juli 1993 de federale overheid bevoegd om produktnormen uit te vaardigen. Produktnormen zijn normen die bepalen welk niveau van verontreiniging of hinder niet mag overschreden worden in de samenstelling of bij emissies van een produkt, of die specificaties bevatten over de eigenschappen, de wijze van gebruik, de beproevingsmethoden, het verpakken, enzovoort, van produkten.

Bij de beoordeling van de bruikbaarheid van gerecycleerde afvalstoffen als secundaire grondstoffen voor de aanmaak van produkten zal nagegaan worden welke eisen opgelegd worden aan de primaire grondstoffen. De technische karakteristieken van de gerecycleerde afvalstoffen dienen evenwaardig te zijn aan deze die worden gesteld aan primaire grondstoffen. Voor milieuhygiënische eigenschappen geldt dezelfde regel. Indien tot nog toe geen milieueisen gesteld worden aan bepaalde primaire grondstoffen en deze wel voor secundaire grondstoffen noodzakelijk worden geacht, zal nagegaan worden of de primaire grondstoffen geen gevaren kunnen inhouden. Als er evenwel bij gebruik van primaire grondstof enig gevaar voor de volksgezondheid of nadelige gevolgen voor het milieu kunnen optreden dan zal er tussen de federale en de gewestelijke overheid overleg gebeuren opdat identieke voorwaarden worden opgelegd. Volgens deze procedure wordt gepoogd elke niet gefungeerde discriminatie tussen gerecycleerde afvalstoffen en primaire produkten te voorkomen.

Via verplichte opname van gerecycleerde materialen in bestekken kan eveneens reeds in belangrijke mate mogelijke discriminatie ten aanzien van nieuwe materialen worden weggenomen. De organische recyclageprodukten (waaronder GFT- en groencompost) kunnen als voorbeeld genomen worden. Door de Vlaamse minister van Openbare Werken werd, in uitvoering van het afvalstoffenplan 1991-1995, beslist dat voor beplantings- en bezaaiingswerken enkel nog organische recyclageprodukten als bodem- en grondverbeteraar mogen worden aangewend bij overheidsopdrachten. Telkens nieuwe organische recyclageprodukten op de markt komen, wordt dit in een werkgroep van de OVAM en het bestuur overheidsopdrachten van de Vlaamse Gemeenschap besproken en wordt een technisch advies voorbereid. Via het dienstorder nr. 225/931011 van de Vlaamse minister van Openbare Werken werd de opname van GFT- en groencompost aan de betrokken diensten aanbevolen en via de OVAM aan de gemeenten en intercommunales overgemaakt. Ook onder meer het gebruik van kringlooppapier werd via een omzendbrief van de Vlaamse minister van Leefmilieu aan de administraties aanbevolen.

3. De bestaande werkzame systemen inzake hergebruik en recyclage werden geïnventariseerd voor wat de prioritaire afgewerkte en lopende projecten van de OVAM betreft. Een aantal OVAM-rapporten zijn beschikbaar : onder andere voor papier en karton, galvanoslib, GFT- en groenafval, KGA, autobanden, witgoed, autowrakken, bouw- en sloofafval en voor een aantal sectoren in het kader van het RAPIDO-project. Verder houdt OVAM via het TWICA (Technisch Wetenschappelijk Informatiecentrum voor Afvalstoffen) alle relevante publikaties ter beschikking.

4. De initiatieven inzake compostering van GFT- en groenafval worden reeds op optimale schaalgrootte gerealiseerd. Een research-project voor compostering van organisch bedrijfsafval is in voorbereiding. In samenwerking met het VITO uit Mol wordt elk jaar een researchprogramma opgesteld en uitgevoerd. Een gedetailleerde lijst kan ter beschikking worden gesteld.

Wat betreft de recyclage van slib is enkel een researchproject lopende voor de fermentatie van slachterijafvalwaterslib, in samenwerking met de universiteit van Utrecht (NL). Het project zal in december 1994 worden afgerond.

Wat betreft het verlenen van steun aan pilootprojecten op het vlak van kleinschalige initiatieven worden ingespeeld op de opportuniteiten die zich aanbieden.

Als voorbeelden kunnen onder andere worden genoemd : kringloopcentra, herbruikbaar auto-onderdelen en de n.v. Boomplaten. Kleinschalige initiatieven waarvoor een dossier bij de Vlaamse regering zal worden ingeleid zijn : selectieve autodemonterage, reststoffenbeurs en valorisatie van rubberafval, na het bekomen van de nodige adviezen inzake begroting-ambtenarenzaken-tewerkstelling.

5. De versteviging van de marktpositie van gerecycleerd afval wordt voor de OVAM reeds enkele jaren een prioritaire aandachtsveld voor onderzoek en het voorbereiden van maatregelen. Er dient hierbij echter rekening

gehouden te worden met de lage grondstof- en energieprijzen, wat de afzet van gerecycleerde materialen bemoeilijkt.

Voor compost afkomstig van GFT- en groenafval werd door de OVAM de afzetorganisatie VLACO vzw opgericht, die acties onderneemt ter ondersteuning van de afzet op basis van het IKB-principe (integrale ketenbewaking). Meer informatie hierover is terug te vinden in het activiteitenverslag van VLACO. Voor onder andere papier en karton, bouw- en sloopafval zijn uitvoeringsplannen met, zonodig, concrete acties ten aanzien van de afzet in voorbereiding.

6. Het PRESTI-programma voorziet in de financiële steun aan bedrijfsorganisaties die binnen hun sector preventieve milieuzorg op gang brengen via het aanreiken van technologisch en organisatorisch advies én handleidingen aan bedrijven. Ze dienen zich daarbij te steunen op een sectoriële studie die de knelpunten en de mogelijkheden in beeld brengen. De Vlaamse regering heeft op 20 juli jongstleden haar principiële goedkeuring gehecht aan het ontwerp-besluit tot instelling en organisatie van een preventiestimulerend programma. Het ontwerp-besluit is momenteel voor advies naar de Raad van State.

7. In het uitvoeringsprogramma van het afvalstoffenplan 1991-1995 staan enkele preventiegerichte instrumenten vermeld. De stand van zaken :

*afvalstoffenboekhouding : In het gewijzigde afvalstoffendecreet van 20 juli 1994 spreekt men van een "afvalstoffenregister". Een ontwerp-besluit wordt momenteel voorbereid. Het is de bedoeling om begin 1995 de afvalstoffenregistratieplicht in te voeren.

*milieuzorgsystemen : De EG-verordening betreffende het Communautaire Milieumanagement- en Auditsysteem (EMAS-verordening 1836/93) is op dat punt bepalend. Het Vlaamse Gewest stemt haar beleid ten aanzien van milieuzorgsystemen in de industrie af op wat de verordening voorschrijft.

*PRESTI : Zie antwoord op voorgaand punt.

*Het RAPIDO-project heeft geleid tot een modelaanpak voor sectoriële studies. Deze aanpak wordt verder verfijnd én toegepast voor de belangrijkste industriële sectoren in het DSS-project. Bedrijfsorganisaties die in hun sector milieuzorg willen promoten en een beroep doen op PRESTI-steun, moeten zich baseren op dergelijke studies.

N. DE BATSELIER

Vraag nr. 256

van 19 juli 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 18 (93-94)]

Vertaling Agenda 21 van Unced-conferentie - Beleidsinstrumentarium inzake afvalbeheer

Hoofdstuk eenentwintig van de Agenda 21 van de Unced-conferentie handelt over het beheer van vast en vloeibaar afval. Een concreet actiepoint binnen dit hoofdstuk is de uitbreiding en evaluatie van het beleidsinstrumentarium inzake afvalbeheer. Agenda 21 legt de nadruk op een aantal instrumenten : life cycle-analyses en -evaluaties ; management via milieuzorgsystemen en beïnvloeding van het aankoopgedrag door sensibilisering. Hierbij kan tevens de veralgemeende toepassing van de milieuboekhouding vermeld worden.

Het is de taak van de Vlaamse regering om deze instrumenten op middellange termijn systematisch toe te passen.

Met de voorbereiding hiervan kan nu al gestart worden.

1. Wordt de toepassing van de door Agenda 21 genoemde instrumenten (life cycle analyses en -evaluaties, management via milieuzorgsystemen en beïnvloeding van het aankoopgedrag via sensibilisering) reeds voorbereid ? Op welke manier wordt de toepassing van deze instrumenten uitgewerkt ?

2. In welke mate wordt de voor milieuzorgsystemen aangewezen milieuboekhouding reeds toegepast ? Op welke manier kan deze boekhouding veralgemeend worden toegepast ?

Antwoord

[BUL. NR 18 (93-94)]

1. De toepassing van de drie genoemde instrumenten wordt elk op de vereiste manier voorbereid en/of uitgewerkt.

a. Levenscyclusanalyse : De levenscyclusanalyse laat toe de zogenaamde "milieuprestaties" van een produkt of stof te bekijken gedurende het hele bestaan ervan. Concreet wordt nagegaan welke de invloeden zijn op het milieu (water, lucht, bodem, grondstoffenverbruik, geluid, geur, ...) die voortgebracht worden door de grondstofwinning, de produktie, het transport, het gebruik en uiteindelijk de verwerking van het afval. Het is duidelijk dat een dergelijke analyse uiterst belangrijke conclusies kan opleveren die de uitgangspunten vormen voor een produktgericht milieubeleid.

De produktnormering is een federale bevoegdheid. De gewestelijke overheden worden wel betrokken bij het tot stand komen van deze federale regelingen. Wil men groeien naar een volwaardig ketenbeheer dan zal het afvalbeheer, dat een gewestelijke bevoegdheid is, een "vertakking" moeten hebben welke als "produktbeleid" kan gecatalogiseerd worden. Binnen de OVAM wordt momenteel reeds van nabij gevolgd welke mogelijkheden de analysemethode biedt, welke conclusies de toepassing her en der oplevert en welke van die conclusies bepalend moeten zijn voor beleidsmaatregelen die de preventie en hergebruik van afval bevorderen. Een concrete toepassing is de opdracht die gegeven werd aan de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) te Mol, om op basis van een levenscyclusanalyse de milieuprestaties van enkele verpakkingsmaterialen (PVC, PET, glas) voor drank te vergelijken.

b. Management via milieuzorgsystemen

In het afvalstoffenplan 1991-1995, waarin de nadruk sterk wordt gelegd op de preventie van afval, wordt de invoering van milieuzorgsystemen als belangrijk instrument naar voor geschoven. De OVAM participeerde in enkele projecten (PROSA, RAPIDO) die duidelijkheid moesten brengen over de manier waarop in bedrijven (met speciale aandacht voor de KMO's) op een systematische manier aan preventieve milieuzorg kan worden gedaan. De conclusies uit deze onderzoeken dienen als basis voor het PRESTI-programma. Dit programma, waarvan het voorstel op 20 juli 1994 principieel werd goedgekeurd door de Vlaamse regering, zal bedrijfstakorganisaties financieel steunen bij het uitwerken van begeleidingspakketten en directe advisering voor de bedrijven uit hun sector om preventieve milieuzorg ingevoerd te krijgen. Ook zullen hierdoor de KMO's begeleid kunnen worden bij de deelname aan het Communautair Milieubeheer- en Milieuauditsysteem dat vastgelegd werd in de EG-verordening 1836/93 van 29 juni 1993. De uitvoering van de bepalingen van deze deelnemende bedrijven, wordt momenteel voorbereid in gezamenlijk overleg tussen de drie gewesten en de federale overheid.

Naast de doelgroep "industriële bedrijven", voor wie de verordening van toepassing is, werd eveneens de doelgroep "kantoren" aangespoord tot het systematisch milieubeheer via de publikatie van het Handboek Milieuzorg op Kantoor. Momenteel wordt bekeken hoe deze groep op een nog directere manier kan begeleid worden bij het uitwerken van milieuzorgsystemen.

c. Beïnvloeding van het aankoopgedrag door sensibilisering.

Binnen het afvalbeheer neemt de sturing van het aankoopgedrag door consumenten en aankoopverantwoordelijken binnen bedrijven een belangrijke plaats in. Binnen de OVAM wordt permanent gewerkt aan sensibilisering door een team van medewerkers. Het is duidelijk dat bij een toenemende aandacht voor een produktgericht milieubeleid tevens een bijhorende sensibiliseringscampagne moet worden uitgewerkt. Vooraleer we echter deze doelgroepen

trachten te overtuigen om de juiste aankoopbeslissingen te nemen, moet er onweerlegbare uitspraken kunnen worden gedaan over de inhoud van dergelijke beslissingen. Het produktbeleid terzake is momenteel echter onvoldoende uitgewerkt om reeds een sensibiliseringscampagne te starten.

2. Een globale milieuboekhouding is nog niet voorgeschreven door de Vlaamse milieuwetgeving. De afvalstoffenboekhouding is een onderdeel van een milieuboekhouding en zal op korte termijn opgelegd worden aan producenten van bedrijfsafvalstoffen. Het gewijzigde afvalstoffendecreet van 20 april 1994 voert immers de verplichting in voor deze producenten om een afvalstoffenregister te houden. De uitvoeringsbesluiten terzake worden momenteel voorbereid. Verwacht wordt dat deze begin volgend jaar van kracht zullen worden.

Op termijn kan de afvalstoffenregistratie eventueel aangevuld worden met het opmaken en bijhouden van water- en energiebalansen, en van gegevens over stofstromen, inclusief emissies. Op die manier kan inderdaad gewerkt worden naar een globale milieuboekhouding. De emissiejaarverslaggeving werd reeds geregeld door VLAREM II, evenals de meet- en registratieverplichtingen voor lozingen en emissies. Voorstellen die deze verschillende registratieverplichtingen tot een coherenter geheel samenbrengen, zijn opgenomen in het voorontwerp van decreet betreffende de bedrijfsinterne milieuzorg. Het voorontwerp wordt momenteel uitgewerkt.

N. DE BATSELIER

Vraag nr. 255

van 19 juli 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 18 (93-94)]

Vertaling Agenda 21 van Unced-conferentie - Beheer en transport van gevaarlijk afval

Hoofdstuk 20 van Agenda 21 van de Unced-conferentie handelt over het beheer en het transport van gevaarlijk afval. De voorstellen die Agenda 21 formuleert inzake gevaarlijk afval zijn in grote lijnen gericht op maximale preventie, versterking van de logistiek ter zake en internationale samenwerking, dit laatste vooral om illegaal transport tegen te gaan. Een internationale strategie voor het milieuvriendelijk beheer van gevaarlijk afval begint met een integraal ketenbeheer : het stimuleren van productieprocessen met een volledige controle op de winning van grondstoffen, opslag, behandeling, transport en hergebruik van gevaarlijke stoffen.

Eén van de concrete voorstellen binnen dit hoofdstuk is het internationaal coördineren en met zekere soepelheid toepassen van het principe dat elk land zijn eigen afval verwerkt. Hiertoe is harmonisering van normen voor afvalverwerking en controle noodzakelijk. Op EG-vlak werd reeds een harmonisatie-verordening uitgewerkt.

Vlaanderen moet deze verordening nauwgezet naleven. Hierbij komt dat de naleving van de normering overal in gelijke mate moet worden gecontroleerd.

1. Hoe wordt momenteel de Europese harmonisatie-verordening nageleefd ? Welke initiatieven werden hiertoe genomen ?

2. Hoe wordt momenteel in Vlaanderen het transport van gevaarlijk afval gecontroleerd ? Wordt vooral controle uitgeoefend op de administratieve juistheid van het transport ? Worden ook effectieve weg- en grenscontroles uitgevoerd ? Door wie worden deze controles uitgevoerd ? Hoe worden deze controles gecoördineerd ? Wat zijn de resultaten van deze controles met betrekking tot het aantal overtredingen ?

Antwoord
[BUL. NR 19 (93-94)]

1. Op 6 mei 1994 is de EEG-verordening nr. 259/93 van de Raad van 1 februari 1993 betreffende toezicht en controle op de overbrenging van afvalstoffen binnen, naar en uit de Europese Gemeenschap van kracht geworden in alle landen van de Europese Unie. De verordening heeft tot doel een samenhangend en sluitend controlesysteem voor de overbrenging van afvalstoffen tot stand te brengen. Zij neemt ook de bepalingen over van enkele internationale overeenkomsten, zoals het Verdrag van Bazel en een OESO-besluit over de grensoverschrijdende overbrenging van afvalstoffen, bestemd voor nuttige aanwending.

Voor België komt de verordening voornamelijk neer op een deregulering omdat de overbrenging van een groot aantal afvalstoffen niet langer een toelating van de autoriteiten vereist is. Daarnaast is de verordening een stuk consequenter dan de oude wetgeving : de criteria die de bevoegde autoriteiten moeten hanteren bij het toestaan of het weigeren van grensoverschrijdende overbrengingen zijn wettelijk vastgelegd ; in Vlaanderen behandelt de autoriteit met rechtstreekse bevoegdheid, de Openbare Afvalstoffenmaatschappij, de dossiers en houdt toezicht op de overbrengingen ; de internationale handel in recycleerbare afvalstoffen van non-ferrometalen ontsnapt niet langer volledig aan het beheer en het toezicht van de autoriteiten. Door de federalisering van ons land is vanaf 6 mei het Vlaamse Gewest, in casu de OVAM, volledig bevoegd voor alles wat met de invoer en de uitvoer van afval in Vlaanderen te maken heeft. De cel Leefmilieu van het Nationale Ministerie van Volksgezondheid en Leefmilieu, de voormalige bevoegde autoriteit, blijft enkel nog bevoegd voor de doorvoer van afval.

In het Vlaamse Gewest wordt de EG-verordening aangevuld met een besluit van de Vlaamse regering over de in- en uitvoer van afval. In het najaar zal een samenwerkingsakkoord worden afgesloten met de federale regering en de Waalse en Brusselse regeringen ; het akkoord regelt de uitwisseling van gegevens over internationale afvaltransporten en uniformiseert de toepassing van de verordening in België.

Het besluit van de Vlaamse regering van 29 april 1994 houdende nadere regels betreffende de in- en uitvoer van afval bepaalt dat de ambtenaren van de Openbare Afvalstoffenmaatschappij en van het Bestuur Milieu-inspectie toezicht moeten uitoefenen op de naleving van de EG-verordening.

2. De controle en het toezicht op de grensoverschrijdende overbrenging van afvalstoffen worden momenteel in het Vlaamse Gewest georganiseerd en gecoördineerd door de OVAM. Een tiental ambtenaren zijn specifiek belast met deze taak. Zij worden op het terrein bijgestaan door 5 douanebeambten, die sinds 1991 gedetacheerd werden naar de cel Leefmilieu met het oog op de uitvoering van wegcontroles op internationale afvaltransporten.

De controle en het toezicht volgen 3 sporen

1. steekproefcontroles op grensoverschrijdende afvaltransporten ;
2. gerichte controles bij bedrijven die betrokken zijn bij de grensoverschrijdende overbrenging van afvalstoffen op basis van de gegevens van de melding en van de procedures bij in- en uitvoer van afvalstoffen ;
3. opsporing van illegale afvaltransporten, zowel binnen het gewest als op interregionale en internationale schaal.

De wegcontroles zullen zo spoedig mogelijk worden geïntensiveerd door de mobiele brigades van rijkswacht en douane mee in te schakelen. De brigades kunnen rekenen op technische bijstand vanwege de OVAM-ambtenaren.

De gerichte controles verlopen vaak in nauwe samenwerking met het bestuur Milieu-inspectie.

Voor de opsporingsacties wordt sinds meer dan een jaar reeds nauw samengewerkt met de Duitse, Nederlandse, Britse en Luxemburgse bevoegde autoriteiten in het kader van een speciaal project (Transfrontier Shipment Of Hazardous Waste).

Resultaten van het toezicht op de internationale afvaltransporten vanaf 6 mei 1994.

Een ernstige evaluatie van het toezicht over een periode van nog geen 3 maanden is onmogelijk. Het aantal wegcontroles kan worden geraamd op ongeveer duizend. Indien de vrachtwagen afval vervoert worden de

transportbegeleidingsdocumenten en de lading geverifieerd.

Een zestigtal gecontroleerde chauffeurs konden geen of slechts onvolledig ingevulde afvaldocumenten voorleggen.

Naar gelang de ernst van de overtreding wordt een verwittiging gegeven, later gevolgd door een brief van de OVAM, of wordt de vrachtwagen geïmmobiliseerd in afwachting van nadere instructies of teruggestuurd. Tot op heden werden een vijftal vrachtwagens teruggestuurd.

Soms geven de vaststellingen, gedaan tijdens de wegcontrole, aanleiding tot een bezoek aan een bedrijf dat afval voortbrengt of verwerkt. Daarnaast is een actie in samenwerking met het bestuur Milieu-inspectie, gericht op gekende Vlaamse bedrijven die buitenlands afval invoeren, zojuist beëindigd.

Op ongeveer 30 bedrijfsbezoeken werden een vijftal overtredingen op de milieuwetgeving of de afvaltransportreglementering vastgesteld.

Voor concrete resultaten van opsporingsacties is het op dit ogenblik nog te vroeg.

N. DE BATSELIER

MINISTER VICE-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING
VLAAMSE MINISTER VAN LEEFMILIEU EN HUISVESTING

Vraag nr. 273

van 29 augustus 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 20 (93-94)]

Agenda 21 van Unced-conferentie - Bescherming van mariene ecosystemen

Hoofdstuk zeventien van Agenda 21 heeft de oceanen als onderwerp. Dit hoofdstuk omvat alle relevante beleidsmaatregelen ten aanzien van de bescherming van mariene ecosystemen. Het mariene ecosysteem moet, gezien haar enorme invloed op ons bestaan, prioritair worden beschermd tegen de schadelijke effecten van menselijke activiteiten. Bovendien moet op een verstandige en duurzame manier gebruik worden gemaakt van de daarin aanwezige voedselbronnen en grondstoffenvoorraden. Bij de uitwerking van dit hoofdstuk ligt de nadruk op principes van beleidsintegratie, voorzorg, "capacity building" en internationale samenwerking.

Eén van de concrete actiepunten van dit hoofdstuk is de versterking van internationale samenwerking en coördinatie, met bijzondere aandacht voor integratie van de betrokken sectoren en instellingen. Eén van de concrete resultaten van deze internationale samenwerking is het Verdrag van Parijs van september 1992 dat het verdrag van Oslo van 1974 en dat van Parijs van 1972 samenvoegt tot één verdrag waarin de uitgangspunten van Agenda 21 zijn opgenomen.

In hoeverre werd door het Vlaamse Gewest reeds een begin gemaakt met de nakoming van de verbintenissen zoals vervat in het verdrag ? Welke concrete maatregelen werden reeds genomen ?

Antwoord

[BUL. NR 20 (93-94)]

Het verdrag over de bescherming van het mariene milieu van de Noord-Oost-Atlantische Oceaan van 22 september 1992 actualiseert en vervangt de vroegere verdragen van Parijs en Oslo en treedt in werking na ratificatie door de betrokken landen. In België is de procedure van ratificatie opgestart maar nog niet afgerond. De Vlaamse regering heeft op 21 september 11. een voorontwerp van decreet houdende goedkeuring van dit Verdrag goedgekeurd. Na advies van de Raad van State zal dit ontwerp aan de Vlaamse Raad worden voorgelegd. Ter uitvoering van voormelde verdragen werd in 1990 door de Interministeriële Conferentie voor Leefmilieu een ad hoc Technische Commissie Noordzee opgericht. Van deze Commissie maken zowel de federale als de gewestelijke overheden deel uit. Zij wordt voorgezeten door de "Bestuurseenheid" Mathematisch Model Noordzee en Schelde-Estuarium, die tevens het secretariaat waarneemt.

Over de werkzaamheden van deze commissie zijn, ter implementatie van voormelde verdragen, jaarverslagen gepubliceerd over het uitgevoerde werk. Gelet op de omvang van deze werkzaamheden en concreet uitgevoerde maatregelen, verwijs ik het lid naar deze jaarverslagen die bij het voormelde secretariaat kunnen bekomen worden.

N. DE BATSELIER

MINISTER VICE-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING
VLAAMSE MINISTER VAN LEEFMILIEU EN HUISVESTING

Vraag nr. 275

van 6 september 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 21 (93-94)]

Vertaling Agenda 21 van Unced-conferentie - Verandering van consumptiepatronen

Agenda 21 is een globaal en uitgebreid actieprogramma betreffende een duurzaam milieu- en ontwikkelingsbeleid voor de 21ste eeuw dat werd goedgekeurd tijdens de Unced-conferentie. Deze Agenda houdt een aantal actieprogramma's in die door de nationale staten moeten worden vertaald naar het eigen beleid.

In hoofdstuk 4 van de Agenda staat de verandering van de consumptiepatronen centraal. Met name wordt in dit hoofdstuk ingegaan op de niet-duurzame consumptiepatronen die als belangrijkste oorzaak van de achteruitgang van het wereldmilieu worden beschouwd en leiden tot armoede en ongelijkheid. In hetzelfde hoofdstuk worden aanzetten gegeven tot de ontwikkeling van nationale beleidsstrategieën die deze patronen moeten ombuigen. Enerzijds moeten producenten aangespoord worden productieprocessen uit te bouwen die minder energie en grondstoffen opsorpen en zo weinig mogelijk afval produceren. Anderzijds moet de consument aangezet worden tot een andere manier van consumeren door hem te wijzen op de schadelijke effecten van hun koopgedrag. Agenda 21 voorziet hiertoe in enkele concrete activiteiten.

Eén van deze actiepunten is het opnemen van een voortrekkersrol in het ontwikkelen van consumptiepatronen in het kader van duurzame ontwikkeling en de ontwikkelingslanden op verschillende vlakken bijstaan om hetzelfde te doen.

1. Welke initiatieven werden door de Vlaamse regering reeds genomen ter ontwikkeling van consumptiepatronen in het kader van duurzame ontwikkeling ?

2. Pleit de Vlaamse regering er bij de federale regering voor op internationaal vlak een voortrekkersrol te nemen inzake de ontwikkeling van duurzame consumptiepatronen ? Zo ja, welke initiatieven hiertoe ondernam de

Vlaamse regering reeds ?

Antwoord

[BUL. NR 21 (93-94)]

1. In het gewijzigde afvalstoffendecreet wordt expliciet prioriteit gegeven aan het voorkomen van de productie van afvalstoffen en aan het beperken van de schadelijkheid van afvalstoffen. Dat dit als uitgangspunt zal dienen voor de ontwikkeling van het afvalstoffenbeleid houdt de garantie in dat er continu aandacht is voor de duurzame ontwikkeling. Deze doelstelling heeft reeds gestalte gekregen in het uitwerken van stimuleringsinstrumenten als de PROSA- en RAPIDO-projecten, het PRESTI-programma en de vele sensibiliseringscampagnes naar o.a. de gezinnen en kantoren toe. Naast het afvalstoffenbeleid zijn er nog andere beleidsdomeinen waar duurzame ontwikkeling een doelstelling is. Zo vindt men het ecologiecriterium in het kader van de expansiesteunreglementering terug. Ook het Vlaams Impulsprogramma Milieutechnologie vertrekt van de doelstelling 'duurzame' ontwikkeling'.

Ook op sensibiliserend vlak werden reeds acties ondernomen (afvalpreventie-acties bij de Gordel, Zonnelijn 1994, compostcampagne, Milieuzorg op Kantoor, Dynamo 2 - de groene school, preventie binnen de gemeente). Ingrijpen op regulerend gebied, m.n. het inzetten van instrumenten om het verbruik of de samenstelling van producten via normering of heffingen te wijzigen, is echter sinds de jongste staatshervorming een optie die voorbehouden blijft voor de federale overheid. Dit wil niet zeggen dat de Vlaamse overheid niet betrokken is bij het tot stand komen van federale maatregelen in dat verband of bij de uitwerking van de wetgeving rond de milieutaks.

2. Het is duidelijk dat ook de Vlaamse regering er alle belang bij heeft dat België internationaal een plaats inneemt en behoudt tussen de landen die niet enkel economische maar ook duurzame ontwikkeling ter harte nemen. Ook hier echter is het de federale overheid die inzake consumptiepatronen in principe het initiatiefrecht heeft.

N. DE BATSELIER

Vraag nr. 277

van 6 september 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 21 (93-94)]

Vertaling Agenda 21 van Unced-conferentie - Databanken

Agenda 21 is een globaal en uitgebreid actieprogramma betreffende een duurzaam milieu- en ontwikkelingsbeleid voor de 21ste eeuw dat werd goedgekeurd tijdens de Unced-conferentie. Deze Agenda houdt een aantal actieprogramma's in die door de nationale staten moeten worden vertaald naar het eigen beleid.

In hoofdstuk 4 van de Agenda staat de verandering van de consumptiepatronen centraal. Met name wordt in dit hoofdstuk ingegaan op de niet-duurzame consumptiepatronen die als belangrijkste oorzaak van de achteruitgang van het wereldmilieu worden beschouwd en leiden tot armoede en ongelijkheid. In hetzelfde hoofdstuk worden aanzetten gegeven tot de ontwikkeling van nationale beleidsstrategieën die deze patronen moeten ombuigen. Enerzijds moeten producenten aangespoord worden productieprocessen uit te bouwen die minder energie en grondstoffen opsorpen en zo weinig mogelijk afval produceren. Anderzijds moet de consument aangezet worden tot een andere manier van consumeren door hem te wijzen op de schadelijke effecten van zijn koopgedrag. Agenda

21 voorziet hiertoe in enkele concrete activiteiten.

Eén van deze actiepunten is de uitbouw van de vereiste logistiek en methodologie.

1. België is een van de weinige westerse landen waarvoor in internationale publikaties veelvuldig "non-available" wordt genoteerd wanneer het gaat om de aanwezigheid van adequate databanken. Werden op Vlaams niveau reeds adequate databanken met allerlei statistische gegevens opgezet die de doelstellingen van hoofdstuk 4 van de Agenda 21 in concreto omzetten ? Zo ja, welke ?
2. Worden door de minister maatregelen genomen ter bevordering van de aanleg van databanken, de ontwikkeling van analysemethodes, impactstudies en fundamenteel wetenschappelijk onderzoek inzake economie gericht op duurzame ontwikkeling en inzake de ontwikkeling van duurzame consumptiegoederen ? Zo ja, dewelke ?

Antwoord

[BUL. NR 21 (93-94)]

1. Het departement Algemene Zaken en Financiën, Algemene Planningsdienst, bouwt een functionele regionale databank uit van het type meta-databank. De bedoeling ligt voor om alle beleidsrelevante informatie toegankelijk te maken. Eigen statistieken worden aangemaakt in de mate dat externe gegevens ontbreken. Een voorbeeld van een dergelijke statistiek is het ontbreken van recente gegevens inzake het bruto-geografische produkt van Vlaanderen. Momenteel wordt gezocht naar het aangepaste softwarepakket voor een databank.

2. Momenteel wordt onder impuls van de minister-president en mijzelf de oprichting van een kenniscentrum inzake schone technologie door de bevoegde Vlaamse administraties en pararegionalen onderzocht. Dit initiatief sluit nauw aan bij de oprichting van een "Energie- en Milieu-informatiesysteem" (EMIS) binnen de VITO. Naar verwachting zullen het Vlaams instituut voor de bevordering van het wetenschappelijk technologisch onderzoek in de industrie (IWT) en/of de Vlaamse instelling voor technologisch onderzoek (VITO) een vooraanstaande rol bekleden in de totstandkoming van dit project.

Onrechtstreeks kan de Vlaamse milieudatabank een ondersteunende rol spelen bij impactstudies. In uitvoering van het decreet van 12 december 1990 betreffende het bestuurlijk beleid heeft de Vlaamse regering op 31 juli 1992 het besluit genomen deze databank op te richten en te organiseren. Eén van de drie pijlers van de milieudatabank is de meetdatabank waarin de cijfermatige gegevens inzake metingen en analyses in alle milieucompartimenten zullen opgeslagen worden. Momenteel omvat de meetdatabank gegevens over oppervlaktewater, afvalwater en kwaliteit van de omgevingslucht. Het is de bedoeling dat de milieudatabank steeds meer omvattend wordt. Op termijn kunnen ook gegevens omtrent schone technologie opgenomen worden.

In het kader van de activiteiten van de Vlaamse milieudatabank werd recentelijk een werkgroep "milieustatistieken" opgericht. Deze zal onderzoeken welke milieustatistieken onder andere omtrent hoofdstuk 4 van de agenda 21 kunnen verzameld worden.

N. DE BATSELIER

Vraag nr. 278

van 6 september 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 21 (93-94)]

Vertaling Agenda 21 - Unced-conferentie - Aansprakelijkheidsregeling

Hoofdstuk zestien van de Agenda 21 heeft de biotechnologie als onderwerp.

Kernpunt van dit hoofdstuk is dat ontwikkelingslanden toegang moeten krijgen tot veilige en milieuvriendelijke biotechnologieën. Vandaag bevinden immers de biologische grondstoffen zich in de ontwikkelingslanden, terwijl de kennis en het kapitaal om deze grondstoffen voor biotechnologische produktie aan te wenden zich voornamelijk in het Noorden bevinden.

Dit hoofdstuk besteedt echter vooral aandacht aan de baten van biotechnologie, en weerspiegelt hiermee in grote mate de visies van de biotechnologie-industrie. Met een aantal belangrijke aspecten wordt geen rekening gehouden.

Desondanks kunnen een aantal concrete actiepunten uit dit hoofdstuk worden afgeleid. Zo moet een aangepast juridisch instrumentarium worden gecreëerd. Op Vlaams bevoegdheidsniveau moet in dit verband een aansprakelijkheidsregeling bij mogelijke ongevallen worden gecreëerd. Anderzijds moet de vergunningsverlening aan biotechnologische bedrijven vereenvoudigd en transparanter worden. Hierbij dient de indeling in risicoklassen met telkens gestandaardiseerde vergunningsprocedures overwogen te worden.

1. Welke concrete maatregelen werden door de minister reeds genomen om de doelstellingen zoals vertaald in hoofdstuk 16 van de Agenda 21 naar zijn beleidsterrein te vertalen ?
2. Werd reeds een dergelijke aansprakelijkheidsregeling bij mogelijke ongevallen uitgewerkt ? Zo ja, wat zijn hiervan de krachtlijnen ? Zo neen, wordt de uitwerking van een dergelijke aansprakelijkheidsregeling voorbereid ?
3. Hoe worden momenteel vergunningen aan biotechnologische bedrijven verleend ? Wordt hierbij rekening gehouden met de aard van de risico's ? Zo ja, op welke manier wordt hiermee rekening gehouden ?
4. Hoe kan deze vergunningsverlening transparanter en eenvoudiger worden gemaakt ? Worden reeds stappen in deze richting ondernomen ?

Antwoord

[BUL. NR 21 (93-94)]

1. Inzake hoofdstuk 16 van de Agenda 21 werden speciaal de programmaterranen over het verbeteren van milieubescherming, het verbeteren van de veiligheidsvoorzieningen en het ontwikkelen van internationale samenwerkingsverbanden evenals het creëren van de randvoorwaarden voor de ontwikkeling en milieuverantwoorde toepassing van biotechnologie aangepakt. Er wordt gestreefd naar een nauwere samenwerking op nationaal vlak en op EEG-niveau door het uitwerken van een samenwer-

kingsakkoord tussen de federale overheid en de gewestelijke overheden, waarbij beoogd wordt samen te werken bij het omzetten van de richtlijn 90/219/EEG (inzake het ingeperkte gebruik van genetisch gemodificeerde micro-organismen), bij het omzetten van deel B van de richtlijn 90/220/EEG (inzake de doelbewuste introductie van genetisch gemodificeerde organismen (GGO's) in het milieu) en bij het installeren van een gemeenschappelijk wetenschappelijk evaluatiesysteem inzake bioveiligheid dat wordt ondergebracht in het Instituut voor Hygiëne en Epidemiologie, meer bepaald de dienst Bioveiligheid en Biotechnologie. Aansluitend wordt werk gemaakt van een nieuwe versie van hoofdstuk 24 van VLAREM betreffende de GGO's.

2. De aansprakelijkheidsregeling bij ongevallen wordt in de richtlijn 90/219/EEG bepaald in artikel 14. Het opstellen van rampenplannen is echter een federale bevoegdheid. Het in punt 1 aangehaalde samenwerkingsakkoord zal de gewesten bij deze problematiek betrekken.

3. Momenteel worden de vergunningen verleend volgens de bepalingen van VLAREM. Teneinde beter in te spelen op de snelle evolutie van de biotechnologie zullen in de nabije toekomst de vergunningen en de toelatingen voor het gebruik van genetisch gemodificeerde organismen voorgelegd worden aan een Bioveiligheidsraad. Deze zou samengesteld worden uit vertegenwoordigers van de betrokken overheden. De Bioveiligheidsraad zou, hierin

wetenschappelijk en administratief ondersteund door de dienst Bioveiligheid en Biotechnologie van het IHE, de bioveiligheid evalueren van activiteiten en/of producten waarvoor GGO's gebruikt worden.

4. De huidige milieuvergunningverlening garandeert reeds een transparante en eenvoudige procedure met een openbaar onderzoek waarbij iedereen kennis kan nemen van de volledige ingediende bundel. Zoals reeds aangehaald in punt 1 wordt de bestaande VLAREM-reglementering inzake GGO's op dit ogenblik herwerkt om tot een nog eenvoudigere (snellere) en meer transparante procedure te komen. Meer bepaald zullen de termijnen voor het toestaan van een activiteit in overeenstemming gebracht worden met de bestaande EG-richtlijnen.

N. DE BATSELIER

Vraag nr. 284

van 9 september 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 21 (93-94)]

Actieprogramma's Agenda 21 - Vertaling - Gemeentelijke actieplannen

In hoofdstuk 28 van de Agenda 21 staat de rol van lokale overheden centraal. Volgens dit hoofdstuk moet elke gemeente tegen 1996 de standpunten van haar burgers, lokale organisaties en ondernemingen bijeen brengen in een gemeentelijk actieplan voor milieu en ontwikkeling, toegesneden op lokale problemen. Deze lokale Agenda 21 moet vrouwen en jongeren meer in de besluitvorming betrekken.

De nieuwe engagementen die steden en gemeenten in Vlaanderen hebben aangegaan in het kader van de milieuconvenant met de Vlaamse Gemeenschap, betekenen reeds een belangrijke invulling van de aanbevelingen van dit hoofdstuk van Agenda 21.

1. Welke bijkomende concrete maatregelen heeft de minister genomen om de doelstellingen zoals gesteld in hoofdstuk 28 van de Agenda naar zijn beleidsterrein te vertalen ?
2. In welke mate worden de aangegane engagementen binnen de milieuconvenant door de Vlaamse steden en gemeenten reeds gerealiseerd ? Op welke manier worden de steden en gemeenten hiertoe aangespoord ?
3. In hoeverre worden door lokale overheden reeds milieubeleidsnota's opgesteld ? Hoe worden deze overheden begeleid en gesensibiliseerd ?

Antwoord

[BUL. NR 21 (93-94)]

Door het gemeentelijk convenant te onderschrijven verbinden de gemeenten zich er toe een gemeentelijke milieu- en natuuradviesraad te installeren. Van de 308 gemeenten in het Vlaamse Gewest hebben er 294 het gemeentelijk milieuconvenant onderschreven. Praktisch alle gemeenten die contractueel over zo'n raad moeten beschikken hebben er effectief één geïnstalleerd.

1. Zoals hierboven vermeld beschikken de meeste gemeenten over een milieuraad door het vrijwillig ondertekenen van het gemeentelijk convenant. In deze raad moeten naast lokale milieu- en natuurverenigingen ook onderwijsinstellingen, socio-culturele en vormingsorganisaties en beroepsgroepen/organisaties opgenomen zijn.

Deze opsomming van de geledingen is zeer algemeen maar zeker niet beperkend.

2. De meeste gemeenten :

- hebben zoals reeds gemeld een milieuraad ;
- maken jaarlijks een milieubeleidsnota ;
- hebben een ambtenaar aangesteld met controlebevoegdheid ;
- maken een gemeentelijk inventaris op ;
- stellen een gemeentelijk natuur- en ontwikkelingsplan op ;
- hebben een bijzondere overeenkomst afgesloten met OVAM inzake huishoudelijk afval.

Voor het opvolgen en het aansporen tot uitvoeren van die verbintenissen worden er verschillende initiatieven genomen :

- Er werden per provincie 3 coördinatoren, één voor milieu, één voor natuur en één voor informatica aangesteld die tot taak hebben de gemeenten bij te staan en op provinciaal niveau te coördineren ;
- Regelmatig wordt onder leiding van de administratie Milieu, Natuur en Landinrichting interprovinciaal overleg gepleegd waarop de gewestelijke coördinatie, de actiepunten en problemen besproken worden met de provinciale coördinatoren, met andere gewestelijke instanties en met een afgevaardigde van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten ;
- op arrondissementeel en op provinciaal niveau worden regelmatig contactvergaderingen belegd met de gemeentelijke milieuverantwoordelijken. Op zo'n vergadering wordt door de gewestelijke en provinciale overheid toelichting verstrekt aangaande sommige taken van het convenant ;
- Indien nodig worden bijkomende richtlijnen aan de gemeenten gegeven ;
- Indien gemeenten sommige overeenkomsten niet naleven worden de subsidies ingehouden.

3. Door de gemeente wordt jaarlijks een milieubeleidsnota opgesteld, dit over het algemeen door de gemeentelijke milieuambtenaar. Voor de opmaak hiervan kan eventueel een beroep gedaan worden op studiebureaus, op intercommunales... Die jaarlijkse milieubeleidsnota moet voor advies worden voorgelegd aan de gemeentelijke milieu- en natuuraad en goedgekeurd worden door de gemeenteraad.

N. DE BATSELIER

MINISTER VICE-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING
VLAAMSE MINISTER VAN LEEFMILIEU EN HUISVESTING

Vraag nr. 243

van 5 juli 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 18 (93-94)]

Vertaling Agenda 21 van UnCED-conferentie - Integraal waterbeheer

Hoofdstuk acht van de Agenda 21 heeft de zoetwatervoorraden als onderwerp. Dit hoofdstuk promoot een integraal waterbeheer. Daarbij wordt uitgegaan van de algemene doelstelling om de geschikte water

voorraden van goede kwaliteit te bewaren met handhaving van de hydrologische, biologische en chemische functies van de ecosystemen, waarbij de menselijke activiteiten zich aan de draagkracht van de natuur aanpassen en de dragers van waterverbonden ziekten bestreden worden. De actuele schaarsheid, vernieling en verontreiniging van zoetwatervoorraden vereist een integrale planning en een beheer dat alle types van onderling verbonden zoetwatervoorraden omvat en zowel kwantiteits- als kwaliteitsaspecten in ogenschouw neemt. Agenda 21 somt deze bruikbare zoetwatervoorraden op.

Eén van de concrete actiepunten van dit hoofdstuk is de bescherming van de kwantiteit van watervoorraden, grondwater en aquatische ecosystemen inbegrepen. Om dit te bereiken moeten de ondertekenaars van Agenda 21 geïntegreerde strategieën voor milieuvriendelijk beheer van zoetwatervoorraden en verbonden (kust)ecosystemen ontwikkelen. Hiertoe suggereert Agenda 21 een hele reeks verplichtingen en aanbevolen activiteiten, zoals :

- de aanduiding van de voorraden die binnen het kader van een duurzame ontwikkeling kunnen gebruikt worden en een gelijktijdige start van programma's inzake bescherming, behoud en rationeel gebruik ervan ;
- de relatie tussen verdroging en de verspreiding van pollutanten nagaan ;
- toepassing van programma's inzake effectieve controle en preventie van watervervuiling ;
- verwezenlijking van biologische, chemische, fysische en gezondheidkundige kwaliteitscriteria voor alle watermassa's en afdwinging van de naleving van deze criteria ;
- uitwerking en toepassing van "best environmental practices at reasonable cost" en landbouwpraktijken om diffuse verontreiniging te voorkomen ;
- bescherming van wetlands en herstel van vervuilde en aangetaste watermassa's.

Voor de uitvoering van deze punten is een samenwerking tussen het federale en het gewestelijke niveau noodzakelijk.

1. Welke concrete maatregelen werden door de minister reeds genomen om de doelstellingen zoals vertaald in hoofdstuk 18 van de Agenda 21 naar zijn beleidsterrein te vertalen ?
2. In hoeverre werd reeds gestart met de concretisering van dit actiepunt, nl. de bescherming van de kwaliteit en kwantiteit van watervoorraden ? Welke concrete maatregelen werden hiertoe reeds genomen ?
3. Werde reeds een begin gemaakt met de concretisering van de zojuist aangeduide verplichtingen en aanbevolen activiteiten ? Zo ja, welke maatregelen werden reeds genomen ?
4. Wordt voor de uitvoering van dit actiepunt overleg gepleegd tussen de Vlaamse regering en de federale regering ? Zo ja, hoe verloopt dit overleg in concreto ?

Antwoord

[BUL. NR 01 (94-95)]

1. In het kader van het integraal waterbeheer werden een reeks initiatieven genomen met name de operationalisering van de bekkencomités. Op mijn initiatief wordt momenteel een bekkendecreet aan de Vlaamse regering voorgelegd dat een integraal waterbeheer moet waarborgen. Verder werden de milieubeleidsplannen water opgemaakt die een onderdeel zullen uitmaken van de integrale milieubeleidsplanning.

2. De bescherming van de kwaliteit wordt bewerkstelligd door de investeringsprogramma's voor waterzuivering in uitvoering van de AWP's. De programma's voor waterbeheersing worden afgewogen binnen het bekkenoverleg en afgestemd op een integrale aanpak. Verder is er ook het grondwaterdecreet met zijn uitvoeringsbesluiten dat een bescherming van zowel kwaliteit als kwantiteit van het grondwater beoogt.

3. De hierboven vermelde activiteiten zijn lopende.

4. De uitvoering van de acties is een opdracht van de gewesten.

N. DE BATSELIER

MINISTER VICE-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING
VLAAMSE MINISTER VAN LEEFMILIEU EN HUISVESTING

Vraag nr. 10

van 27 oktober 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 04 (94-95)]

Actieprogramma's Agenda 21 - Milieuverantwoord beheer van gevaarlijke stoffen

Hoofdstuk negentien van de Agenda 21 handelt over het milieuverantwoord beheer van gevaarlijke stoffen. De risico's van het gebruik van milieugevaarlijke stoffen moeten zoveel mogelijk worden beperkt door toepassing van het voorzorgsprincipe en door een brede analyse van de levenscyclus van de stof. Dit hoofdstuk van de Agenda 21 bevat hiertoe een hele reeks acties die vooral gericht zijn op het beheer en op internationale samenwerking.

Eén van de actiepunten van dit hoofdstuk is de harmonisatie van de classificatie en etikettering van stoffen. Agenda 21 wijst op het ontbreken van dergelijke harmonisatie op internationaal vlak om het veilig gebruik van chemische stoffen te bevorderen. Op Europees vlak werden hiertoe reeds stappen gezet. Op internationaal vlak moet door de federale regering echter binnen de relevante fora gepleit worden voor de totstandkoming van dergelijke classificatie en etikettering.

1. Op welke manier gebeurt momenteel in ons land de etikettering en classificatie van chemische en gevaarlijke stoffen ?

2. Hoe denkt de minister op mondiaal vlak deze classificatie en etikettering te harmoniseren ? Werden door de Vlaamse regering op internationaal niveau stappen gezet ter harmonisatie van de classificatie- en etiketteringssystemen ? Zo ja, welke ?

Antwoord

[BUL. NR 04 (94-95)]

De indeling en etikettering van gevaarlijke stoffen gebeurt op basis van de criteria en volgens de methoden en procedures vervat in de EU-richtlijn 67/548 van 27 juni 1967 (wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen inzake de indeling, verpakking en kenmerken van gevaarlijke stoffen) , die een dertigtal wijzigingen en/of aanpassingen heeft ondergaan, en volgens de gelijklopende bepalingen van EU-richtlijnen 88/378 van 7 juni 1988, met enkele wijzigingen of aanpassingen voor de gevaarlijke preparaten. Voornoemde richtlijnen werden in de Belgische

wetgeving geïmplementeerd door het koninklijk besluit van 11 januari 1993, tot regeling van de indeling, de verpakking en het kenmerken van gevaarlijke preparaten met het oog op het op de markt brengen of het gebruik ervan.

De uitvoering van de bepalingen van deze richtlijnen berust bij het federaal ministerie van Volksgezondheid en Leefmilieu, waarbij voor iedere nieuwe chemische stof een voorafgaandelijke kennisgeving verplicht is ; deze wordt voorafgaandelijk onderzocht en beoordeeld door de commissie Gevaarlijke Produkten.

Harmonisatietaken vallen dus onder de bevoegdheid van de federale overheid, te meer daar nu, door de wet van 16 juli 1993, de materie "produktnormen" definitief is toegewezen aan de federale overheid.

N. DE BATSELIER

Vraag nr. 11

van 27 oktober 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 04 (94-95)]

Actieprogramma's Agenda 21 - Uitvoering van hoofdstuk zes

In hoofdstuk zes van de Agenda 21 staan de belangrijkste gezondheidsproblemen waarmee de meeste mensen momenteel worden geconfronteerd centraal. Naast de mondiale gezondheidsproblemen komen in dit hoofdstuk de grootstedelijke gezondheidsproblemen aan bod. Bijzondere aandacht gaat hierbij naar de aan milieuverontreiniging gerelateerde gezondheidsrisico's en de positie van sociaal kwetsbare groepen. Deze risico's houden onder andere in : verkeersongevallen, kinder- en vrouwenmishandeling, alcohol- en druggebruik, ziekten als gevolg van gestoorde zelfzorg, contaminatie via voedingsadditieven en milieuverontreiniging, en ongelijke verdeling en toegankelijkheid van de gezondheidszorg.

Een eerste concreet actiepunt ter uitvoering van hoofdstuk zes van de Agenda 21 is het uitwerken en opstarten van een geïntegreerd beleid inzake milieu en gezondheid, ondersteund door een globale planning inzake gezondheidszorg. Dit beleid moet in de eerste plaats rechtstreeks ingaan op preventief onder controle brengen van milieufactoren die de gezondheid negatief beïnvloeden, zoals de hoge ozonconcentratie op leefniveau tijdens de zomer, wintersmog, de impact van industriële stortsites, verbrandingsovens en auto-uitlaatgassen, radioactiviteit, de gezondheidseffecten van vermessing, enzovoort.

1. Welke initiatieven werden door de minister reeds genomen ter uitvoering van hoofdstuk zes van de Agenda 21 ?
2. Volgens het Water Resource Institute behoort ons land tot de 26 landen met waterschaarste. Hoe wordt dit probleem opgevangen ? Welke maatregelen worden genomen ter verzekering van de noodzakelijke kwantiteit en kwaliteit van het drinkwater ?

Antwoord

[BUL. NR 04 -94-95)]

1. Een nieuwe werkgroep zal belast worden met het doorvoeren van een onderzoek naar concrete nieuwe beleidsmaatregelen, in alle beleidsdomeinen die tot de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest behoren, ter uitvoering van de aanbevelingen van de conferentie van de Verenigde Naties over milieu en ontwikkeling (Agenda

21) en in uitvoering van de beslissing van de Vlaamse regering van 20 juli 1994.

2. Schaarste is een relatief begrip. Vlaanderen streeft naar autarkie op het gebied van watervoorziening en in die zin is er een zekere schaarste, daar ca 20 percent van het water nodig voor de produktie of distributie van leidingwater afkomstig is uit Wallonië. Om de autarkie te realiseren zullen aan de aanbodzijde nieuwe bronnen aangeboord moeten worden, met name meer winning van oppervlaktewater, zowel voor de drinkwaterproduktie als voor andere doeleinden. Aan de vraagkant moet rationeel waterverbruik verder gestimuleerd worden. Het zou mij te ver leiden om alle maatregelen op te sommen die genomen werden om de noodzakelijke kwantiteit van het drinkwater te verzekeren. Men denke maar aan de investeringsprogramma's inzake waterzuivering, de beschermingsmaatregelen ingevolge het mestdecreet, de milieuvergunning, het grondwaterdecreet, de organisatie van een doeltreffende controle (milieu-inspectie) enzovoort.

N. DE BATSELIER

MINISTER VICE-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING
VLAAMSE MINISTER VAN LEEFMILIEU EN HUISVESTING

Vraag nr. 18

van 9 november 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 05 (94-95)]

Vertaling Agenda 21 van Unced-conferentie - Rol van het zakenleven en de industrie

Hoofdstuk 30 van de Agenda 21 handelt over de rol van het zakenleven en de industrie in het aanpakken van milieu- en ontwikkelingsproblemen. In dit hoofdstuk wordt gesteld dat, voor een daadwerkelijk efficiënt grondstoffengebruik en een significante afvalreductie, economische prikkels nodig zijn die innovatie en vrijwillige initiatieven van het bedrijfsleven stimuleren. Ook KMO's moeten tot een dergelijk verantwoordelijk ondernemerschap gestimuleerd worden.

Om het bedrijfsleven in staat te stellen te investeren in duurzaamheid, is het echter van belang dat beleidsmaatregelen een op lange termijn stabiel kader aangeven. Een zo correct mogelijke inschatting van de toekomst, is een voorwaarde voor een zo efficiënt en rendabel mogelijk milieubeheer en -beleid op bedrijfsniveau. De bestaande milieuwetgeving beantwoordt hier niet steeds aan.

1. Welke concrete maatregelen heeft de minister reeds genomen om de doelstellingen van hoofdstuk 30 van Agenda 21 naar zijn beleidsterrein te vertalen ?
2. Hoe wordt momenteel een efficiënt en rendabel milieubeheer en -beleid op bedrijfsniveau gestimuleerd ?
3. Hoe denkt de minister op dit vlak de bestaande milieuwetgeving in gunstige zin aan te passen ?

Antwoord

[BUL. NR 05 (94-95)]

1. Hoofdstuk 30 van Agenda 21 vermeldt twee programmaterreinen waarop regeringen en direct betrokkenen actief

moeten zijn om tot duurzame ontwikkeling te komen. Deze programmaterreinen zijn "het bevorderen van een schonere produktie" en de "bevordering van verantwoordelijk ondernemerschap". Rond beide thema's zijn reeds verschillende maatregelen uitgewerkt.

Het bevorderen van "schonere produktie" is reeds gestart in 1990, toen ik als minister bevoegd voor economie de richtlijnen met betrekking tot de economische expansie voor grote ondernemingen en KMO's wijzigde en het ecologiecriterium invoerde. Hierdoor werd een belangrijke stimulans in het leven geroepen om bedrijven aan te zetten tot investeringen die de uitputting van de grondstoffen tegengaan en een meer milieuvriendelijke manier van produceren mogelijk maken.

Hoofdstuk 30 van Agenda 21 vormt veeleer een bevestiging van de juiste oriëntatie die wij in ons beleid volgen. Duurzame ontwikkeling bij wijze van schonere produktie en verantwoord ondernemerschap, vormen doelstellingen die in het milieubeleid van bij mijn aantreden als bevoegd minister, duidelijk zijn ingeschreven.

Inzake afval- en emissiepreventie zijn er de laatste jaren de beleidsvoorbereidende onderzoeksprojecten PROSA en RAPIDO geweest. Beide projecten liggen aan de basis van het in oktober goedgekeurde PRESTI-programma. Dit subsidiëringsprogramma wil in het Vlaamse Gewest een grotere aandacht voor preventie door de KMO's bewerkstelligen.

2. In een gezamenlijk initiatief met de minister-president van de Vlaamse regering, wordt de oprichting voorgesteld van een Vlaams Kenniscentrum voor Best Beschikbare Technologiën en bijbehorend energie- en milieu-informatiesysteem. Het is de bedoeling om een instrument ter beschikking te stellen van de overheid en het bedrijfsleven waaraan eerstelijnsinformatie wordt verstrekt inzake deze aangelegenheid. Wat het leefmilieu-aspect betreft, wordt de aandacht toegespitst op best beschikbare technologieën en goede milieupraktijken die borg staan voor preventie, eliminatie of reductie van industriële of andere emissies.

Hierbij merk ik op dat de expansiewetgeving financiële stimuli verstrekt om een efficiënt milieubeheer op bedrijfsniveau mogelijk te maken. De bevoegdheid aangaande deze laatste materie berust bij de minister-president van de Vlaamse regering.

3. In het decreet houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid zal titel 4 betrekking hebben op de bedrijfsinterne milieuzorg. Deze titel heeft tot doel duurzame produktiepatronen na te streven en aldus hoofdstuk 30 te realiseren.

Op 12 oktober 1994 hechtte de Vlaamse regering, op mijn voorstel, haar principiële goedkeuring aan het decreet houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid. Daarbij werd ik gemachtigd om dringend het advies in te winnen bij de Raad van State. Het dossier wordt thans door de Raad van State behandeld.

N. DE BATSELIER

Vraag nr. 19

van 9 november 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 05 (94-95)]

Vertaling Agenda 21 van Unced-conferentie - Rol van de landbouwers

In hoofdstuk 32 van de Agenda 21 staat de rol van de landbouwers centraal. Agenda 21 stelt dat voor een duurzame landbouw een geïntegreerd landbouwbeleid noodzakelijk is. Dit beleid moet boeren stimuleren land,

water en bos duurzaam en productief te gebruiken. Om boeren hierbij meer verantwoordelijkheid te geven is het noodzakelijk dat de besluitvorming inzake landbouw gedecentraliseerd wordt. Cruciaal hiervoor is de ondersteuning van landbouworganisaties via wettelijke maatregelen.

Een concreet actiepunt is de promotie van het gebruik van de natuurlijke hulpbronnen binnen het kader van duurzame ontwikkeling via prijsmechanismen. Dit vereist het ontwikkelen van een systeem van heffingen en premies, specifiek aan de landbouwpraktijk aangepast. Deze heffingen moeten noodgedwongen een regulerend karakter vertonen, wil men milieu-verontreiniging of niet-duurzaam gebruik van natuurlijke hulpbronnen ontmoedigen. Voorts is dringend een regeling inzake beheersovereenkomsten en een uitbreiding van milieu-investeringspremies noodzakelijk.

1. Op welke manier wordt reeds via prijsmechanismen het gebruik van de natuurlijke rijkdommen op een duurzame manier gepromoot ?
2. Werden hiertoe reeds heffingen ingevoerd ? Zo ja, welke ?
3. In welke mate is de mestheffing reeds gebaseerd op de externe input van nutriënten ?
4. Op welke manier denkt de minister bestrijdingsmiddelen aan een regulerende heffing te kunnen onderwerpen ?
5. Er is een dringende nood aan een regeling inzake beheersovereenkomsten en een uitbreiding van milieu-investeringspremies. Hoe denkt de minister deze regeling en uitbreiding in overeenstemming met de doelstellingen van Agenda 21 te verwezenlijken ?

Antwoord
[BUL. NR 05 (94-95)]

Wegens hun inhoudelijke samenhang worden de vragen 1, 2 en 3 samen behandeld.

1, 2 en 3.

Eén van de belangrijkste uitdagingen voor de veehouderij in Vlaanderen, opdat zij in de toekomst zou kunnen voldoen aan het criterium "duurzaamheid", is het minimaliseren van de mineralenuitstoot in de mest per geproduceerde eenheid vlees of dierlijke producten.

Sommige producenten doen inspanningen om de mineralenuitstoot in de mest te beperken. De verminderde uitstoot kan daarbij een gevolg zijn van een betere voederconversie, van het overschakelen naar een systeem van meerfasen-voeding of ten slotte van het gebruik van voeder met een betere P-verteerbaarheid in de grondstoffenmix of een voeder waaraan het enzym fytase is toegevoegd.

Krachtens de huidige mestwetgeving moet iedere producent die mestoverschotten produceert, een basisheffing betalen. Of er al dan niet mestoverschotten geproduceerd worden op een bedrijf, en hoe groot die mestoverschotten zijn, wordt berekend op basis van de bedrijfsproductie, het gebruik van chemische meststoffen, het bedrijfsareaal cultuurgronden en het teeltplan. De bedrijfsproductie wordt berekend aan de hand van het aantal dieren op het bedrijf en de forfaitaire uitscheidingscijfers.

Indien de mineralenuitstoot per dier lager ligt dan forfaitair vastgesteld, kunnen producenten dit aan de hand van een nutriëntenbalans bewijzen. Deze producenten zullen dan, indien op hun bedrijf mestoverschotten worden geproduceerd, minder overschotten moeten afvoeren en ook een kleiner bedrag aan basisheffing dienen te betalen. Hierdoor worden de producenten gestimuleerd om over te schakelen op duurzame produktiemethoden.

4. Wat de bestrijdingsmiddelen en het eventueel instellen van een regulerende heffing betreft, dien ik het raadslid te verwijzen naar de bevoegde federale minister van Landbouw.

5. Voor de introductie van beheersovereenkomsten in Vlaanderen is een programma uitgewerkt in het kader van Europese verordening 2078/92. De definitieve beschikking tot goedkeuring van dit programma door de Europese

Commissie wordt binnenkort verwacht. De ontworpen regeling voor beheersovereenkomsten is op meerdere manieren in overeenstemming met de doelstellingen en de actiepunten van Agenda 21.

- a. Beheersovereenkomsten zijn een instrument om kwetsbare natuur in een agrarische context veilig te stellen.
- b. De regeling grijpt nieuwe mogelijkheden aan binnen het landbouwbeleid.
- c. De invoering van beheersovereenkomsten is een aanknopingspunt voor wetenschappelijk landbouwkundig onderzoek naar meer natuur- en milieuvriendelijke uitbatingstechnieken.
- d. Het ontworpen systeem biedt mogelijkheden voor educatie en sensibilisatie, zowel naar landbouwers als naar de ruimere bevolking toe.

Het toekennen van milieu-investeringspremies ressorteert onder de bevoegdheid van de Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen. Wat specifiek de landbouw betreft, is de steun die door de Europese Unie wordt verleend aan landbouwbedrijven in het kader van het Europees Oriëntatie- en Garantiefonds voor de Landbouw (verordening 355/77 EEG), afhankelijk gesteld van het verkrijgen van een milieucertificaat dat wordt afgeleverd door het bestuur Algemeen Milieubeleid van Aminor. In dit certificaat wordt aangegeven of het voorgestelde project al dan niet in een vanuit milieu-oogpunt kwetsbaar gebied is gelegen en of het al dan niet significante effecten zal hebben op het leefmilieu.

N. DE BATSELIER

Vraag nr. 20

van 14 november 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 05 (94-95)]

Vertaling actieprogramma's Agenda 21 - Middelen, besteding, bestemming

Hoofdstuk 33 van de Agenda 21 behandelt de financiering van de Agenda 21. Volgens Unced hebben de ontwikkelingslanden, voor de uitvoering van de in Agenda 21 opgesomde activiteiten, gedurende de periode 1993-2000 jaarlijks meer dan 600 miljard dollar nodig. Van dit bedrag moet de internationale gemeenschap 125 miljard dollar bijeenbrengen.

De Vlaamse omzetting van Agenda 21 vraagt echter ook een aantal financiële inspanningen.

1. Welke financiële middelen werden tot nog toe vrijgemaakt en besteed aan de omzetting van de doelstellingen van de Agenda 21 naar de beleidsterreinen van de minister ?
2. Waaraan werden deze middelen besteed ?
3. Welke middelen voor de omzetting van Agenda 21 worden in zijn begroting voor 1995 uitgetrokken ? Waarvoor zijn ze bestemd ?

N.B. : Deze vraag wordt gesteld aan alle Vlaamse ministers.

Antwoord
[BUL. NR 05 (94-95)]

In antwoord op zijn vragen kan ik het lid mededelen dat, gezien de hoeveelheid gegevens, het antwoord rechtstreeks zal worden bezorgd.

T. KELCHTERMANS

VLAAMSE MINISTER VAN OPENBARE WERKEN, RUIMTELIJKE ORDENING EN BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN

Vraag nr. 310

van 22 juni 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 18 (93-94)]

Vertaling Agenda 21 van Unced-conferentie - Verband aantasting milieu en bestrijding armoede voor duurzame economische ontwikkeling

Agenda 21 is een globaal en uitgebreid actieprogramma betreffende een duurzaam milieu- en ontwikkelingsbeleid voor de 21e eeuw dat werd goedgekeurd tijdens de Unced-conferentie. Deze Agenda houdt een aantal actieprogramma's in die door de nationale staten moeten worden vertaald naar het eigen beleid.

In hoofdstuk 3 van de Agenda wordt ingegaan op het verband tussen armoede en aantasting van het milieu en wordt aangetoond waarom ook de bestrijding van de armoede een basisvoorwaarde is voor het realiseren van een duurzame economische ontwikkeling. In concreto betekent dit dat voor iedereen voldoende kansen moeten worden gecreëerd om in het levensonderhoud te voorzien, daarvoor de nodige financieringsbronnen moeten komen en via educatie, gezondheidszorg en emancipatie bij voorrang geïnvesteerd moet worden in de produktiefactor mens. Belangrijk daarbij is dat de geïntegreerde beleidsprogramma's inzake armoedebestrijding zich vooral richten op achtergestelde bevolkingsgroepen en dat de bevoegdheden en verantwoordelijkheden worden gelokaliseerd op het meest geschikte niveau.

Eén concreet actiepunt dat hieruit kan worden afgeleid is dat de betrokken bevolking, met accent op de meest achtergestelde groepen, meer bij het beleid moeten worden betrokken. Hiertoe is het aangewezen :

- dat bij de besluitvorming inzake programma's die op deze kansarme bevolkingsgroepen betrekking hebben de organisaties die kansarmen beter bereiken worden betrokken en een zekere decentralisatie naar het lokale niveau wordt doorgevoerd ;
- dat aan deze bevolkingsgroepen specifieke educatie en scholing met behulp van specifieke structuren wordt aangeboden ;
- dat de genoemde organisaties de nodige middelen worden bezorgd om het doorstromen naar het beleid van de visie die binnen deze bevolkingsgroep leeft mogelijk te maken.

1. Welke maatregelen werden door de minister reeds genomen om de doelstellingen zoals verwoord in hoofdstuk 3 van Agenda 21 naar het beleid te vertalen ?

2. Werd met dit doel reeds een zekere decentralisatie naar het lokale niveau doorgevoerd ?

Antwoord

[BUL. NR 19 (93-94)]

De vraag van het lid heeft inhoudelijk hoofdzakelijk betrekking op onderwijs, gezondheidszorg, sociale zaken, e.d.

Ik verwijs hem dan ook naar mijn ter zake bevoegde collega's.

T. KELCHTERMANS

VLAAMSE MINISTER VAN OPENBARE WERKEN, RUIMTELIJKE ORDENING EN BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN

Vraag nr. 305

van 21 juni 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 18 (93-94)]

Agenda 21 van Unced-conferentie - Geïntegreerd beheer van de kustzones

Hoofdstuk zeventien van Agenda 21 heeft de oceanen als onderwerp. Dit hoofdstuk omvat alle relevante beleidsmaatregelen ten aanzien van de bescherming van mariene ecosystemen. Het mariene ecosysteem moet, gezien haar enorme invloed op ons bestaan, prioritair worden beschermd tegen de schadelijke effecten van menselijke activiteiten. Bovendien moet op een verstandige en duurzame manier gebruik worden gemaakt van de daarin aanwezige voedselbronnen en grondstoffenvoorraden. Bij de uitwerking van dit hoofdstuk ligt de nadruk op principes van beleidsintegratie, voorzorg, "capacity building" en internationale samenwerking.

Eén van de concrete actiepunten van dit hoofdstuk is het geïntegreerde beheer van de kustzones en de EEZ in het kader van duurzame ontwikkeling. Het doel hiervan is de realisatie van een evenwicht tussen produktiviteit en biologische diversiteit en een gezond marien ecosysteem. Binnen dit kader wordt ervoor gepleit dat het Vlaams gewest een kustbestemmingsplan opstelt als gebiedsgericht project binnen het Structuurplan Vlaanderen, waarin kritische gebieden, uitbreidingszones, gebruikskonflikten en beheersprioriteiten worden aangeduid. Een dergelijk plan moet de integratie van het beheer, dat nu nog vaak onsamenhangend van aard is, ten goede komen.

1. Welke concrete maatregelen werden door de minister reeds genomen om de doelstellingen zoals vertaald in Hoofdstuk 17 van Agenda 21 naar zijn beleidsterrein te vertalen ?

2. In welke mate wordt binnen het Structuurplan Vlaanderen ruimte voorzien voor een kustbestemmingsplan ? Werd dergelijk bestemmingsplan reeds opgesteld ? Zo ja, wat zijn de krachtlijnen van dit plan ? Zo neen, lijkt de opstelling van dergelijk plan niet zinvol ?

Antwoord

[BUL. NR 20 (93-94)]

De in hoofdstuk 17 van Agenda 21 van de Unced-conferentie voorgestelde bescherming van mariene ecosystemen en het bepleiten van het opstellen van een kustbestemmingsplan waarin de kritische gebieden, uitbreidingszones, gebruikskonflikten en beheersprioriteiten worden aangeduid, genieten onze volle aandacht. Ook in de gewenste ruimtelijke structuur van het RSV werd hier aandacht aan besteed. De Vlaamse kustzone bekleedt er in haar totaliteit een cruciale plaats in de natuurlijke structuur van Vlaanderen. Door middel van uitvoeringsplannen op Vlaams niveau (afbakenings-, bestemmings-, inrichtings- en beheersplannen) zal de ecologische samenhang tussen de verschillende gebieden versterkt worden in het bijzonder de ecologische relatie tussen de zee en het achterland.

Omdat de Vlaamse kust ook belangrijke economische (havenactiviteiten, toerisme, ...) en huisvestingspotenties

heeft wordt ze tevens als grensoverschrijdend stedelijk netwerk op Vlaams niveau geselecteerd en afgebakend. Een stedelijk netwerk is een samenhangend en complementair geheel van stedelijke gebieden, kleine steden, hoofddorpen en dorpen, waarbij een kwalitatief en kwantitatief concentratiebeleid (gedeconcentreerde bundeling) er voor zorgt dat de groei selectief opgevangen wordt in de stedelijke gebieden. Door deze bundeling kan een ruimtelijke en maatschappelijke meerwaarde ontstaan.

Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen onderkent dus het belang van de Vlaamse kustzone en stelt dat ze samenhangend geheel door middel van uitvoeringsplannen op Vlaams niveau gestructureerd moet worden.

Daarnaast heeft ook de provincie West-Vlaanderen reeds initiatieven genomen om door middel van Structuurplan van de Kustzone (voorontwerp februari 1994) de ruimtelijke ontwikkeling van de Kust in goede banen te leiden.

Hiermee is dan ook de basis gelegd voor een samenwerking en afstemming tussen de Vlaamse en de provinciale ruimtelijke planning, die in een nieuw Vlaams decreet op de ruimtelijke ordening en de stedenbouw spoedig haar beslag moet kunnen krijgen.

T. KELCHTERMANS

VLAAMSE MINISTER VAN OPENBARE WERKEN, RUIMTELIJKE ORDENING EN BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN

Vraag nr. 356

van 6 september 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 21 (93-94)]

Vertaling Agenda 21 van Unced-conferentie - Inspraak van achtergestelde groepen

In zijn antwoord op vraag nr. 310 van 22 juni 1994 antwoordt de minister dat de vraag inhoudelijk hoofdzakelijk betrekking heeft op onderwijs, gezondheidszorg, sociale zaken, en dergelijke en hij aldus naar de ter zake bevoegde achtbare collega's verwijst. Mag ik er de minister op wijzen dat de vraag in hoofdzaak handelde over het betrekken van achtergestelde groepen bij het beleid, met name door onder andere de besluitvorming ter zake te decentraliseren en de genoemde bevolkingsgroepen de middelen te bieden om hun visies naar het beleid te laten doorstromen. Daaruit moet ik afleiden dat de uitvoering van hoofdstuk 3 van de Agenda 21 wel mede behoort tot de bevoegdheid van de minister.

1. Welke concrete initiatieven werden door de minister reeds genomen om de meest achtergestelde groepen binnen onze samenleving bij het beleid te betrekken ? Werden hierbij de gemeentelijke overheden betrokken ?

2. Op welke manier wordt momenteel gegarandeerd dat de visie die binnen deze bevolkingsgroep leeft naar het lokale en gewestelijke bestuursniveau kan doorstromen ? Worden hiertoe aan organisaties die kansarmen bereiken middelen geboden ? Zo ja, welke middelen worden geboden ?

Antwoord

[BUL. NR 21 (93-94)]

Vooreerst moet ik mijn antwoord op vraag nr. 310 van 22 juni 1994, waarnaar het lid refereert, bevestigen.

Inderdaad, in mijn hoedanigheid van Vlaamse minister bevoegd voor het toezicht op gemeenten en provincies kadert een beleid inzake inspraak van achtergestelde groepen als dusdanig niet binnen mijn opdracht.

Uiteraard doet een en ander geen afbreuk aan de initiatieven die de gemeenten ter zake in het raam van hun autonomie nemen.

Wel is het zo dat mijn geachte voorganger, de heer Luc Van den Bossche, tot 1989 over een bijzonder krediet beschikte ter ondersteuning van het gemeentelijk beleid ten aanzien van de zwakke bevolkingsgroepen.

Bij decreet van 31 juli 1990 werd het Vlaams Fonds voor de Integratie van Kansarmen (VFIK) ingesteld waarvan de bevoegdheid heden ten dage ligt bij mijn collega van Tewerkstelling en Sociale Zaken, mevrouw Leona Detiège.

Verder is mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, de functioneel bevoegde minister voor o.a. het minderhedenbeleid.

Zoals het lid dus wel zal willen vaststellen, kadert het beleid in de desbetreffende materie als dusdanig wel degelijk binnen de bevoegdheden van mijn reeds genoemde collega's.

T. KELCHTERMANS

VLAAMSE MINISTER VAN OPENBARE WERKEN, RUIMTELIJKE ORDENING EN

BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN

Vraag nr. 326

van 18 juli 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 19 (93-94)]

Vertaling Agenda 21 van Unced-conferentie - Vertegenwoordiging van vrouwen

Hoofdstuk 24 van de Agenda 21 van de Unced-conferentie heeft speciale aandacht voor de rol die vrouwen spelen in duurzame ontwikkeling. Te vaak wordt voorbijgegaan aan de bijdrage die vrouwen leveren aan economische ontwikkeling en besluitvorming. Het is dan ook volkomen logisch dat zij gelijkwaardig vertegenwoordigd zijn in besluitvorming, niet alleen aangaande milieu en ontwikkeling, maar in alle aspecten van het openbare leven. Concreet moet ook de Vlaamse overheid op alle niveaus stappen ondernemen om de vertegenwoordiging van vrouwen in besluitvormingsorganen, adviesorganen en openbare instellingen te verhogen en een gelijkwaardige vertegenwoordiging te bereiken en te garanderen.

1. Welke concrete maatregelen werden door de minister reeds genomen om de doelstellingen zoals vertaald in hoofdstuk 24 van Agenda 21 naar zijn beleidsterrein te vertalen ?

2. Hoeveel vrouwen zijn vertegenwoordigd in ieder van de adviesorganen die ressorteren onder de bevoegdheid van de minister, in 1980, 1990 en 1993 ? Welke evolutie m.b.t. de vertegenwoordiging van vrouwen valt in ieder van deze adviesorganen waar te nemen ? Welke concrete maatregelen werden door de minister genomen om de vertegenwoordiging van vrouwen in deze organen te verhogen ?

3. Hoeveel vrouwen zijn vertegenwoordigd in ieder van de besluitvormingsorganen die ressorteren onder de bevoegdheid van de minister, in 1980, 1990 en 1993 ? Welke evolutie m.b.t. de vertegenwoordiging van vrouwen valt in ieder van deze besluitvormingsorganen waar te nemen ? Welke concrete maatregelen werden door de minister genomen om de vertegenwoordiging van vrouwen in deze organen te verhogen ?

4. Hoeveel vrouwen zijn vertegenwoordigd in ieder van de openbare instellingen die ressorteren onder de bevoegdheid van de minister, in 1980, 1990 en 1993 ? Welke evolutie m.b.t. de vertegenwoordiging van vrouwen valt in ieder van deze openbare instellingen waar te nemen ? Welke concrete maatregelen werden door de minister genomen om de vertegenwoordiging van vrouwen in deze instellingen te verhogen ?

5. Hoeveel vrouwen zijn vertegenwoordigd in de diensten van de administratie die onder de bevoegdheid ressorteren van de minister, in 1980, 1990 en 1993 ? Hoe is de vertegenwoordiging van vrouwen per niveau ? Welke evolutie valt hierin waar te nemen sinds 1980 ? Welke concrete maatregelen werden door de minister genomen om de vertegenwoordiging van vrouwen te verhogen ?

6. Hoeveel vrouwen zijn vertegenwoordigd in het kabinet van de minister ? Hoe is de vertegenwoordiging per niveau ?

N.B. : Deze vraag werd aan alle Vlaamse ministers gesteld.

Antwoord

[BUL. NR 21 (93-94)]

In antwoord op zijn vraag kan ik het lid mededelen dat hem een gecoördineerd antwoord zal bezorgd worden door de minister-president van de Vlaamse regering.

T. KELCHTERMANS

VLAAMSE MINISTER VAN OPENBARE WERKEN, RUIMTELIJKE ORDENING EN, BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN

Vraag nr. 329

van 26 juli 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 19 (93-94)]

[BUL. NR 20 (93-94)]

Actieprogramma's Agenda 21 - Rol van de jeugd

Hoofdstuk 25 van Agenda 21 heeft als centraal thema de rol van de jeugd. De jeugd moet nl. toegang hebben tot educatie en vervolgens tot de arbeidsmarkt en andere voorwaarden die hen in staat moeten stellen een beter leven te leiden. Bovendien kunnen zij, goed opgeleid, een belangrijke bijdrage leveren aan de bescherming van het milieu en aan duurzame sociale en economische ontwikkeling. Om dit te realiseren moeten de overheden volgens Agenda 21 de jeugd betrekken bij de besluitvorming, maar moeten ook de milieu-omstandigheden waarin jongeren leven verbeteren.

M.b.t. de milieu-omstandigheden kan in de eerste plaats de verkeersveiligheid worden genoemd. Jongeren moeten

zich immers op een veilige, gezonde en milieuvriendelijke manier kunnen verplaatsen. De verkeersstatistieken tonen aan dat dit in Vlaanderen nog niet het geval is. Er zijn dan ook snelheidsverlagende ingrepen nodig, zoals autoluwe stadszones, verkeersvertragende infrastructuur enzovoort. Bovendien moet er, vooral op lokaal vlak, op worden toegezien dat in en om woonkernen een minimum aan vrij toegankelijke speelruimte beschikbaar is.

1. Welke concrete maatregelen heeft de minister reeds genomen om de doelstellingen zoals gesteld in hoofdstuk 25 van de Agenda naar zijn beleidsterrein te vertalen ?
2. Welke specifieke infrastructuraanpassingen werden het laatste jaar doorgevoerd met het oog op de verbetering van de verkeersveiligheid van jongeren ? Welke structuurplannen worden met dit doel nog voorbereid ?
3. Is momenteel voldoende toegankelijke groene speelruimte in de buurt van woonkernen aanwezig ? Welke concrete inspanningen worden geleverd om de aanwezige groene speelruimte uit te breiden ? Op wiens initiatief gebeurt dit ?

Antwoord
[BUL. NR 03 (94-95)]

1. Bij Openbare Werken en Ruimtelijke Ordening worden allerlei maatregelen getroffen die de verkeersveiligheid in het algemeen bevorderen. Uiteraard komen deze ook de jeugd ten goede.
2. In de beleidsverklaring van april 1992 wordt het verhogen van de verkeersveiligheid als eerste prioriteit gesteld. Wat de concrete realisaties betreft wordt verwezen naar het programma van de leefbare doortochten, de versnelde aanleg van fietspaden langs gewestwegen, het heraanleggen van gevaarlijke kruispunten, het wegwerken van zwarte punten en de steun aan gemeenten bij het opzetten van gebieden "zone 30".

Daarenboven heb ik, om de veiligheid van de schoolgaande jeugd te bevorderen, beslist dat niet met driekleurig-lichtinstallatie beveiligde voetgangersoversteekplaatsen aan schoolingangen, kunnen worden uitgerust met een bi-flash-installatie. Deze worden, op verzoek van de betrokken gemeentebesturen, geplaatst op kosten van het Vlaamse Gewest.

Het in opmaak zijnde Structuurplan Vlaanderen richt zich op de planmatige aanpak van de ruimtelijke ordening in Vlaanderen, waarbij de duurzame ontwikkeling centraal staat. Deze dient uitdrukkelijk de mogelijkheden van de toekomstige generaties te vrijwaren en de levenskwaliteit nu en in de toekomst te bevorderen.

3. Bij de aanleg van nieuwe woonwijken, bijvoorbeeld in het kader van sociale initiatieven, wordt aandachtig toegezien op de aanleg van voldoende groene speelruimtes. Verschillende elementen spelen in deze afwegingen een rol. Zo kan onder andere worden rekening gehouden met de in de buurt reeds aanwezige mogelijkheden tot recreatie. Het is begrijpelijk dat speelruimtes veel moeilijker te realiseren zijn in oude historisch gegroeide, landelijke of stedelijke kernen. Problemen van eigendomsstructuren, grondverwervingen en dergelijke, bemoeilijken de realisatie van initiatieven die door de lokale besturen kunnen genomen worden.

T. KELCHTERMANS

VLAAMSE MINISTER VAN OPENBARE WERKEN, RUIMTELIJKE ORDENING EN
BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN

Vraag nr. 41

van 14 november 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 05 -94-95)]

Zie :

Minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting

Vraag nr. 20

van 14 november 1994

van de heer J. DE MOL

H. WECKX

VLAAMSE MINISTER VAN CULTUUR EN BRUSSELSE AANGELEGENHEDEN

Vraag nr. 173

van 18 juli 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 18 (93-94)]

Vertaling Agenda 21 van Unced-conferentie - Vertegenwoordiging van vrouwen

Hoofdstuk 24 van de Agenda 21 van de Unced-conferentie heeft speciale aandacht voor de rol die vrouwen spelen in duurzame ontwikkeling. Te vaak wordt voorbijgegaan aan de bijdrage die vrouwen leveren aan economische ontwikkeling en besluitvorming. Het is dan ook volkomen logisch dat zij gelijkwaardig vertegenwoordigd zijn in besluitvorming, niet alleen aangaande milieu en ontwikkeling, maar in alle aspecten van het openbare leven. Concreet moet ook de Vlaamse overheid op alle niveaus stappen ondernemen om de vertegenwoordiging van vrouwen in besluitvormingsorganen, adviesorganen en openbare instellingen te verhogen en een gelijkwaardige vertegenwoordiging te bereiken en te garanderen.

1. Welke concrete maatregelen werden door de minister reeds genomen om de doelstellingen zoals vertaald in hoofdstuk 24 van Agenda 21 naar zijn beleidsterrein te vertalen ?

2. Hoeveel vrouwen zijn vertegenwoordigd in ieder van de adviesorganen die ressorteren onder de bevoegdheid van de minister, in 1980, 1990 en 1993 ? Welke evolutie met betrekking tot de vertegenwoordiging van vrouwen valt in ieder van deze adviesorganen waar te nemen ? Welke concrete maatregelen werden door de minister genomen om de vertegenwoordiging van vrouwen in deze organen te verhogen ?

3. Hoeveel vrouwen zijn vertegenwoordigd in ieder van de besluitvormingsorganen die ressorteren onder de bevoegdheid van de minister, in 1980, 1990 en 1993 ? Welke evolutie met betrekking tot de vertegenwoordiging van vrouwen valt in ieder van deze besluitvormingsorganen waar te nemen ? Welke concrete maatregelen werden door de minister genomen om de vertegenwoordiging van vrouwen in deze organen te verhogen ?

4. Hoeveel vrouwen zijn vertegenwoordigd in ieder van de openbare instellingen die ressorteren onder de bevoegdheid van de minister, in 1980, 1990 en 1993 ? Welke evolutie met betrekking tot de vertegenwoordiging van vrouwen valt in ieder van deze openbare instellingen waar te nemen ? Welke concrete maatregelen werden door de minister genomen om de vertegenwoordiging van vrouwen in deze instellingen te verhogen ?

5. Hoeveel vrouwen zijn vertegenwoordigd in de diensten van de administratie die onder de bevoegdheid ressorteren van de minister, in 1980, 1990 en 1993 ? Hoe is de vertegenwoordiging van vrouwen per niveau ? Welke evolutie valt hierin waar te nemen sinds 1980 ? Welke concrete maatregelen werden door de minister genomen om de vertegenwoordiging van vrouwen te verhogen ?

6. Hoeveel vrouwen zijn vertegenwoordigd in het kabinet van de minister ? Hoe is de vertegenwoordiging per niveau ?

N.B. : Deze vraag werd aan alle Vlaamse ministers gesteld.

Antwoord
[BUL. NR 18 (93-94)]

Ik heb de eer het lid mede te delen dat een gecoördineerd antwoord op zijn vraag verstrekt zal worden door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering.

H. WECKX

VLAAMSE MINISTER VAN CULTUUR EN BRUSSELSE AANGELEGENHEDEN

Vraag nr. 174

van 19 juli 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 19 (93-94)]

Vertaling Agenda 21 van Unced-conferentie - Participatie van jongeren en jongerenorganisaties

Hoofdstuk 25 van Agenda 21 van Unced-conferentie heeft als centraal thema de rol van de jeugd. De jeugd moet met name toegang hebben tot educatie en vervolgens de arbeidsmarkt en andere voorwaarden die hen in staat moeten stellen een beter leven te leiden. Bovendien kunnen zij, goed opgeleid, een belangrijke bijdrage leveren aan de bescherming van het milieu en aan duurzame sociale en economische ontwikkeling. Om dit te realiseren moeten de overheden volgens Agenda 21 de jeugd betrekken bij de besluitvorming. Jongeren moeten meer betrokken worden bij het beleidsvoorbereidend overleg, zowel in het algemeen als voor milieu- en ontwikkelingsvraagstukken in het bijzonder. Aanbevelingen en beleidsadviezen van jongerenorganisaties en jeugdconferenties moeten dan ook bij de besluitvorming mee overwogen worden. Om dit te realiseren moet een procedure worden uitgewerkt die de jongeren daadwerkelijk dichter bij het beleid moet brengen.

1. Welke inspanningen worden door de Vlaamse regering momenteel geleverd om de jongeren dichter bij de besluitvorming te brengen ?
2. Hoe worden jongeren en jongerenorganisaties momenteel betrokken bij het beleidsvoorbereidend overleg ? Hoe kan deze betrokkenheid geïntensifieerd worden en geïnstitutionaliseerd ?
3. Is er reeds sprake van een procedure volgens welke de participatie van jongeren en jongerenorganisaties kan worden verbeterd ?

Antwoord
[BUL. NR 19 (93-94)]

1. Momenteel zijn er vier wetgevende maatregelen die de betrokkenheid van jongeren bij de besluitvorming regelen.
 - a. Het decreet van 24 maart 1982 houdende de oprichting van de jeugdraad voor de Vlaamse Gemeenschap ;
 - b. het decreet van 22 januari 1975 houdende erkenning en subsidiëring van het landelijk georganiseerd jeugdwerk en het daarbij horend koninklijk besluit van 18 september 1975 inzake erkenning van het landelijk georganiseerd jeugdwerk ;

c. het decreet van 9 juni 1993 houdende de subsidiëring van gemeentebesturen en de Vlaamse Gemeenschapscommissie voor het uitvoeren van een jeugdwerkbeleid ;

d. het decreet van 24 juli 1991 houdende de organisatie van het overleg en de inspraak in het gemeentelijk cultuurbeleid speciaal voor de jeugdsector gewijzigd bij decreet van 27 januari 1993.

2. Via de genoemde decreten worden jongeren en jongerenorganisaties betrokken bij zowel het beleidsvoorbereidend als beleidsopvolgend werk inzake jeugdwerkbeleid en dit zowel op het vlak van de Vlaamse Gemeenschap als op het vlak van de gemeenten, respectievelijk het Hoofdstedelijk Gewest.

3. In het kader van een reorganisatie van de inspraak inzake cultuurbeleid op het vlak van de Vlaamse Gemeenschap zal werk worden gemaakt van meer integratie van jongeren bij deze beleidsvoorbereiding.

Wat de gemeenten en het Hoofdstedelijk Gewest betreft ben ik van mening dat het genoemde decreet van 9 juni 1993 de beste procedure bevat inzake de betrokkenheid van jongeren en jeugdorganisaties. Deze mening wordt gestaafd door een actie-onderzoek dat in 10 gemeenten in Vlaanderen in 1993 en 1994 werd uitgevoerd in opdracht van de Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden en waarvan het eindrapport eind 1994 beschikbaar zal zijn.

H. WECKX

VLAAMSE MINISTER VAN CULTUUR EN BRUSSELSE AANGELEGENHEDEN

Vraag nr. 195

van 6 september 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 21 (93-94)]

Vertaling Agenda 21 van Unced-conferentie - Educatieve voorlichtingsprogramma's

In hoofdstuk 27 van de Agenda 21 wordt de rol van NGO's belicht. Er wordt van uitgegaan dat NGO's een vitale rol spelen in de participatiedemocratie en bijgevolg moeten erkend worden als volwaardige partners bij de implementatie van de Agenda 21. De ervaring wijst echter uit dat zowel op het vlak van volwaardige participatie als inzake onafhankelijkheid de NGO-situatie ook in Vlaanderen nog niet echt ideaal te noemen is. Niet zelden worden NGO's betrokken in overlegstructuren om het besluitvormingsproces te legitimeren, terwijl met hun inbreng uiteindelijk weinig rekening wordt gehouden.

In Agenda 21 wordt daarom in dit kader onder andere gepleit voor de herziening van de overheidsinformatiesystemen. Zo zou de openbare omroep op vlak van educatie en informatie haar taak als "educatief voorlichter" ernstig moeten invullen en actualiseren. Er is duidelijk behoefte aan goede voorlichtingsprogramma's die het duurzaamheidsconcept vertalen in interessante (multi)culturele uitzendingen en kwaliteitsamusementsprogramma's.

1. Welke concrete maatregelen heeft de minister reeds genomen om de doelstellingen zoals gemeld in hoofdstuk 27 van de Agenda naar zijn beleidsterrein te vertalen ?

2. In welke mate wordt reeds met het duurzaamheidsconcept rekening gehouden bij de programmatie van de openbare omroep ?

3. Welke programma's werden reeds rechtstreeks of onrechtstreeks gewijd aan duurzame ontwikkeling ? Wat is de tijdsduur van deze programma's ?

4. Passen deze programma's in een duidelijke strategie om aan het duurzaamheidsaspect aandacht te besteden ?

H. WECKX

VLAAMSE MINISTER VAN CULTUUR EN BRUSSELSE AANGELEGENHEDEN

Vraag nr. 22

van 14 november 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 05 (94-95)]

Zie :

Minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting

Vraag nr. 20

van 14 november 1994

van de heer J. DE MOL

Antwoord

[BUL. NR 5 (94-95)]

In antwoord op zijn vraag deel ik het lid mede dat een gecoördineerd antwoord op zijn vraag zal verstrekt worden door de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting.

L. VAN DEN BOSSCHE

VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS EN AMBTENARENZAKEN

Vraag nr. 155

van 6 juni 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 17 (93-94)]

Agenda 21 van Unced-conferentie - Verband armoede en aantasting milieu en bestrijding armoede voor duurzame economische ontwikkeling

Agenda 21 is een globaal en uitgebreid actieprogramma betreffende een duurzaam milieu- en ontwikkelingsbeleid voor de 21ste eeuw dat werd goedgekeurd tijdens de Unced-conferentie. Deze Agenda houdt een aantal actieprogramma's in die door de nationale staten moeten worden vertaald naar het eigen beleid.

In hoofdstuk 3 van de Agenda wordt ingegaan op het verband tussen armoede en de aantasting van het milieu en wordt aangetoond waarom ook de bestrijding van de armoede een basisvoorwaarde is voor het realiseren van een duurzame economische ontwikkeling. In concreto betekent dit dat voor iedereen voldoende kansen moeten worden gecreëerd om in het levensonderhoud te voorzien, daarvoor de nodige financieringsbronnen moeten komen en via educatie, gezondheidszorg en emancipatie bij voorrang moet geïnvesteerd worden in de produktiefactor "mens". Belangrijk daarbij is dat de geïntegreerde beleidsprogramma's inzake armoedebestrijding zich vooral richten op achtergestelde bevolkingsgroepen en dat de bevoegdheden en verantwoordelijkheden worden gelokaliseerd op het meest geschikte niveau.

Een concreet actiepunt dat hieruit kan worden afgeleid is dat de betrokken bevolking, met accent op de meestal achtergestelde groepen, meer bij het beleid moeten worden betrokken. Hiertoe is het aangewezen :

- dat bij de besluitvorming inzake programma's die op deze kansarme bevolkingsgroepen betrekking hebben de organisaties die kansarmen beter bereiken worden betrokken en een zekere decentralisatie naar het lokale niveau wordt doorgevoerd ;
- dat aan deze bevolkingsgroepen specifieke educatie en scholing met behulp van specifieke structuren wordt aangeboden ;
- dat de genoemde organisaties de nodige middelen worden bezorgd om het doorstromen naar het beleid van de visie die binnen deze bevolkingsgroep leeft mogelijk te maken.

1. Welke maatregelen werden door de minister reeds genomen om de doelstellingen zoals verwoord in hoofdstuk 3 van de Agenda 21 naar het beleid te vertalen ?

2. Op welke manier worden kansarme bevolkingsgroepen, eventueel via de specifieke organisaties, betrokken bij dit beleid ? Welke specifieke maatregelen werden genomen om de kansarme bevolking dichterbij het beleid te betrekken ?

3. Werdt met dit doel reeds een zekere decentralisatie naar het lokale niveau doorgevoerd ?

4. Werden binnen het kader van de uitvoering van Agenda 21 de vermelde organisatiemiddelen bezorgd om de visies binnen de kansarme bevolkingsgroepen te laten doorstromen naar het beleidsniveau ? Zo ja, welke middelen ?

Antwoord

[BUL. NR 17 (93-94)]

1. In de Vlaamse regering is mijn collega mevrouw Detiège verantwoordelijk voor de coördinatie van het kansarmoedebeleid. Wat betreft de globale vragen in verband met de doelstellingen zoals verwoord in hoofdstuk 3 van de Agenda 21 wil ik dan ook naar haar verwijzen. Voor het onderwijs kan ik het lid volgende bijkomende informatie verstrekken.

2. Het departement Onderwijs neemt deel aan het overleg met als doel het Vlaams kansarmoedebeleid te adviseren en te coördineren. Het gaat om de Vlaamse Intersectoriële Commissie Armoedebestrijding (VICA) die onder meer een advies uitbrengt over de besteding van de middelen uit het Vlaams Fonds voor Kansarmoede, voorgesteld door de gemeenten. In VICA zijn diverse verenigingen betrokken die werken met en voor kansarmen. Daarnaast bestaat de mogelijkheid om in de gemeenten zelf kansarmen te betrekken bij de opzet en uitvoering van het lokaal kansarmoedebeleid. Voor wat dit aspect betreft kan ik eveneens verwijzen naar mijn collega mevrouw Detiège.

3. Elke school heeft ofwel een lokale raad ofwel een participatieraad. We moeten echter vaststellen dat kansarmen daarin onvoldoende aan bod komen. De laatste jaren werd wel werk gemaakt van een grotere betrokkenheid en openheid van de school via het schoolopbouwwerk. Scholen met kansarme migranten die extra middelen willen, kunnen een contract afsluiten met een externe organisatie om concreet te werken rond ouders en buurt.

4. De projecten schoolopbouwwerk worden vooral gefinancierd met projectmiddelen, meestal uit het Vlaams Fonds voor de Integratie van Kansarmen (VFIK).

L. VAN DEN BOSSCHE

VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS EN AMBTENARENZAKEN

Vraag nr. 162

van 18 juli 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 18 (93-94)]

Vertaling Agenda 21 van Unced-conferentie - Vertegenwoordiging van vrouwen

Hoofdstuk 24 van de Agenda 21 van de Unced-conferentie heeft speciale aandacht voor de rol die vrouwen spelen in duurzame ontwikkeling. Te vaak wordt voor

bijgegaan aan de bijdrage die vrouwen leveren aan economische ontwikkeling en besluitvorming. Het is dan ook volkomen logisch dat zij gelijkwaardig vertegenwoordigd zijn in besluitvorming, niet alleen aangaande milieu en ontwikkeling, maar in alle aspecten van het openbare leven. Concreet moet ook de Vlaamse overheid op alle niveaus stappen ondernemen om de vertegenwoordiging van vrouwen in besluitvormingsorganen, adviesorganen en openbare instellingen te verhogen en een gelijkwaardige vertegenwoordiging te bereiken en te garanderen.

1. Welke concrete maatregelen werden door de minister reeds genomen om de doelstellingen zoals vertaald in hoofdstuk 24 van Agenda 21 naar zijn beleidsterrein te vertalen ?

2. Hoeveel vrouwen zijn vertegenwoordigd in ieder van de adviesorganen die ressorteren onder de bevoegdheid

van de minister, in 1980, 1990 en 1993 ? Welke evolutie met betrekking tot de vertegenwoordiging van vrouwen valt in ieder van deze adviesorganen waar te nemen ? Welke concrete maatregelen werden door de minister genomen om de vertegenwoordiging van vrouwen in deze organen te verhogen ?

3. Hoeveel vrouwen zijn vertegenwoordigd in ieder van de besluitvormingsorganen die ressorteren onder de bevoegdheid van de minister, in 1980, 1990 en 1993 ? Welke evolutie met betrekking tot de vertegenwoordiging van vrouwen valt in ieder van deze besluitvormingsorganen waar te nemen ? Welke concrete maatregelen werden door de minister genomen om de vertegenwoordiging van vrouwen in deze organen te verhogen ?

4. Hoeveel vrouwen zijn vertegenwoordigd in ieder van de openbare instellingen die ressorteren onder de bevoegdheid van de minister, in 1980, 1990 en 1993 ? Welke evolutie met betrekking tot de vertegenwoordiging van vrouwen valt in ieder van deze openbare instellingen waar te nemen ? Welke concrete maatregelen werden door de minister genomen om de vertegenwoordiging van vrouwen in deze instellingen te verhogen ?

5. Hoeveel vrouwen zijn vertegenwoordigd in de diensten van de administratie die onder de bevoegdheid ressorteren van de minister, in 1980, 1990 en 1993 ? Hoe is de vertegenwoordiging van vrouwen per niveau ? Welke evolutie valt hierin waar te nemen sinds 1980 ? Welke concrete maatregelen werden door de minister genomen om de vertegenwoordiging van vrouwen te verhogen ?

6. Hoeveel vrouwen zijn vertegenwoordigd in het kabinet van de minister ? Hoe is de vertegenwoordiging per niveau ?

N.B. : Deze vraag werd aan alle Vlaamse ministers gesteld.

Antwoord

[BUL. NR 18 (93-94)]

Een gecoördineerd antwoord op deze vraag zal worden verstrekt door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering.

L. VAN DEN BOSSCHE

Vraag nr. 163

van 19 juli 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 18 (93-94)]

Vertaling Agenda 21 van Unced-conferentie - Toegang van jeugd tot educatie en arbeidsmarkt

Hoofdstuk 25 van de Agenda 21 van de Unced-conferentie heeft als centraal thema de rol van de jeugd. De jeugd moet met name toegang hebben tot educatie en vervolgens de arbeidsmarkt en andere voorwaarden die hen in staat moeten stellen een beter leven te leiden. Bovendien kunnen zij, goed opgeleid, een belangrijke bijdrage leveren aan de bescherming van het milieu en aan duurzame sociale en economische ontwikkeling. Om dit te kunnen realiseren moeten de educatiemogelijkheden voor jongeren en kinderen, zowel algemeen als specifiek gericht op duurzame ontwikkeling, verbeteren en uitbreiden. Suggesties in dit verband zijn : voorzien in meer mondiale vorming ; uitbreiden en aanmoedigen van de mogelijkheden om interdisciplinaire milieucursussen in het hoger onderwijs te volgen ; uitbreiden van de mogelijkheden om gerichte buitenschoolse activiteiten en schoolklassen te organiseren.

1. Welke concrete maatregelen werden door de minister reeds genomen om de doelstellingen zoals vertaald in hoofdstuk 25 van de Agenda 21 naar zijn beleidsterrein te vertalen ?

2. In welke mate wordt momenteel aan mondiale vorming gedaan ? Hoe kan deze vorming worden uitgebreid ? Worden reeds inspanningen geleverd om in meer mondiale vorming te voorzien ? Zo ja, welke inspanningen worden geleverd ?

3. Welke mogelijkheden bestaan om interdisciplinaire cursussen in het hoger onderwijs te volgen ? Hoe kunnen deze mogelijkheden worden aangemoedigd en uitgebreid ? Worden met dit doel concrete inspanningen geleverd ? Zo ja, welke ?

4. Hoe kunnen gerichte buitenschoolse activiteiten en schoolklassen in het kader van duurzame ontwikkeling worden uitgebreid ? Worden hiertoe reeds inspanningen geleverd ? Zo ja, welke concrete initiatieven worden in dit verband genomen ?

Antwoord

[BUL. NR 18 (93-94)]

1. Met de geplande invoering van de eindtermen in het onderwijs wordt een instrument ingebracht dat precies de bedoeling heeft om de educatiemogelijkheden van kinderen en jongeren zowel algemeen als specifiek te richten op duurzame ontwikkeling. Immers de eindtermen voorzien in een minimum dat een gemeenschappelijke basis geeft aan alle leerlingen. De suggesties opgenomen in hoofdstuk 25 van de Agenda 21 komen ten dele aan bod hetzij binnen een bepaald leerdomein hetzij vakoverschrijdend.

2. Mondiale vorming is een vrij brede omschrijving die vandaag reeds aan bod kan komen in diverse vakken zoals werkelijkheidsonderricht in het basisonderwijs, geschiedenis, maatschappelijke vorming, aardrijkskunde en andere in het secundair onder

wijs. Daarnaast is er in het secundair onderwijs reeds enkele jaren een dag voor de mondiale vorming. In dit kader moeten ook de inspanningen worden aangehaald rond het intercultureel onderwijs, acties rond milieu-educatie in samenwerking met de OESO en de EU.

3. Wat uw vraag betreft over de mogelijkheden om interdisciplinaire cursussen in het hoger onderwijs te volgen, verwijs ik het lid naar de bestaande regelgeving en de achterliggende filosofie.

Het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap verleende de universiteiten een volledige programmeervrijheid. Het onderscheid tussen "wettelijke" en "niet-wettelijke" graden werd opgeheven. Er zijn nu enkel "academische" graden.

De universiteiten zijn dus vrij interdisciplinaire cursussen aan te bieden en dat doen zij ook, vooral in de eerste cyclus. Het academisch (=universitair) onderwijs is immers het op het wetenschappelijk onderzoek gestoeld onderwijs dat in zijn geheel bijdraagt tot de algemeen menselijke vorming en voorbereidt op de zelfstandige beoefening van de wetenschap of toepassing van de wetenschappelijke kennis (artikel 5 van het universiteitsdecreet). Na een academische (basis-)opleiding kan de afgestudeerde een "aanvullende" opleiding volgen. Dit is een voortgezette academische opleiding die gericht is op een aanvulling of verbreding van één of meerdere academische opleidingen van de tweede cyclus. De duur van zo een opleiding bedraagt 1 academiejaar.

Hetzelfde geldt voor de hogescholen. Het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap verleent ook de hogescholen de vrijheid om voor elke opleiding zelf het opleidingsprogramma uit te tekenen. Dit programma moet gericht zijn op welomschreven doelstellingen inzake kennis, inzicht, vaardigheden en attitudes waarover degene die de opleiding voltooit, dient te beschikken. Ook het onderwijs verstrekt door de hogescholen moet bijdragen tot de algemeen menselijke vorming en voorbereiden op de toepassing van de wetenschappen, het zelfstandig denken en het ontwikkelen van de creativiteit. Deze opdracht en de programmavrijheid, bieden de hogescholen ruimschoots de mogelijkheid om interdisciplinaire cursussen aan te bieden. Ook aan de hogescholen kunnen voortgezette opleidingen worden georganiseerd (specialisatie of

aanvulling), waar ook deze cursussen aan bod kunnen komen. Binnen het hoger onderwijs verstrekt door de hogescholen zijn er twee interdisciplinaire basisopleidingen in de sector "milieu" : in het studiegebied handelswetenschappen en bedrijfskunde bestaat er binnen de driejarige opleiding bedrijfsbeheer de optie "milieuadministratie". Vanaf het academiejaar 1995-1996 kan er in het studiegebied industriële wetenschappen en technologie de vierjarige opleiding tot "industriële ingenieur in milieukunde" worden gevolgd.

4. Scholen kunnen projecten opzetten die een extra-scolair luik bevatten. De regelgeving voorziet die mogelijkheid. Zij verschilt voor het basis en het secundair onderwijs. Concrete initiatieven moeten door de scholen zelf worden genomen.

L. VAN DEN BOSSCHE

VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS EN AMBTENARENZAKEN

Vraag nr. 180

van 6 september 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 21 (93-94)]

Vertaling Agenda 21 van Unced-conferentie - GIS-Vlaanderen

Agenda 21 is een globaal en uitgebreid actieprogramma betreffende een duurzaam milieu- en ontwikkelingsbeleid voor de 21ste eeuw dat werd goedgekeurd tijdens de Unced-conferentie. Deze Agenda houdt een aantal actieprogramma's in die door de nationale staten moeten worden vertaald naar het eigen beleid.

In hoofdstuk 4 van de Agenda staat de verandering van de consumptiepatronen centraal. Met name wordt in dit hoofdstuk ingegaan op de niet-duurzame consumptiepatronen die als belangrijkste oorzaak van de achteruitgang van het wereldmilieu worden beschouwd en leiden tot armoede en ongelijkheid. In hetzelfde hoofdstuk worden aanzetten gegeven tot de ontwikkeling van nationale beleidsstrategieën die deze patronen moeten ombuigen. Enerzijds moeten producenten aangespoord worden productieprocessen uit te bouwen die minder energie en grondstoffen opslorpen en zo weinig mogelijk afval produceren. Anderzijds moet de consument aangezet worden tot een andere manier van consumeren door hem te wijzen op de schadelijke effecten van zijn koopgedrag. Agenda 21 voorziet hiertoe in enkele concrete activiteiten.

Eén van deze actiepunten is de uitbouw van de vereiste logistiek en methodologie.

Graag vernam ik van de minister in het kader van dit hoofdstuk van Agenda 21 hoever het staat met de operationalisering van GIS-Vlaanderen ?

Welke concrete maatregelen werden hiertoe reeds genomen ?

Antwoord

[BUL. NR 21 (93-94)]

De Vlaamse Regering heeft op 25 mei 1994 een aantal beslissingen genomen met het doel het GIS-Vlaanderen verder uit te bouwen volgens de adviezen van het Wetenschappelijk Comité GIS-Vlaanderen.

Het GIS-Vlaanderen wordt in essentie gedefinieerd als een samenwerkingsverband dat, op een flexibele manier en via een gefaseerde aanpak, streeft naar een optimaal gebruik van GIS binnen het Vlaamse Gewest (dit is alle Vlaamse overheidsdiensten alsook nutsbedrijven, onderzoeksinstellingen en derden). Hierdoor wordt het mogelijk om dubbel gebruik te vermijden, kostendelend en kostenbesparend te werken en een maximale uitwisselbaarheid te bereiken.

Er worden drie schaalniveau's gehanteerd (klein-, midden- en grootschalig), afhankelijk van de soort toepassing. Om de uitwisseling van gegevens te waarborgen zal gestreefd worden om dezelfde basiskaart(en) te gebruiken.

Als coördinerend minister treedt de minister bevoegd voor het informaticabeleid op. De coördinatie en technische ondersteuning zal gebeuren door een nog op te richten Ondersteunend Centrum, wetenschappelijk bijgestaan door een geografische informatieraad (GI-raad).

Momenteel worden de oprichtingsmodaliteiten van het Centrum onderzocht op het vlak van personeelsbezetting, infrastructuur, situering, bevoegdheid en budgettaire mogelijkheden.

Er is nog geen definitieve beslissing genomen voor wat betreft de situering van het Ondersteunend Centrum binnen het geheel van de Vlaamse overheidsinstanties.

Een concreet voorstel dat in ruime mate rekening houdt met de expertise van de VLM wordt thans besproken in een interkabinettenwerkgroep. Het zal binnen afzienbare tijd ter goedkeuring voorgelegd worden aan de Vlaamse Regering.

L. VAN DEN BOSSCHE

VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS EN AMBTENARENZAKEN

Vraag nr. 20

van 14 november 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 04 (94-95)]

Vertaling actieprogramma's Agenda 21 - Middelen, besteding, bestemming

Hoofdstuk 33 van de Agenda 21 behandelt de financiering van de Agenda 21. Volgens Unced hebben de ontwikkelingslanden, voor de uitvoering van de in Agenda 21 opgesomde activiteiten gedurende de periode 1993-2000 jaarlijks meer dan 600 miljard dollar nodig. Van dit bedrag moet de internationale gemeenschap 125 miljard dollar bijeenbrengen.

De Vlaamse omzetting van Agenda 21 vraagt echter ook een aantal financiële inspanningen.

1. Welke financiële middelen werden tot nog toe vrijgemaakt en besteed aan de omzetting van de doelstellingen van de Agenda 21 naar de beleidsterreinen van de minister ?

2. Waaraan werden deze middelen besteed ?

3. Welke middelen voor de omzetting van Agenda 21 worden in zijn begroting voor 1995 uitgetrokken ? Waarvoor zijn ze bestemd ?

N.B. : Deze vraag wordt gesteld aan alle Vlaamse ministers.

Antwoord
[BUL. NR 04 (94-95)]

Een gecoördineerd antwoord op bovenvermelde vraag van het raadslid zal worden verstrekt door de Vlaamse minister, bevoegd voor Leefmilieu.

J. SAUWENS

VLAAMSE MINISTER VAN VERKEER, BUITENLANDSE HANDEL EN STAATSHERVORMING

Vraag nr. 118

van 10 juni 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 17 (93-94)]

Actieprogramma's Agenda 21 - Integratie van milieu en ontwikkeling in de besluitvorming

Hoofdstuk acht van Agenda 21 heeft de integratie van milieu en ontwikkeling in de besluitvorming als onderwerp. Dit hoofdstuk behandelt met name de mogelijkheden om de zorg voor het milieu en de natuur beter te integreren in de sociaal-politieke besluitvorming. Een van deze mogelijkheden is de integratie van milieu en ontwikkeling in het beleid, de planning en het beheer.

In het kader hiervan dienen milieu- en ontwikkelingsoverwegingen te worden geïntegreerd in het Vlaams beleid met betrekking tot buitenlandse handel. Het Vlaams Gewest is immers actief op dit terrein met FITA en VDBH.

1. Wordt in het Vlaams beleid met betrekking tot buitenlandse handel rekening gehouden met milieu-overwegingen ? Zo ja, op welke wijze en in welke mate ?
2. Wordt in het Vlaams beleid met betrekking tot buitenlandse handel rekening gehouden met ontwikkelingsoverwegingen ? Zo ja, op welke wijze en in welke mate ?
3. Worden reeds de dossiers van FITA onderworpen aan een milieu-evaluatie ? Zo ja, op welke wijze en in welke mate ?

Antwoord

[BUL. NR 18 (93-94)]

Ik kan het lid mededelen dat de bevordering van de buitenlandse handel in Vlaamse goederen en diensten, vooral dan van de uitvoer ervan, evenals het uittekenen van het imago van Vlaanderen als internationale businesspartner, samen de hoofdopdracht vormen van de Vlaamse Dienst voor de Buitenlandse handel (VDBH).

In zijn beleid houdt de VDBH in de mate van het mogelijke rekening met milieu- en ontwikkelingsoverwegingen, daar waar dit betrekking heeft op zijn "actieradius".

J. SAUWENS

VLAAMSE MINISTER VAN VERKEER, BUITENLANDSE HANDEL EN STAATSHERVORMING

Vraag nr. 129

van 7 juli 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 18 -93-94)]

Vertaling Agenda 21 van Unced-conferentie - Verhandelen van gevaarlijke stoffen

Hoofdstuk negentien van de Agenda 21 handelt over het milieuverantwoord beheer van gevaarlijke stoffen. De risico's van het gebruik van milieugevaarlijke stoffen moeten zoveel mogelijk worden beperkt door toepassing van het voorzorgsprincipe en door een brede analyse van de levenscyclus van de stof. Dit hoofdstuk van de Agenda 21 bevat hiertoe een heel reeks acties die vooral gericht zijn op het beheer en op internationale samenwerking.

Eén van de actiepunten van dit hoofdstuk is het voorkomen van internationale illegale handel in gevaarlijke produkten. Deze handel moet onder andere worden voorkomen door meer effectieve controle. In dit opzicht moet worden geopteerd voor de vervanging van het principe van voorafgaandelijke inlichting van staten van de invoer van sommige giftige en gevaarlijke stoffen door de expliciete toelating door de staten van ontvangst of doorvoer. Het principe van 'prior informed consent' dat reeds werd erkend door de Europese Gemeenschap heeft bovendien een te beperkt toepassingsgebied.

1. Welke concrete maatregelen werden door de minister reeds genomen om de doelstellingen zoals vertaald in hoofdstuk 19 van de Agenda 21 naar zijn beleidsterrein te vertalen ?

2. Wat is het standpunt van de minister met betrekking tot het principe van voorafgaandelijke erkenning ? Wat is het standpunt van de minister met betrekking tot het principe van expliciete toelating door het land van ontvangst of van doorvoer ?

3. Werden door de Vlaamse regering op internationaal niveau reeds inspanningen geleverd om het meldingsprincipe te ontvangen door de expliciete toelating door het land van ontvangst of van doorvoer ? Zo ja, welke stappen werden door Vlaanderen reeds gezet ? Zo neen, denkt de minister op het internationaal vlak dergelijke stappen te zullen zetten ?

J. SAUWENS

VLAAMSE MINISTER VAN VERKEER, BUITENLANDSE HANDEL EN STAATSHERVORMING

Vraag nr. 134

van 18 juli 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 19 (93-94)]

Zie :

Minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting

Vraag nr. 253

van 18 juli 1994

van de heer J. DE MOL

Antwoord
[BUL. NR 19 (93-94)]

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering.

J. SAUWENS

VLAAMSE MINISTER VAN VERKEER, BUITENLANDSE HANDEL EN STAATSHERVORMING

Vraag nr. 142

van 6 september 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 21 (93-94)]

Agenda 21 - Unced-conferentie - Rol van de VDBH

Op vraag nr. 118 van 10 juni 1994 omtrent de integratie van milieu en ontwikkeling in de besluitvorming antwoordde de minister enkel dat in zijn beleid de VDBH in de mate van het mogelijke rekening met milieu- en ontwikkelingsoverwegingen houdt, daar waar dit betrekking heeft op zijn "actieradius". In zijn antwoord bleven tal van gestelde vragen onbeantwoord.

Er dient nogmaals op gewezen dat in het kader van hoofdstuk acht van de Agenda 21 milieu-en ontwikkelingsoverwegingen dienen te worden geïntegreerd in het Vlaams beleid met betrekking tot buitenlandse handel. Het Vlaamse Gewest is immers actief op dit terrein met FITA en VDBH. Daarom kreeg ik graag antwoord op volgende vragen.

1. Wat bedoelt de minister met in de mate van het mogelijke ? Wat houdt dit in concreto in ?
2. Hoe houdt de VDBH in zijn beleid in concreto rekening met milieu-overwegingen ? In welke dossiers werden door de VDBH milieu-overwegingen opgenomen ? Welk belang hadden deze overwegingen in de betrokken dossiers ?
3. Hoe houdt de VDBH in zijn beleid in concreto rekening met ontwikkelingsoverwegingen ? In welke dossiers werden door de VDBH milieu-overwegingen opgenomen ? Welk belang hadden deze overwegingen in de betrokken dossiers ?
4. Worden reeds de dossiers van FITA onderworpen aan een milieu-evaluatie ? Zo ja, op welke wijze en in welke mate ?

J. SAUWENS

VLAAMSE MINISTER VAN VERKEER, BUITENLANDSE HANDEL EN STAATSHERVORMING

Vraag nr. 117

van 10 juni 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 17 (93-94)]

Actieprogramma's Agenda 21 -Integratie van milieu en ontwikkeling in de besluitvorming

Hoofdstuk acht van Agenda 21 heeft de integratie van milieu en ontwikkeling in de besluitvorming als onderwerp. Dit hoofdstuk behandelt met name de mogelijkheden om de zorg voor het milieu en de natuur beter te integreren in de socio-politieke besluitvorming. Een van deze mogelijkheden is het daadwerkelijk inzetten van economische instrumenten, en het nemen van marktgerichte en andere aansporende maatregelen. Deze instrumenten zijn een noodzakelijk complement van fysieke regelgeving. Opdat deze echter effectief en efficiënt zouden worden ingezet, is het nodig vrij nauwkeurige kosten-batenstudies op te stellen, waartoe een goede informatie- en kennisbasis nodig is.

Als concrete maatregelen in dit verband kunnen worden geschetst :

- het bannen van (soms verborgen) subsidies die milieuschadelijk gedrag bevorderen ;
- tarief- en prijssystemen gericht op het zuinig gebruik van energie en grondstoffen ;
- het uitwerken van aangepaste heffingssystemen met oog voor economische en sociale randvoorwaarden.

1. In hoeverre heeft de minister reeds pogingen ondernomen om te komen tot een integratie van milieu en ontwikkeling in zijn beleid ?
2. In hoeverre worden subsidies die milieuschadelijk gedrag bevorderen reeds gebannen ? Welke concrete maatregelen werden hiertoe genomen ?
3. In welke mate is het tarief- en prijssysteem reeds gericht op het zuinig gebruik van energie en brandstoffen ? Op welke manier tracht de minister dit tarief- en prijssysteem op het zuinig gebruik van energie en grondstoffen af te stemmen ? Welke concrete maatregelen werden hiertoe reeds genomen ?
4. Werden reeds aangepaste heffingssystemen uitgewerkt die rekening houden met economische en sociale randvoorwaarden ? Zo ja, wat zijn de centrale krachtlijnen van dit systeem ? Zo neen, waarvan is de uitwerking van dergelijke systemen vandaag nog afhankelijk ?

Antwoord

[BUL. NR 01 (94-95)]

1. De integratie tussen milieu en ontwikkeling komt tot uiting doordat enerzijds een beleid gevoerd wordt dat erop gericht is het aanbod inzake openbaar vervoer efficiënter te laten verlopen. Dit houdt in dat de assen van het openbaar vervoer in de stadsgewestelijke gebieden sterker worden uitgebouwd zodat een beter alternatief voor het autoverkeer wordt geboden. In de plattelandsgebieden, waar deze uitbouw niet gewenst en niet noodzakelijk is, gelet op een beperkte vraag in combinatie met de belangrijke exploitatiekosten, zal een elementaire mobiliteit gegarandeerd worden via alternatieve systemen (zie in dit verband de lopende belbusprojecten ; Westhoek, Groot-Gingelom, Landen).

Anderzijds komt deze integratie tot uiting doordat een beleid gevoerd wordt dat erop gericht is de vervoersvraag te

beïnvloeden : zowel promotiecampagnes als de "autoloze zondag" en de "week van de fiets" als het actieprogramma Bedrijfsvervoersplannen kunnen hierin gekaderd worden.

Door de Vlaamse Vervoermaatschappij wordt medegewerkt aan diverse pilootprojecten inzake alternatieve brandstoffen.

Vragen 2, 3 en 4 zijn i.f.v. mijn bevoegdheden zonder voorwerp.

J. SAUWENS

VLAAMSE MINISTER VAN VERKEER, BUITENLANDSE HANDEL EN STAATSHERVORMING

Vraag nr. 8

van 9 november 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 05 (94-95)]

Vertaling Agenda 21 van Unced-conferentie - Transfer van milieuvriendelijke technologie

In hoofdstuk 34 van de Agenda 21 staat de transfer van milieuvriendelijke technologie centraal. Hiermee wordt technologie bedoeld die minder verontreinigt, hulpbronnen efficiënter gebruikt, afval en eindprodukten meer recycleert en overblijvend afval meer aanvaardbaar behandelt. Overdracht van dergelijke technologie wordt mogelijk geacht via samenwerkingsverbanden tussen ondernemingen, onderzoeksinstituten en de overheden van zowel ontwikkelde als ontwikkelingslanden. Het bedrijfsleven kan een belangrijke rol spelen inzake een betere toegang tot technologie voor ontwikkelingslanden, via het aangaan van jointventures. Ook kan technologie worden overgedragen als onderdeel van ontwikkelingssamenwerking. Als minister van Buitenlandse Handel behoort de omzetting van de doelstellingen van dit hoofdstuk ook tot uw bevoegdheden.

Graag vernam ik antwoord op de vraag welke concrete maatregelen door de minister reeds werden genomen om de doelstellingen van hoofdstuk 34 van de Agenda 21 naar zijn beleidsterrein te vertalen.

J. SAUWENS

Vraag nr. 9

van 14 november 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 05 (94-95)]

Zie :

Minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting

Vraag nr. 20

van 14 november 1994

van de heer J. DE MOL

L. DETIEGE

VLAAMSE MINISTER VAN TEWERKSTELLING EN SOCIALE AANGELEGENHEDEN

Vraag nr. 39

van 18 juli 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 19 (93-94)]

Zie :

Minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting

Vraag nr. 253

van 18 juli 1994

van de heer J. DE MOL

L. DETIEGE

VLAAMSE MINISTER VAN TEWERKSTELLING EN SOCIALE AANGELEGENHEDEN

Vraag nr. 48

van 6 september 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 21 (93-94)]

Vertaling Agenda 21 van Unced-conferentie - Grootstedelijke gezondheidsproblemen

In hoofdstuk zes van de Agenda 21 staan de belangrijkste gezondheidsproblemen waarmee de meeste mensen momenteel worden geconfronteerd centraal. Naast de mondiale gezondheidsproblemen komen in dit hoofdstuk de grootstedelijke gezondheidsproblemen aan bod. Bijzondere aandacht gaat hierbij naar de aan milieuverontreiniging gerelateerde gezondheidsrisico's en de positie van sociaal kwetsbare groepen. Deze risico's houden onder andere in verkeersongevallen, kinder- en vrouwenmishandeling, alcohol- en druggebruik, ziekten als gevolg van gestoorde zelfzorg, contaminatie via voedingsadditieven en milieuverontreiniging, en ongelijke verdeling en toegankelijkheid van de gezondheidszorg.

Een eerste concreet actiepoint ter uitvoering van hoofdstuk zes van de Agenda 21 is de uitwerking en opzetting van een geïntegreerd beleid inzake milieu en gezondheid, ondersteund door een globale planning inzake gezondheidszorg. Dit beleid moet in de eerste plaats rechtstreeks ingaan op preventief onder controle brengen van milieufactoren die de gezondheid negatief beïnvloeden, zoals de hoge ozonconcentratie op leefmilieu tijdens de zomer, wintersmog, de impact van industriële stortsites, verbrandingsovens en auto-uitlaatgassen, radioactiviteit, de gezondheidseffecten van vermesting, enz... In concreto moet dit geïntegreerd beleid worden uitgewerkt binnen een

globale gezondheidsbeleidsplanning waarin specifieke programma's gericht op monitoring van milieukwaliteit en gezondheidssituatie, gezondheidscriteria, thematische en sectorale gezondheidsstrategieën, enz... zijn opgenomen. Hierbij is het van groot belang dat globale actieplannen worden vertaald naar een meer lokaal niveau, waarbij grootstedelijke gemeenten een prioritair doel vormen.

1. Welke initiatieven werden door de minister reeds genomen ter uitvoering van hoofdstuk zes van de Agenda 21 ?
2. In hoeverre worden het gezondheidsbeleid en het milieubeleid op elkaar afgestemd ?
3. Is reeds sprake van een geïntegreerd beleid inzake milieu en gezondheid binnen een globale gezondheidsbeleidsplanning ? Zo ja, welke specifieke programma's zijn hierin opgenomen ?
4. In hoeverre zijn deze actieplannen reeds vertaald naar het lokale niveau ? Wat zijn de prioritaire doelen binnen deze vertaling ?
5. Volgens het Water Resource Institute behoort ons land tot de 26 landen met waterschaarste. Hoe wordt dit probleem opgevangen ? Welke maatregelen worden genomen ter verzekering van de noodzakelijke kwantiteit en kwaliteit van het drinkwater ?

Antwoord
[BUL. NR 21 (93-94)]

In antwoord op de vragen van het lid naar de initiatieven die werden genomen ter uitvoering van hoofdstuk 6 van agenda 21 met betrekking tot uitwerking en opzetting van een geïntegreerd beleid inzake milieu en gezondheid wens ik het volgende mede te delen.

Het beleid moet via de nodige maatregelen een zo hoog mogelijk gezondheidsniveau van de Vlaamse bevolking bereiken. Onder gezondheid moet volgens de wereld gezondheidsorganisatie verstaan worden een zo hoog mogelijk lichamelijk, geestelijke en sociaal welzijn. Gezondheid staat hierbij in functie van verschillende factoren, gerelateerd aan het individu, de gemeenschap, de omgeving, het bestaande gezondheidszorgsysteem, de beschikbare middelen en hun wisselwerking.

Hoewel gezondheidsproblemen vaak het gevolg zijn van individueel risicogedrag of een ongezonde levensstijl is gezondheid dus ook de resultante van omgevingsfactoren, zoals het culturele en het fysieke milieu, van biologische determinanten, van de organisatie en de activiteiten die uitgaan van het gezondheidszorgsysteem zelf. De zorg voor gezondheid is dan ook niet alleen een kwestie van individuele verantwoordelijkheid, zij moet ook de bekommernis zijn van diverse geledingen in de samenleving. Gezondheids promotie moet deel uitmaken van onze sociale, culturele, economische en ecologische structuren.

Het ecologisch denken dat vorm geeft aan het milieubeleid loopt parallel met het globaal denken dat gehanteerd wordt inzake preventief gezondheidsbeleid. Alhoewel de parallellen in het denken spijtig genoeg nog te weinig vertaald zijn in gelijklopende beleidslijnen kan er op een aantal vlakken toch reeds van integratie gesproken worden. Bij de praktische uitvoering van de beleidspunten waar milieu- en preventief gezondheidsbeleid geïntegreerd verlopen, heeft vooral de dienst Gezondheidsinspectie van de administratie Gezondheidszorg een cruciale rol gespeeld.

Ook de samenwerking van deze inspectiedienst met de besturen Milieuinspectie en Milieuvergunningen van de administratie voor leefmilieu (Aminal) is hierbij belangrijk en dient in dit kader verder te worden aangemoedigd.

Taken van de gezondheidsinspectie welke duidelijk verband houden met de besproken integratie zijn :

- advies verlenen aan de gemeentelijke, provinciale en gewestelijke overheid inzake bepaalde milieuvergunningsplichtige private en overheidsinrichtingen (Vlarem) ;
- coördinatie van klachten rond "ongezonde toestanden" in woningen ;

-de dienst is ook ingeschakeld in de procedures waarbij de bevolking geïnformeerd wordt over mogelijke gezondheidsaspecten bij zomer- of wintersmogperiodes.

-de administratie gezondheidszorg wordt telkens wanneer problemen of vragen rijzen in verband met milieuverontreiniging ingeschakeld om advies uit te brengen betreffende het gestelde probleem. Vandaar haar aanwezigheid in diverse adviesraden en werkgroepen met een actieterrein dat zowel milieu- als gezondheidsaspecten omvat. Belangrijk ondermeer :

-de werkgroep Socio-culturele Voorzieningen en Onderwijs die het Structuurplan Vlaanderen beoordeelt ;

-de Milieu Effect Rapportering-coördinatiegroep ;

-de CO2-werkgroep ;

-het Vast Elektrotechnisch Comité ;

-de coördinerende werkgroep rond de loodproblematiek te Hoboken ;

-de werkgroep Hoogspanningslijnen.

Voor de toekomst lijkt het ons noodzakelijk dat, in overleg met de administratie en met de Vlaamse minister bevoegd voor leefmilieu, werkmodellen ontwikkeld worden, die zorg voor het milieu en zorg voor de gezondheid koppelen. Vanuit deze ervaringen en vanuit modellen ontwikkeld door de WGO moet de casuïstiek worden verlaten om te komen tot meer gestroomlijnde en ruimere acties.

Gezondheidseffect-rapportering aangaande bepaalde industriële, agrarische en andere maatschappelijke activiteiten is een tweede beleidsspoor dat moet ontwikkeld worden, dit naar analogie met de milieueffect-rapportering.

De wisselwerking tussen milieu en gezondheid is tenslotte ook een uitgelezen en te stimuleren thematiek voor lokale besturen en/of provinciale overlegplatforms.

De materie van de vraag in verband met watervoorziening en -schaarste behoort niet tot mijn bevoegdheid, maar tot deze van mijn collega minister Norbert De Batselier, bevoegd voor leefmilieu.

L. DETIEGE

VLAAMSE MINISTER VAN TEWERKSTELLING EN SOCIALE AANGELEGENHEDEN

Vraag nr. 4

van 14 november 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 05 (94-95)]

Zie :

Minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting

Vraag nr. 20

van 14 november 1994

van de heer J. DE MOL

W. DEMEESTER-DE MEYER

VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIEN EN BEGROTING, GEZONDHEIDSINSTELLINGEN,
WELZIJN EN GEZIN

Vraag nr. 91

van 6 juni 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 17 (93-94)]

Agenda 21 van Unced-conferentie - Verband armoede en aantasting milieu en bestrijding armoede voor duurzame economische ontwikkeling

Agenda 21 is een globaal en uitgebreid actieprogramma betreffende een duurzaam milieu- en ontwikkelingsbeleid voor de 21e eeuw dat werd goedgekeurd tijdens de Unced-conferentie. Deze Agenda houdt een aantal actieprogramma's in die door de nationale staten moeten worden vertaald.

In hoofdstuk 3 van de Agenda wordt ingegaan op het verband tussen armoede en de aantasting van het milieu en wordt aangetoond waarom ook de bestrijding van de armoede een basisvoorwaarde is voor het realiseren van een duurzame economische ontwikkeling. In concreto betekent dit dat voor iedereen voldoende kansen moeten worden gecreëerd om in het levensonderhoud te voorzien, daarvoor de nodige financieringsbronnen moeten komen en via educatie, gezondheidszorg en emancipatie bij voorrang geïnvesteerd moet worden in de produktiefactor "mens". Belangrijk daarbij is dat de geïntegreerde beleidsprogramma's inzake armoedebestrijding zich vooral richten op achtergestelde bevolkingsgroepen en dat de bevoegdheden en verantwoordelijkheden worden gelokaliseerd op het meest geschikte niveau.

Eén concreet actiepunt dat hieruit kan worden afgeleid is dat in functie van de armoedebestrijding geïntegreerde programma's moeten worden opgesteld met educatie, gezondheidszorg, stedelijk beheer en duurzaam gebruik van natuurlijke hulpbronnen als centrale luiken. Gezondheidszorg is hierin een zeer belangrijk luik. Dit actiepunt impliceert immers verhoogde inspanningen voor een betere eerstelijns- en zwangerschapsgezondheidszorg, voldoende mogelijkheden voor gezinsplanning en adequate sanitaire en drinkwatervoorzieningen.

1. Welke concrete maatregelen werden door de minister reeds genomen om de doelstellingen zoals vertaald in hoofdstuk 3 van Agenda 21 naar haar beleidsterrein te vertalen ?
2. Welke specifieke maatregelen werden genomen binnen het kader van de uitvoering van Agenda 21, met betrekking tot de verbetering van de eerstelijns- en zwangerschapsgezondheidszorg van kansarmen ?
3. Welke specifieke maatregelen werden genomen binnen het kader van de uitvoering van Agenda 21 die ten voordele van kansarmen voldoende mogelijkheden moeten creëren voor gezinsplanning ?
4. Welke specifieke maatregelen werden genomen binnen het kader van de uitvoering van Agenda 21 die de aanbieder van adequate sanitaire en drinkwatervoorzieningen moet verbeteren en garanderen ?

Antwoord

[BUL. NR 17 (93-94)]

Binnen het pakket van gezondheidszorg, waarvoor ik bevoegd ben, werden maatregelen getroffen, met de sociaal zwakkeren als specifieke doelgroep, die aansluiten bij de doelstellingen van Agenda 21. Zo zijn binnen Kind en

Gezin naar de migrantenpopulatie toe "interculturele bemiddelaars" aangesteld. Voor autochtone kansarmen is er het "Horizonproject", waarbij ervaringsdeskundigen worden ingeschakeld.

Maatregelen in het kader van de aanbieder van adequate sanitaire en drinkwatervoorzieningen behoren niet tot mijn bevoegdheid.

W. DEMEESTER-DE MEYER

Vraag nr. 92

van 6 juni 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 17 (93-94)]

Agenda 21 van Unced-conferentie - Belangrijkste gezondheidsproblemen

In hoofdstuk zes van Agenda 21 staan de belangrijkste gezondheidsproblemen waarmee de meeste mensen momenteel worden geconfronteerd centraal. Naast de mondiale gezondheidsproblemen komen in dit hoofdstuk de grootstedelijke gezondheidsproblemen aan bod. Bijzondere aandacht gaat hierbij naar de aan milieuverontreiniging gerelateerde gezondheidsrisico's en de positie van sociaal kwetsbare groepen. Deze risico's houden onder andere in verkeersongevallen, kinder- en vrouwenmishandeling, alcohol- en druggebruik, ziekten als gevolg van gestoorde zelfzorg, contaminatie via voedingsadditieven en milieuverontreiniging, en ongelijke verdeling en toegankelijkheid van de gezondheidszorg.

Een eerste concreet actiepoint ter uitvoering van hoofdstuk zes van Agenda 21 is de uitwerking en opzetting van een geïntegreerd beleid inzake milieu en gezondheid, ondersteund door een globale planning inzake gezondheidszorg. Dit beleid moet in de eerste plaats rechtstreeks ingaan op preventief onder controle brengen van milieufactoren die de gezondheid negatief beïnvloeden, zoals de hoge ozonconcentratie op leefniveau tijdens de zomer, wintersmog, de impact van industriële stortplaatsen, verbrandingsovens en auto-uitlaatgassen, radio-activiteit, de gezondheidseffecten van vermeting enzovoort.

In concreto moet dit geïntegreerd beleid worden uitgewerkt binnen een globale gezondheidsbeleidsplanning waarin specifieke programma's gericht op monitoring van milieukwaliteit en gezondheidssituatie, gezondheidscriteria, thematische en sectorale gezondheidsstrategieën enzovoort zijn opgenomen. Hierbij is het van groot belang dat globale actieplannen worden vertaald naar een meer lokaal niveau, waarbij grootstedelijke gemeenten een prioritair doel vormen.

1. Welke initiatieven werden door de minister reeds genomen ter uitvoering van hoofdstuk zes van Agenda 21 ?
2. In hoeverre worden het gezondheidsbeleid en het milieubeleid op mekaar afgestemd ?
3. Is reeds sprake van een geïntegreerd beleid inzake milieu en gezondheid binnen een globale gezondheidsbeleidsplanning ? Zo ja, welke specifieke programma's zijn hierin opgenomen ?
4. In hoeverre zijn deze actieplannen reeds vertaald naar het lokale niveau ? Wat zijn de prioritaire doelen binnen deze vertaling ?
5. Volgens het Water Resource Institute behoort ons land tot de 26 landen met waterschaarste. Hoe wordt dit probleem opgevangen ? Welke maatregelen worden genomen ter verzekering van de noodzakelijk kwantiteit en kwaliteit drinkwater ?

Antwoord
[BUL. NR 17 (93-94)]

De door het lid aangehaalde problematiek, met name de relatie gezondheid en milieu, bevindt zich op het vlak van de preventieve gezondheidszorg. Deze aangelegenheden behoren niet tot mijn bevoegdheid, doch tot die van mijn collega mevrouw Leona Detiège, Vlaamse minister van Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden.

W. DEMEESTER-DE MEYER

Vraag nr. 93

van 6 juni 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 17 (93-94)]

Actieprogramma's Agenda 21 van Unced-conferentie - Belangrijkste gezondheidsproblemen

In hoofdstuk zes van Agenda 21 staan de belangrijkste gezondheidsproblemen waarmee de meeste mensen momenteel worden geconfronteerd centraal. Naast de mondiale gezondheidsproblemen komen in dit hoofdstuk de grootstedelijke gezondheidsproblemen aan bod. Bijzondere aandacht gaat hierbij naar de aan milieuverontreiniging gerelateerde gezondheidsrisico's en de positie van sociaal kwetsbare groepen. Deze risico's houden onder andere in verkeersongevallen, kinder- en vrouwenmishandeling, alcohol- en druggebruik, ziekten als gevolg van gestoorde zelfzorg, contaminatie via voedingsadditieven en milieuverontreiniging, en ongelijke verdeling en toegankelijkheid van de gezondheidszorg.

Een concreet actiepunt ter uitvoering van hoofdstuk zes van Agenda 21 is de uitbouw van een sociaal web en een reeks medische voorzieningen die specifiek gericht zijn op het bereiken van sociaal achtergestelde groepen. De concrete implementatie van dit actieprogramma in onze bestaande structuren van gezondheidszorg houdt onder meer in dat een heleboel preventieve voorzieningen moeten herdacht en geheroriënteerd worden in de richting van deze bevolkingsgroepen. Bovendien moeten de preventieve gezondheidsstructuren die nog te veel vanuit een medisch technische aanpak zijn georganiseerd, geheroriënteerd worden.

1. In hoeverre werden door de minister reeds maatregelen genomen die moeten leiden tot de uitbouw van een sociaal web ? Zo ja, welke concrete maatregelen werden genomen ?
2. In hoeverre werden reeds maatregelen genomen ter uitbouw van een reeks medische voorzieningen die specifiek gericht zijn op het bereiken van sociaal achtergestelde groepen ? Welke concrete maatregelen worden hiertoe genomen ?
3. Werden de betrokken preventieve voorzieningen reeds herdacht en geheroriënteerd in de richting van de sociaal achtergestelde groepen ? Zo ja, op welke manier werden deze voorzieningen geheroriënteerd ?
4. Hoe denkt de minister de preventieve gezondheidsstructuren minder te organiseren vanuit een medisch-technische aanpak maar integendeel beter af te stemmen op sociaal achtergestelde groepen ?

Antwoord
[BUL. NR 17 (93-94)]

Binnen het pakket inzake gezondheidszorg waarvoor ik bevoegd ben kunnen volgende maatregelen vermeld worden naar de sociaal zwakkeren als specifieke doelgroep die aansluiten bij de doelstellingen van Agenda 21.

1. In verband met concrete maatregelen voor de uitbouw van een sociaal web moet ik verwijzen naar de bestaande voorzieningen in het kader van de ziekte- en invaliditeitsverzekering, de openbare centra voor maatschappelijk welzijn en het bestaansminimum.

2. Binnen het pakket van gezondheidszorg dat tot mijn bevoegdheid hoort, bestaan er twee voorzieningen die specifiek gericht zijn op sociaal achtergestelde groepen. In het kader van de "sociale ziekten" wordt een tegemoetkoming verleend aan patiënten die lijden aan chronische nierinsufficiëntie, aangeboren hartafwijkingen, hemofylie, fenylketonurie en propionacidemie, leucemie (met beenmergtransplantatie) en fosfaatdiabetes.

Het Speciaal Onderstandsfonds voorziet in een tegemoetkoming voor tbc-patiënten en kankerpatiënten.

Er wordt thans onderzocht hoe de procedures tot het bekomen van deze beide tegemoetkomingen kunnen vereenvoudigd worden.

Als specifieke maatregel in de gezondheidszorg kan eveneens het project van de "interculturele bemiddelaars" worden vermeld. Dit project loopt reeds drie jaar en bestaat uit de inschakeling van Turkse en Marokkaanse vrouwen in een aantal gezondheidsvoorzieningen (Kind en Gezin, Centra voor Medisch Schooltoezicht, ed.) met als doel de communicatie tussen zorgvrager en zorgverlener te verbeteren. Ook met betrekking tot dit project wordt onderzocht hoe het een duurzaam karakter kan worden gegeven.

3. en 4. De materies van de vragen naar de preventieve voorzieningen en gezondheidsstructuren behoren niet tot mijn bevoegdheid.

W. DEMEESTER-DE MEYER

VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIEN EN BEGROTING, GEZONDHEIDSINSTELLINGEN, WELZIJN EN GEZIN

Vraag nr. 108

van 18 juli 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 19 (93-94)]

Zie :

Minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting

Vraag nr. 253

van 18 juli 1994

van de heer J. DE MOL

W. DEMEESTER-DE MEYER

VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIEN EN BEGROTING, GEZONDHEIDSINSTELLINGEN, WELZIJN EN GEZIN

Vraag nr. 108

van 18 juli 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 20 (93-94)]

Zie :

Minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen

Vraag nr. 110

van 18 juli 1994

van de heer J. DE MOL

Antwoord

[BUL. NR 20 (93-94)]

Het gecoördineerd antwoord op bovengenoemde vraag zal worden verstrekt door minister-president L. Van den Brande.

W. DEMEESTER-DE MEYER

VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIEN EN BEGROTING, GEZONDHEIDSINSTELLINGEN, WELZIJN EN GEZIN

Vraag nr. 118

van 6 september 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 21 (93-94)]

Vertaling Agenda 21 - Unced-conferentie - Wetenschappelijk onderzoek - Gezondheidsproblemen

In hoofdstuk zes van de Agenda 21 staan de belangrijkste gezondheidsproblemen waarmee de meeste mensen momenteel worden geconfronteerd centraal. Naast de mondiale gezondheidsproblemen komen in dit hoofdstuk de grootstedelijke gezondheidsproblemen aan bod. Bijzondere aandacht gaat hierbij naar de aan milieuverontreiniging

gerelateerde gezondheidsrisico's en de positie van sociaal kwetsbare groepen. Deze risico's houden onder andere in verkeersongevallen, kinder- en vrouwenmishandeling, alcohol- en druggebruik, ziekten als gevolg van gestoorde zelfzorg, contaminatie via voedingsadditieven en milieuverontreiniging, en ongelijke verdeling en toegankelijkheid van de gezondheidszorg.

Een concreet actiepoint ter uitvoering van hoofdstuk zes van de Agenda 21 is de ontwikkeling van een specifiek instrumentarium met nadruk op interdisciplinair onderzoek en dito opleiding. In concreto moet onder andere wetenschappelijk onderzoek inzake de gecombineerde effecten van verschillende polluenten en de impact van blootstelling aan deze polluenten gestimuleerd worden.

In hoeverre wordt dergelijk wetenschappelijk onderzoek en de ontwikkeling van een specifiek instrumentarium gestimuleerd en gepland ?

Antwoord

[BUL. NR 03 (94-95)]

In antwoord op de vraag van het lid naar de initiatieven die werden genomen ter uitvoering van hoofdstuk 6 van agenda 21 met betrekking tot het plannen en stimuleren van het wetenschappelijk onderzoek en de ontwikkeling van een specifiek instrumentarium, wens ik het volgende mede te delen.

Binnen het pakket waarvoor ik bevoegd ben, werd wetenschappelijk onderzoek gesteund dat de wisselwerking bestudeert tussen de volksgezondheid en het leefmilieu en meer in het bijzonder de blootstelling aan cadmium (cadmibelstudie).

Uit de cadmibel-studie werden volgende conclusies getrokken :

- de lichaamsbelasting met cadmium is 30 percent hoger in de onderzochte gepollueerde gebieden ;
- cadmiumblootstelling via het leefmilieu geeft aanleiding tot functionele stoornissen ter hoogte van de niertubuli en vermoedelijk ook tot een versnelde decalcificatie van het skelet ;
- er bestaat een omgekeerd verband tussen creatinineklaring en loodblootstelling via het leefmilieu.

Rond dit onderwerp wordt verder wetenschappelijk onderzoek gesubsidieerd door mijn collega, mevrouw L. Detiège.

Ook is het zo dat, binnen het samenwerkingsakkoord tussen de staat, de gemeenschappen en de gewesten aangaande de financiering en het beheer van het Instituut voor Hygiëne en Epidemiologie (IHE), de Vlaamse Gemeenschap opdrachten kan formuleren naar het IHE toe. Dergelijke opdrachten betreffen echter vooral de bevoegdheden van mevrouw Leona Detiège, Vlaams minister van Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden.

W. DEMEESTER-DE MEYER

VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIEN EN BEGROTING, GEZONDHEIDSINSTELLINGEN, WELZIJN EN GEZIN

Vraag nr. 10

van 14 november 1994

van de heer J. DE MOL

[BUL. NR 05 (94-95)]

Zie :

Minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting

Vraag nr. 20

van 14 november 1994

van de heer J. DE MOL